

Агата Кристи

Произшествие
в САМ СУСИ.

**АГАТА КРИСТИ
ПРОИЗШЕСТВИЕ В „САН
СУСИ“**

Превод: Борис Миндов

chitanka.info

ΓΛΑΦΑ 1

I

Томи Бирсфърд свали балтона си в антрето на апартамента. Окачи го грижливо, без да бърза. Шапката му зае внимателно съседната кука на закачалката.

Изправи рамене, изобрази на лицето си решителна усмивка и влезе във всекидневната, където жена му седеше и плетеше ушанка от сивокафява вълнена прежда.

Беше пролетта на 1940 година.

Мисис Бирсфърд го погледна крадешком, — а после отново се залови да плете с бясна скорост. След минута-две запита:

— Какви са новините във вечерния вестник?

Томи отговори:

— „Светкавичната война“ започва, ура, ура! Във Франция, изглежда, върви зле.

Тапънс рече:

— Мрачен е светът сега.

Настъпи пауза, след която Томи каза:

— Но защо не ме разпитваш? Не е нужно да бъдеш чак толкова тактична.

— Знам — призна Тапънс. — В преднамерената тактичност има нещо, което много дразни. И още повече дразни, когато разпитвам аз. А и изобщо не е нужно да разпитвам. То е изписано на лицето ти.

— Не предполагам, че изглеждам толкова умърлушен.

— Така си мислиш, мили — каза Тапънс. — Но на лицето ти имаше такава кисела усмивка, че сърцето ми се късаше, като те гледах.

Томи каза ухилен:

— Наистина ли видът ми беше толкова лош?

— И дори още по-лош! Е, хайде, изплюй камъчето. Не става ли работата?

— Не става. Никъде не ме искат. Нали ти казвах, Тапънс, много тягостно е, когато карат човек на четиридесет и шест години да се чувства изкуфял дядо. Армията, флотата, въздушните сили, Форин

офис^[1], всички говорят все едно и също — че съм много стар. Може да им потрябвам по-късно.

— Е — подхвана Тапънс, — и с мен е същото. Не желаят жени на моята възраст за медицински сестри — не, благодарим ви. Предпочитат да вземат някоя завейна хлапачка, която никога не е виждала рана, нито е стерилизирала превръзка, вместо да вземат мен, дете съм работила три години, от 1915 до 1918, на най-различни длъжности: като медицинска сестра в хирургическото отделение и операционната зала, като шофьор на интендантски камион, а по-късно — на колата на един генерал. Какво ли не. И всичко — мога да заявя уверено — с очевиден успех. А сега съм жалка, нахална, досадна жена на средна възраст, която не иска да си седи спокойно вкъщи и да си плете, както ѝ подобава.

Томи произнесе мрачно:

— Тази война е отвратителна.

— Не стига дете има война — каза Тапънс, — но на всичко отгоре и не ни дават възможност да вършим нещо полезно.

Томи вметна утешително:

— Е, нали поне Дебъра получи работа. Майката на Дебъра рече:

— Ех, добре си е тя. И не се съмнявам, че се справя със службата си. Ала си мисля, Томя, че все още не отстъпвам на Дебъра.

Томи се усмихна.

— Но тя сигурно не мисли така.

— С дъщерите понякога не може да се излезе наглава — забеляза Тапънс. — Особено когато се държат толкова мило.

Томи промърмори:

— Още по-нетърпим е младият Дерик, като почне понякога да проявява снизхождение към мен. Гледа ме така, сякаш казва: „Горкият стар татко.“

— С една дума — обобщи Тапънс, — нашите деца, макар и толкова очарователни, просто ни вбесяват.

Но, споменавайки за близнаците Дерик и Дебъра, погледът ѝ беше много нежен.

— Струва ми се — произнесе Томи замислено, — винаги е мъчително, когато разбереш, че старееш и вече за нищо не те бива.

Тапънс изсумтя някак сърдито, отметна назад глава с лъскава тъмна коса, грабна кълбото сивокафява прежда в скута си и го

запокити.

— За нищо ли не ни бива? Или просто всички се мъчат да ни внушал това? Понякога се чувствам така, като че ли никаква полза не е имало от нас досега.

— Възможна е да е така — каза Томи.

— Може би. Но поне едно време чувствахме, че вършим нещо важно. А сега започвам да чувствам, че всичко това изобщо не се е случвало в действителност. А дали се е случвало, Том? Вярно ли е, че веднъж германски агенти те удариха по главата и те отвлякоха? Вярно ли е, че веднъж проследихме един опасен престъпник — и го пипнахме! Вярно ли е, че спасихме едно момиче и сложихме ръка на важни тайни документи и фактически цялата страна ни изказа благодарност? На нас! На теб и на мен! Презрените, непотребните мистър и мисис Бирсфърд.

— Хайде, хайде, стига, мила. Няма полза от това.

— И все пак — Тапънс преглътна — една сълза, — аз съм разочарована от вашия, мистър Картър.

— Той ни писа много любезно писмо.

— Само че нищо не е направил... дори не ни дава надежда.

— Е, сега и той, е извън строя. Като нас. Много е стар. Живее в Шотландия и се занимава с риболов.

Тапънс произнесе замечтано:

— Все пак биха могли да ни възложат някаква работа в разузнаването.

— Ами ако не се справим? — възрази Томи. — Ако вече нямаме достатъчно смелост?

— Чудно — каза Тапънс. — Човек мисли, че е все същият. А може би, както казваш, когато ножът опре до кокала...

Тя въздъхна и добави.

— Ех, да можем да намерим поне някаква работа! Колко е неприятно човек да има толкова много време за мислене!

Очите ѝ се спряха за минута върху фотографията на доста младия мъж в униформа на въздушните сили, който с широката са усмивка толкова приличаше на Томи.

— За мъжа е още по-лошо. — обади се Томи. — Жените поне могат да плетат... да приготвят колети и да помагат във военните трапезарии.

Тапънс отвърна:

— Всичко това бих могла да върша след двайсет години. Аз още не съм толкова стара, че да ме задоволяват тия неща. Пък и не съм коя да е.

Звънецът на външната врата иззвъня. Тапънс стана. Апартаментът им беше малък, в къща с обща прислуга.

Когато отвори вратата, на изтривалката стоеше широкоплещест мъж с големи руси мустаци и жизнерадостно червендалесто лице.

Той я обгърна бързо с поглед и запита с любезен глас:

— Вие ли сте мисис Бирсфърд?

— Да.

— Аз се казвам Грант. Приятел съм на лорд Истхемптън. Той ме посъветва да се свържа с вас и вашия съпруг.

— О, много мило, заповядайте.

Тя мина преди него във всекидневната.

— Съпругът ми, ъ-ъ... капитан...

— Мистър.

— Мистър Грант. Той е приятел на мистър Кар... на лорд Истхемптън.

Някогашният псевдоним на бившия началник на разузнаването „мистър Картър“ винаги ѝ идеше по-лесно на езика, отколкото съответната титла на стария им приятел.

Няколко минути тримата бърбиха весело. Грант беше приятен човек с непринудени обноски.

По едно време Тапънс излезе от стаята. Върна се след няколко минути с шери и чаши.

А след още няколко минути, когато настъпи пауза, мистър Грант се обърна към Томи:

— Чух, че търсите работа, Бирсфърд?

В очите на Томи блесна жадно пламъче.

— Да, вярно. Да не искате да кажете...

Грант се засмя и поклати глава.

— О, нищо подобно. Не, мисля, че главната работа трябва да се остави на младите мъже на действителна служба... или на ония, които се занимават с нея от години. Боя се, че единствените неща, които мога да ви предложа, са твърде банални. Канцеларска работа. Подреждане на книжа. Подшиване и картотекиране. Все от тоя род.

Лицето на Томи посърна.

— Аха, разбирам!

Грант добави насърчително:

— Е, все пак това е за предпочитане, отколкото нищо. Във всеки случай отбийте се някой ден в службата ми. Министерство на снабдяването. Стая 22. Ще ви намерим нещо.

Телефонът извънтя. Тапънс вдигна слушалката.

— Ало... да... какво? — От другия край говореше развълнувано някакъв писклив глас. Лицето на Тапънс се измени. — Кога?... О, боже мой... разбира се... ще дойда веднага...

Тя затвори телефона и се обърна към Томи:

— Беше Морийн.

— Така и предположих... познах гласа ѝ отгук.

Тапънс обясни задъхана:

— Много съжалявам, мистър Грант. Но трябва да прескоча до тази моя приятелка. Паднала и навехнала глезена си, а при нея няма никой освен момиченцето ѝ, ето защо се налага да прескоча дотам, да я оправя и да намеря човек, който да се грижи за нея. Моля да ме извините.

— Разбира се, мисис Бирсфърд, напълно ви влизам в положението.

Тапънс му се усмихна, взе едно палто, което се търкаляше на канапето, навлече си го и излезе бързо. Вратата на апартамента се затръшна. Томи напълни отново чашата на госта си.

— Не бързайте да си отивате — каза той.

— Благодаря ви. — Другият пое чашата. Известно време посърбваше мълчаливо. После заговори: — Знаете ли, в известен смисъл добре, че повикаха жена ви. Така ще си спестим време.

Томи се облеци.

— Не ви разбирам.

Грант произнесе бавно:

— Вижте какво, Бирсфърд, ако бяхте дошли при мен в министерството, аз бях упълномощен да ви направя едно предложение.

Луничавото лице на Томи се обля бавно с руменина.

— Да не би... — смутолеви той. Грант кимна.

— Самият Истхемптън ви предложи — каза той, — Заяви ни, че вие сте тъкмо човек за тая работа.

Томи въздъхна дълбоко.

— Обяснете ми — помоли той.

— Разбира се, това е строго поверително.

Томи кимна.

— Дори жена ви не бива да знае. Разбирате ли?

— Добре... щом казвате. Но по-рано ние работехме заедно.

— Да, знам. Но това предложение се отнася единствено за вас.

— Разбирам. Добре.

— Привидно ще ви предложим работа — както казах преди малко, канцеларска работа — в един отдел на министерството, настанен в Шотландия... в забранена зона, където жена ви не може да ви придружи. Така че ще бъдете на друго място.

Томи изчакваше. Грант попита:

— Четохте ли във вестниците за „петата колона“? Знаете ли горедолу какво значи това?

Томи промърмори:

— Вътрешният враг.

— Именно. Тази война, Бирсфърд, започна в оптимистичен дух. Е, да оставим настрана хората, които действително познаваха боеспособността на врага, неговата въздушна мощ, смъртната му решителност и съгласуваността на добре подготвената му военна машина. Ние още от началото знаехме пред какво сме изправени. Имам предвид народа изобщо. Добродушния объркан демократ, който вярва това, което му се иска да вярва — че Германия ще рухне, че тя е пред прага на революцията, че нейните оръжия за война са направени от тенекия, а войниците ѝ са толкова недохранени, че ще се строполят, ако се опитат да маршируват — все глупости от тоя род. Гладна кокошка просо сънува, както гласи поговорката.

Не, войната не се разви по този начин. Тя започна лошо и продължи още по-лошо. Бойците ни се държаха както трябва — хората на линейните кораби, в самолетите и в земянките. Но, имахме лошо ръководство и не бяхме подготвени — може би това са нашите недостатъци. Ние не желяехме войната, не погледнахме сериозно, не се подготвихме добре за нея.

Но най-лошото мина. Поправихме грешките си, постепенно поставяме подходящите хора на подходящите за тях места. Започваме да водим войната, както се полага ѝ можем да я спечелим — в това

ням? никакво съмнение, но само ако преди това не я загубим. А опасността да я загубим не иде отвън — не от мощта на германските бомбардировачи, не от окупирането на неутрални страни и завземането на нови изгодни позиции за нападение, а отвътре. Опасността за нас е като опасността за Троя — дървеният кон между стените ни. Наречете го „петата колона“, ако това ви харесва. Тя е тук, сред нас. Мъже и жени, някоя от тях високопоставени, други малко известни, но всички пропити с искрена вяра в целите и идеите на нацистите и с желание да заменят мъглявата, разюздана свобода на нашите демократични институции с тази сурова, действена идеология.

Грант се наведе напред и със същия любезен, спокоен глас произнесе:

— А не знаем кои са те...

Томи подзе:

— Но нали...

Грант го прекъсна малко нетърпеливо:

— Е, вярно, че можем да изловим дребната риба. Това е много лесно. Трудното е с другите. Знаем за тяхната дейност. Знаем, че най-малко двама от тях заемат високи постове в Адмиралтейството... че един е член на щаба на генерал Г... че има трима или повече във въздушните сили и че най-малко двама са служители в разузнаването с достъп до държавни тайни. Знаем това, като съдим по някои събития. Само така може да се обясни „изтичането“... „изтичането“ на сведения от върха към неприятеля.

Томи каза безпомощно, със смутено любезно лице:

— Но с какво мога да ви бъда полезен? Аз не познавам никого от тия хора.

Грант кимна.

— Именно. Не познавате никого от тях... а и те не ви познават.

Той почака думите му да проникнат в съзнанието на събеседника и после продължи:

— Тези хора, тези високопоставени личности, познават повечето наши служители. Не можем да им отказваме сведения. Просто не знаех какво да нравя. Отидох при Истхемптън. Сега той не се занимава с такава работа... болен е... но е човек с блестящ ум. Сети се за вас. Вие сте работили за ведомството му преди повече от дваайсет години.

Името ви не е свързано с него. Физиономията ви е неизвестна. Какво ще кажете; ще приемете ли тази работа?

Лицето на Томи почти се разцепи на две от широтата на възторжената му усмивка.

— Дали ще я приема ли? Как няма да я приема! Само че не разбирам каква полза ще имате от мен. Аз съм само прост любител.

— Скъпи ми Бирсфърд, на нас ни трябва именно любител. Тук професионалист би бил неудобен. Ще поемете работата на най-добрия човек, който сме имали или ще имаме в бъдеще.

Томи го погледна въпросително. Грант кимна:

— Да. Умря в болницата „Света Бригита“ миналия вторник. Блъснат от камион... живя само няколко часа. Наглед злополука... ала не беше злополука.

Томи произнесе бавно:

— Разбирам.

Грант каза тихо:

— Това именно ни кара да предполагаме, че Фаркър е попаднал на някаква следа... че най-после е стигнал донякъде. Смъртта му не е била случайност.

Томи го изгледа въпросително. Грант продължи:

— За нещастие не знаем почти нищо за откритието му. Фаркър проследяваше методично нишките една по една. Но повечето от тях не водеха доникъде.

Грант помълча и после продължи:

— Фаркър се свести няколко минути преди смъртта си. Тогава се опита да каже нещо. Но успя да произнесе само: „*Н или М. Сонг Сюзи.*“

— Това — забеляза Томи — не ми се вижда твърде ясно.

Грант се усмихна.

— Малко по-ясно, отколкото си мислите. Н или М, разбирате ли, са инициали, които сме чували и преди. С тях са обозначени двама от най-важните и най-надеждни германски агенти. Засякохме дейността им в други държави и знаем нещичко за тях. Задачата им е да организират „пета колона“ в чужди страни и да действат като свръзка между въпросната страна и Германия. Знаем, че Н е мъж, а М — жена. За тях ни е известно само, че са двамата най-надеждни агенти на Хитлер. В едно шифровано съобщение, което успяхме да

дешифрираме около началото на войната, имаше следната фраза: „Предлагаме Н или М за Англия. Неограничени пълномощия...“

— Разбирам. И Фаркър...

— Според мен Фаркър трябва да е налучкал следата на единия или другия от тях. За нещастие не знаем кой именно. „Сонг Сюзи“ звучи загадъчно... но френското произношение на Фаркър не беше безупречно! В джоба му имаше билет за отиване и връщане до Лийхемптън, който е показателен. Лийхемптън е на южния бряг — Борнмът или Торки^[2]. Изобилие от частни хотели и пансиони. Между тях има един, който се казва „Сан Суси“.

Томи повтори:

— Сонг Сюзи... Сан Суси... Разбирам.

— Разбирате, нали? — попита Грант.

— Значи — каза Томи — трябва да отида там и... хм... да потършувам.

— Точно това се иска от вас.

Усмивката на Томи пак разцъфна.

— Не е ли малко неясна моята задача? — попита той. — Дори не ми е известно какво ще търся.

— Но аз и не мога да ви кажа. Не знам. Всичко предоставяме на вас.

Томи въздъхна. Изправи рамене.

— Ще опитам. Но не съм много блестящ ум.

— Чувал съм, че едно време сте вършили добра работа.

— Само че тогава беше чисто и просто късмет — побърза да вметне Томи.

— Е, именно късмет ни трябва.

Томи помисли минута-две. После каза:

— За това място „Сан Суси“...

Грант повдигна рамене:

— Може да е празна работа. Не съм сигурен. Възможно е Фаркър да е имал предвид песента „Сестра Сюзи шие ризи за войниците“. Всичко е догадки.

— А самият Лийхемптън?

— Това е място като всички останали. Има какви ли не екземпляри. Стари дами, стари полковници, безукорни моми,

съмнителни клиенти, подозрителни клиенти, един-двама чужденци. Изобщо миш-маш.

— И Н или М са между тях?

— Не непременно. Може би някой, който поддържа връзка с Н или М. Но твърде вероятно е да са и самите Н или М. Мястото не бие на очи — просто пансион в морски курорт.

— Нямате ли представа мъж или жена ще търся?

Грант поклати глава.

— Е, поне мога да опитам — примири се Томи.

— Пожелавам ви успех в опита, Бирсфърд. А сега да уточним подробностите...

---

[1] Форин офис — английското министерство на външните работи. — Бел. прев. ↑

[2] Борнмът и Торки — прочути английски морски курорти — Бел. прев. ↑

II

Половин час по-късно, когато Тапънс влезе внезапно, задъхана и горяща от любопитство, Томи беше сам и с неопределено изражение на лицето си подсвиркуваше върху едно кресло.

— Е? — попита Тапънс, влагайки безкрайно много чувство в тази едносрична думичка.

— Е — отговори Томи с малко неуверен вид, — получих работа... някаква.

— Каква?

Томи направи подходяща гримаса.

— Канцеларска работа в пуцинаците на Шотландия. Секретна и тъй нататък, но не изглежда много интересна.

— И за двамата ни или само за теб?

— Съжалявам, но само за мен.

— Дяволите да те вземат. Как можа нашият мистър Картър да бъде толкова подъл?

— Предполагам, че на тия длъжности се прилага сегрегация на половете. Иначе човек става разсеян.

— Шифроване ли е... или дешифриране? Нещо като работата на Дебъра? Пази се, Томи, хората се смахват от такава работа, не могат да спят, ходят цяла нощ, стенат и повтарят 978345286 или нещо подобно, накрая получават нервно разстройство и отиват в лудница.

— С мен това няма да се случи. Тапънс произнесе мрачно:

— Но мисля, че рано или късно ще се случи. Може ли да дойда и аз — не да работя, а просто като съпруга? Чехли пред камината и топла вечеря след работния ден, а?

Томи, изглежда, се чувствуваше неловко.

— Съжалявам, драга. Съжалявам. Не ми се ще да те оставям...

— Но смяташ, че трябва да заминеш — промърмори Тапънс, спомняйки си за миналото.

— В края на краищата — подхвърли Томи плахо — можеш да плетеш.

— Да плета ли? — възмути се Тапънс. — Да плета? И като грабна ушанката, захвърли я на земята.

— Мразя сивокафявата вълна — каза Тапънс, — и тъмносинята, и светлосинята. Предпочитам да плета нещо с тъмнопурпурна!

— Звучи твърде войнствено — рече Томи. — Много прилича на „светкавична война“.

Той явно се чувстваше безкрайно нещастен. Тапънс обаче, като спартанка, се държеше храбро и призна великодушно, че, разбира се, той трябва да приеме работата и че всъщност това няма значение за нея. Добави, че, както подочула, търсе Яи жена да мие пода на пункта за първа помощ. Може пък да я намерят годна за тази работа.

След три дни Томи замина за Абърдийн. Тапънс го изпрати на гарата. Очите ѝ лъщяха от сподавени сълзи и веднъж-дваж премигна, но продължи решително да се преструва на весела.

Чак когато влакът излезе от гарата и видя самотната ѝ дребна фигура, отдалечаваща се по перона, Томи усети буца в гърлото. Независимо от войната чувстваше, че напуца Тапънс.

Овладя се с усилие. Заповедите са си заповеди.

Пристигна в определеното време в Шотландия и на другия ден взе влак за Манчестър. На третия ден друг влак го стовари в Лийхемптън. Тук се настани в главния хотел, а на следващия ден обиколи различни частни хотели и пансиони, огледа стаите и попита какви са условията за продължителен престой.

„Сан Суси“ беше тъмночервена вила във викториански стил, разположена на склона на хълм, от горните ѝ прозорци имаше хубав изглед към морето. Във вестибюла се долавяше лека миризма на прах и готвено и килимът беше протрит, но, общо взето, тук беше за предпочитане в сравнение с някои от другите заведения, които Томи бе видял. Той поговори със собственицата мисис Переня в кабинета ѝ — неугледна стаичка с голямо бюро, покрито с небрежно разхвърляни книжа.

Самата мисис Переня беше твърде неспретната на вид жена на средна възраст с голям сноп буйно къдреща се черна коса, малко несръчно положен грим и решителна усмивка, която показваше изобилие от много бели зъби.

Томи измърмори нещо за старата си братовчедка мис Медоуз, която отседнала в „Сан Суси“ преди две години. Мисис Переня

помнеше добре мис Медоуз — такава мила старица... всъщност може би не чак толкова стара... много пъргава и с такова чувство за хумор.

Томи се съгласи предпазливо. Знаеше, че мис Медоуз наистина съществува — отделът беше много внимателен в тия подробности.

А как е милата мис Медоуз?

Томи обясни печално, че мис Медоуз не е вече между живите и мисис Переня изтрака съчувствено със зъби, издаде полагаемите се звуци и направи подходяща траурна физиономия.

Скоро тя пак заговори словоохотливо. Беше уверена, че има стая тъкмо по вкуса на мистър Медоуз. С прекрасен изглед към морето. Смяташе, че мистър Медоуз е постъпил правилно, като се е махнал от Лондон. Чувала, че сега обстановката там била много потискаща, особено след такава силна грипна епидемия...

Продължавайки да говори, мисис Переня заведе Томи на горния етаж и му показа различни спални. Намекна за седмичната такса. Томи се престори на ужасен. Мисис Переня обясни, че цените са се покачили безобразно. Томи каза, че за нещастие доходите му са намалели и като се приспаднат данъците и това-онова...

Мисис Переня изпъшка и рече:

— Тази ужасна война...

Томи се съгласи и вметна, че според него тоя тип Хитлер трябвало да бъде обесен. Той е луд, да, луд.

Мисис Переня се съгласи и добави, че при тия дажби и затруднения в снабдяването с месо — а понякога им е нужно много месо, пък и момичите, и черният дроб са кажи-речи изчезнали — трудно се поддържа домакинство, но щом като мистър Медоуз е сродник на мис Медоуз, ще му вземе половин гвинея^[1] по-малко.

Тогава Томи би отбой, обещавайки да размисли и мисис Переня го гони чак до портата, бъррейки още по-словоохотливо и проявявайки кокетство, което се стори на Томи много обезпокоително. Трябваше да признае, че тя беше по своему твърде красива жена. Запита се каква ли е нейната националност. Май не е чиста англичанка? Презимето ѝ беше испанско или португалско, но то показваше националността на съпруга ѝ, а не нейната. Може да е ирландка, помисли той, макар че няма ирландски акцент. Само така биха се обяснили нейната жизненост и емоционалност.

Накрая се разбраха мистър Медоуз да се настани на следващия ден.

Томи уточни, че ще пристигне в шест часа. Мисис Переня излезе във вестибюла да го посрещне, изсипа куп напътствия за багажа му на една прислужница с почти идиотски вид, която се опули и зяпна срещу Томи, а после го въведе в така наречения от нея салон.

— Аз винаги представям клиентите си — заяви мисис Переня, сияейки в отговор на подозрителните погледи на петима души. — Това е нашият нов пансионер, мистър Медоуз... мисис О'Рърк. — Една страшна жена планина с очи като мъниста и мустаци го дари с лъчезарна усмивка.

— Майор Блечли. — Майор Блечли огледа Томи критично и кимна вдървено е глава.

— Мистър фон Дайним. — Един млад човек, много резервиран, рус и синеок, стана и се поклони.

— Мис Минтън. — Възстара жена с много огърлици, която плетеше сивокафява вълна, се усмихна и изхихика.

— И мисис Бленкънсоп. — Пак с плетиво: вдигна се разрошена чернокоса глава, съзерцаваща унесено някаква шапка.

Томи притаи дъх, стаята се завъртя около него.

Мисис Бленкънсоп ли! Та това е Тапънс! Колкото и да му се струваше невъзможно и невероятно — Тапънс плетеше спокойно в салона на „Сан Суси“.

Очите ѝ срещнаха погледа му — учтиви, равнодушни очи на непозната.

Сега той се възхищаваше още повече от нея.

Я гледай, Тапънс!

---

[1] Гвинея — някогашна английска златна монета от 21 шилинга; днешна парична единица със същата стойност. — Бел. прев. ↑

ГЛАВА 2

Как прекара тази вечер, Томи сам не знаеше. Не смееше да поглежда твърде често към мисис Бленкънсоп. На вечеря се появиха още трима постоянни пансионери на „Сан Суси“: една двойка на средна възраст — мистър и мисис Кейли, и младата майка мисис Спрот, която бе дошла с момиченцето си от Лондон и явно се отегчаваше много от принудителния си престой в Лийхемптън. Настанена до Томи, от време на време тя го фиксираше със светли като цариградско грозде очи и питаше с малко пресипнал глас:

— Не мислите ли, че в Лондон е вече напълно безопасно? Всички се връщат, нали?

Преди Томи да успее да отговори на тези наивни въпроси, съседката му от другата страна, дамата с огърлиците, вметна:

— Според мен не бива да се рискува с деца. Особено с вашата сладка малка Бети! Никога не бихме си простили, ако ѝ се случи нещо. Както знаете, Хитлер каза, че много скоро „светкавичната война“ ще се пренесе и в Англия — предполагам, с някакъв съвсем нов вид газ.

Майор Блечли я прекъсна рязко:

— Какви ли глупости не се говорят за тия газове! Тези хора няма да си губят времето да си играят с газ. Ще си послужат с бризантни снаряди и запалителни бомби. Точно така стана и в Испания.

Цялата маса се намеси в спора с увлечение. Гласът на Тапънс, тънък и малко просташки, изписука пронизително:

— Син ми Дъглас казва...

„Вятър Дъглас — помисли си Томи. — Защо пък Дъглас, ако мога да зная?“

След вечерята — претенциозно меню от няколко оскъдни блюда, всички еднакво безвкусни — пансионерите минаха в салона. Плетенето започна наново, а Томи бе принуден да слуша дълъг и крайно скучен разказ за подвизите на майор Блечли на северозападната индийска граница.

Русият младеж със светлосините очи напусна салона, като направи на прага малък поклон.

Майор Блечли прекъсна повествованието си и смушка Томи в ребрата.

— Видяхте ли тоя, дето току-що излезе? Той е бежанец. Измъкнал се от Германия около месец преди началото на войната.

— Немец ли е?

— Да. Но не е евреин. Баща му си имал неприятности, задето критикувал нацисткия режим. Двама от братята му са там в концентрационни лагери. Тоя успял да се изплъзне навреме.

В същия момент Томи попадна в плен на мистър Кейли, който му заразправя надълго и нашироко за здравето си. Темата толкова увлече разказвача, че Томи можа да се отърве едва когато почти дойде време за лягане.

На другата сутрин Томи стана рано и слезе откъм лицевата част на сградата. Разходи се с бърза походка до кея и когато пое обратно по еспланадата, забеляза позната фигура, идеща от другата посока. Томи повдигна шапка.

— Добро утро — каза той вежливо. — Ъ-ъ... мисис Бленкънсоп, ако не се лъжа?

Наблизо нямаше никой, който да ги чуе. Тапънс отговори:

— За теб съм доктор Ливингстън^[1].

— Ей богу, как попадна тук, Тапънс? — измърмори Томи. — Това е чудо... истинско чудо.

— Никакво чудо... просто ум.

— Собственият ти ум, предполагам?

— Предполаганието ти е правилно. Ти и твоят надменен мистър Грант имате нужда от урок.

— Не ще и дума — съгласи се Томи. — Е, хайде, Тапънс, кажи ми как успя. Просто изгарям от любопитство.

— Много просто. Щом Грант заговори за вашия мистър Картър, сетих се каква е работата. Разбрах, че няма да бъде някаква жалка канцеларска работа. Но по държането му познах, че няма да ми позволи да се бъркам. Затова реших да го надхитря. Когато излязох да донеса шери, прескочих до семейство Браун и се обадох по телефона на Морийн. Заръчах ѝ да ми позвъни и обясних какво да каже. Тя изигра ролята си много добросъвестно — с такъв силен, писклив глас,

че из цялата стая се чуваше какво говори. Аз също изиграх ролята си: престорих се на огорчена, угнетена, опечалена и изхвъркнах от стаята привидно разтревожена. Тръшнах вратата на антрето, но останах вътре, промъкнах се предпазливо до спалнята и открях междинната врата, скрита от високия скрин.

— И чу всичко?

— Всичко — потвърди Тапънс самодоволно.

Томи подхвърли укорително:

— И нищо не ми каза?

— Да, нищо. Искях да ви дам урок. На теб и на твоя мистър Грант.

— Мистър Грант не е мой, но трябва да призная, че ти наистина му даде урок.

— Мистър Картър не би постъпил с мен така некоректно — рече Тапънс. — Струва ми се, че разузнаването не е вече като в миналото.

Томи произнесе сериозно:

— Сега, когато се връщаме в него, то ще достигне предишния си блясък. Но защо името ти е Бленкънсоп?

— А защо пък не?

— Избрала си много особено име.

— То е първото, което ми дойде наум, плюс това е удобно за бельото.

— Какво искаш да кажеш, Тапънс?

— Заради Б-то, глупчо. Б като Бирсфърд, Б като Бленкънсоп. Извезано е на гащеризона ми. Патриша Бленкънсоп. Прудънс Бирсфърд. А ти защо си избрал Медоуз? Глупаво име.

— Първо — отвърна Томи, — аз нямам главно Б, извезано на гащите ми. И второ, не съм го избирал аз. Наредиха ми да се нарека Медоуз. Мистър Медоуз е джентълмен с порядъчно минало — цялото съм го научил наизуст.

— Много мило — каза Тапънс. — Женен ли си или ерген?

— Вдовец съм — заяви Томи с достойнство. — Жена ми е умряла преди десет години в Сингапур.

— Защо пък в Сингапур?

— Нали все трябва да умрем някъде. Какво му е лошото на Сингапур?

— О, нищо. Навярно е много удобно място за умирање. Аз самата съм вдовица.

— Къде е умрял мъжът ти?

— Има ли значение? Вероятно в частна болница. Предполагам, че е умрял от цироза на черния дроб.

— Аха, разбирам. Неприятна тема. А какво ще кажеш за сина си Дъглас?

— Дъглас е във флотата.

— Така чух снощи.

— И имам още двама сина. Реймънд е във въздушните сили, а Сирил, най-малкият, в армията.

— Ами ако някой си направи труда да проучи тези въображаеми Бленкънсоповци?

— Те не са Бленкънсоповци. Бленкънсоп е вторият ми мъж. Първият се е казвал Хил. Има три страници с Хиловци в телефонния указател. Колкото и да се мъчиш, не можеш да проучиш всички Хиловци.

Томи въздъхна.

— Ти вършиш винаги една и съща грешка, Тапънс. Отиваш до крайност. Двама мъже и трима синове! Прекалено много е. Ще си противоречиш в подробностите.

— Не, няма да си противореча. Пък и мисля, че синовете ми може да се окажат полезни. Имай предвид, че аз не получавам заповеди от никого. Действам по свой почин. Забъркала съм се в тази работа за собствено удоволствие и няма да се лиша от него.

— Така изглежда — каза Томи. И добави тъжно: — Ако питаш мен, цялата тази работа е фарс.

— Защо мислиш така?

— Виж какво, ти си в „Сан Суси“ по-отдавна от мен. Можеш ли да заявиш с чиста съвест, че някой от тези хора, с които бяхме снощи, може да е опасен вражески агент?

Тапънс отговори замислено:

— Наистина изглежда малко невероятно. Би могъл да бъде младежът, разбира, се.

— Карл фон Дайним? Но нали полицията проверява бежанците?

— Предполагам, че ги проверява. Но все пак той може да я надхитри. Както знаеш, Карл е привлекателен младеж.

— Искаш да кажеш, че момичетата ще вземат да му раздрънкат разни тайни? Но кои момичета? Та тук не прехвъркват нито генералски, нито адмиралски щерки. Е, вярно, може да ходи с някой дружинен командир от армейската транспортна служба.

— Недей така, Томи. Трябва да се отнасяме сериозно към тази работа.

— Аз се отнасям сериозно. Само че ми се струва празно губене на време.

Тапънс произнесе строго:

— Много рано е да се говори така. Нищо няма да се изясни толкова лесно. Какво ти е мнението за мисис Переня?

— Да — каза Томи замислено, — признавам, съществува и мисис Переня — наистина трябва да разкрием спатиите ѝ.

Тапънс рече с деловит тон:

— А какво мислиш за нас? Имам предвид, как ще си сътрудничим?

Томи каза замислено:

— Не бива да ни виждат много често заедно.

— Да, ще бъде пагубно да показваме, че се познаваме по-добре, отколкото изглежда на пръв поглед. Трябва да решим как да се държим. Мисля... да, мисля, че преследването е най-добрият подход.

— Преследването ли?

— Именно. Аз ще те преследвам. Ти ще правиш всичко възможно да ми се изплъзваш, но тъй като си кавалер, невинаги ще успяваш. Аз съм имала двама мъже и си търся трети. Ти ще играеш ролята на преследвания вдовец. От време на време ще те попритисвам някъде, ще те вкарвам в някое кафене, ще те улавям, като се разхождаш по кея. Всички ще се подхилват и ще го намират много забавно.

— Вижда ми се приемливо — съгласи се Томи.

— От памтивека си правят шеги с преследвания мъж — каза Тапънс. — Това ще ни бъде полезно. Като ни виждат заедно, ще се подхилват и ще викат: „Я го вижте клетия дъртак Медоуз!“

Томи изведнъж я сграбчи за ръката.

— Гледай! — каза той. — Гледай право пред себе си.

До ъгъла на една колиба стоеше млад човек и разговаряше с някакво момиче. И двамата бяха много разпалени, много увлечени в разговора си.

— Карл фон Дайним — прошепна Талънс. — А кое ли е момичето?

— Което и да е, изглежда необикновено красиво.

Тапънс кимна в знак на съгласие. Очите ѝ се спряха замислено върху мургавото чувствено лице и тесния пуловер, който очертаваше фигурата на момичето. То говореше разпалено, живо. Карл фон Дайним го слушаше.

— Мисля, че трябва да се разделим — прошепна Тапънс.

— Добре — съгласи се Томи.

И като се обърна, закрачи бавно в противоположна посока.

В края на крайбрежната алея срещна майор Блечли. Той се взря подозрително в него и промърмори:

— Добро утро.

— Добро утро.

— И вие май сте ранобудник като мен — забеляза Блечли.

Томи отвърна:

— Човек свиква на това в Ориента. Разбира се, оттогава минаха много години, но още продължавам да се събуждам рано.

— Така и трябва да бъде — произнесе майор Блечли одобрително. — Ей богу, днешната младеж ме отвращава. Горещи бани... слизат на закуска в десет часа и дори по-късно. Нищо чудно, че германците ни надвиват. Няма жизненост. Изнежени мамини синчета. Във всеки случай армията не е като едно време. Днес само ги гледят и това е. Завиват ги вечер с грейки. Пфу! Отвратително?

Томи поклати тъжно глава и майор Блечли, насърчен, продължи:

— Дисциплина ни трябва. Дисциплина. Та как ще спечелим войната без дисциплина? Знаете ли, сър, някои от тези хлапаци идват на парад по работен комбинезон — така са ми казвали. Че как тогава ще спечелиш война? Работен комбинезон! Боже мой!

Мистър Медоуз се осмели да изкаже мнение, че положението много се е променяло, не е като преди.

— Виновна е тази демокрация — заяви майор Блечли мрачно. — Можеш да прекаляваш с всичко. Според мен прекаляват с демокрацията. Мешат офицери и войници, хранят ги заедно в ресторанти — пфу! А войниците не харесват това, Медоуз. Войниците разбират. Войниците винаги разбират.

— Не ще и дума — отвърна мистър Медоуз. — Лично аз не разбирам от военни работи...

Майорът го прекъсна, поглеждайки го крадешком.

— Участвували ли сте в предишната война?

— О, да.

— Така си и мислех. Забелязах, че имате тренировка. Стойка. В кой полк?

— Пети Корфширски. — Томи помнеше данните за военната служба на Медоуз.

— А, били сте в Солун!

— Да.

— Аз пък бях в Месопотамия.

Блечли се впусна в спомени. Томи слушаше вежливо. Накрая Блечли кипна:

— И представете си, сега не им трябва. Много съм бил стар. Стар! А бих могъл да по-науча един-двама от тия хлапаци на нещичко за войната.

— Ами ако е нещо, което не бива да правят? — подхвърли Томи с усмивка.

— Какво искате да кажете?

На майор Блечли явно му липсваше чувство за хумор. Той се взря подозрително в събеседника си. Томи побърза да промени темата на разговора.

— Знаете ли нещо за тая мисис... мисля, че Бленкънсоп ѝ е името?

— Точно така, Бленкънсоп. На външност не е лоша... малко е попрецъфтяла... дрънка много. Симпатична жена, но глупава. Не, не я познавам. В „Сан Суси“ е само от два дни. — И добави: — Защо питате?

Томи обясни:

— Преди малко я срещнах случайно. Дали винаги става толкова рано?

— А, не зная. Обикновено жените не обичат да се разхождат преди закуска... и слава богу! — додаде майорът.

— И аз мисля така — рече Томи. И продължи: — Лично мен не ме бива твърде за вежлив разговор преди закуска. Дано да не съм бил груб към жената, но имах нужда от разходка.

Майор Блечли моментално прояви съчувствие.

— Напълно съм съгласен с вас, Медоуз. Напълно. Жените са приятни за компания, но не преди закуска. — Той се изхихика. — Само че внимавайте, приятелю. Тя е вдовица.

— Така ли?

Майорът го смушка весело в ребрата.

— Знаем ние що за стока са вдовиците. Погребала е двама мъже и ако питате мен, търси трети. Пазете се много, Медоуз. Пазете се. Такъв е моят съвет.

— И в много весело настроение майор Блечли се завъртя кръгом в края на крайбрежния булевард и пое с бодра стъпка към закуската си в „Сан Суси“.

Междувременно Тапънс бе продължила спокойно разходката си по еспланадата, минавайки съвсем близо до колибата и разговарящата там млада двойка. Мимоходом тя долови няколко думи. Говореше момичето:

— Но трябва да внимаваш, Карл. И най-малкото подозрение...

Тапънс вече се бе отдалечила и не чуваше. Показателни думи? Да, но могат да им се дадат много безобидни тълкувания. Незабелязано тя зави обратно и мина отново край двамата. До нея пак долетяха думи.

— Надути, противни англичани...

Веждите на мисис Бленкънсоп се привдигнаха леко. Карл фон Дайним беше беглец от нацистките преследвания, получил убежище и подслон в Англия. От благоразумие и признателност не биваше да слуша спокойно такива думи.

Тапънс пак се обърна кръгом. Но този път, преди да стигне до колибата, двойката внезапно се раздели, като момичето пое по път, който се отдалечаваше от морския бряг, а Карл фон Дайним тръгна по посока на Тапънс.

Сигурно нямаше да я познае, ако не беше се спряла малко нерешително. Изведнъж той щракна токове и се поклони.

— Добро утро, мистър фон Дайним — изчурулика Тапънс. — Много приятна утрин, нали?

— А, да. Времето е чудесно. Тапънс продължи бързо:

— Именно това ме изкуши. Рядко излизам преди закуска. Но тази сутрин, след като не спях много добре... намирам, че често на

чуждо място човек не може да спи добре. Според мен са необходими ден-два, за да се свикне.

— О, да, така е.

— А тази малка разходка, право да ви кажа, ми отвори голям апетит.

— Веднага ли се връщате в „Сан Суси“? Ако ми позволите, ще ви придружа. — Той тръгна важно до нея.

— И вие ли сте излезли, за да ви се отвори апетит? — подхвърли Тапънс.

Той поклати сериозно глава.

— О, не. Аз вече закусих. Отивам на работа.

— На работа ли?

— Аз съм химик изследовател.

„Значи такъв си бил, а!“ — помисли си Тапънс, като го стрелна крадешком с поглед.

Карл фон Дайним продължи със студен глас:

— Аз дойдох във вашата страна, за да избягам от нацистко преследване. Бях почти без пари... и без приятели. Сега се старая да бъда полезен с каквото мога.

Той гледаше право пред себе си. Тапънс усещаше, че някакво силно чувство разтърсва душата му. Тя промърмори неопределено:

— О, да, разбирам, Разбирам. Много похвално от ваша страна.

— Двамата ми братя са в концентрационни лагери — каза Карл фон Дайним. — Баща ми почина там. Майка ми умря от мъка и страх.

Тапънс си мислеше:

„Говори така... като че го е заучил наизуст.“

Тя пак го стрелна крадешком. Той продължаваше да гледа с безстрастно лице пред себе си.

Няколко минути вървяха мълчаливо. Отминаха ги двама мъже. Единият от тях погледна бързо Карл. Тапънс го чу да шепне на другаря си:

— Обзалагам се, че този е германец.

Видя как бузите на Карл фон Дайним се обляха с руменина.

Изведнъж той загуби самообладание. Скрито чувство излезе на повърхността. Запелтечи:

— Чухте ли... чухте ли... Ето какво говорят... аз...

— Милото ми момче! — Изведнъж Тапънс стана отново такава, каквато си беше. — Не бъдете глупав. Трябва да търпите.

Той извърна глава и я погледна.

— Какво искате да кажете?

— Вие сте бежанец. Длъжен сте да приемате и хубавото, и лошото. По-важното е, че сте жив. Жив и свободен. А що се отнася до другото, разберете, че то е неизбежно. Нашата страна е във война. Вие сте германец. — Тя се усмихна внезапно. — Не може да очаквате от обикновения човек — от „човека на улицата“, както му казваме ние — да прави разлика между лоши германци и добри германци, ако мога да се изразя така грубо.

Той продължаваше да я гледа втренчено. Очите му, толкова сини, бяха напрегнати от някакво спотаено чувство. Изведнъж той също се усмихна.

— Нали за червенокожите са казвали, че индианецът е добър само когато е умрял — засмя се той. — За да бъде добър германец, трябва да пристигна навреме на работа. Извинявайте. Всичко хубаво.

Пак същия скован поклон. Тапънс се загледа подир него.

„Мисис Бленкънсоп, ти направи грешка — рече си тя. — Занапред внимавай, придържай се строго към ролята си. А сега на закуска в «Сан Суси»!“

Вратата на вестибюла на „Сан Суси“ беше отворена. Вътре мисис Переня водеше оживен разговор с някого.

— И му кажи какво е мнението ми за предишната доставка на маргарин. Вземи шунка от Куилърс — миналия път там беше с два пенса по-евтина — и си отваряй очите за зелето. — Тя се спря, когато Тапънс влезе.

— О, добро утро, мисис Бленкънсоп, вие сте ранобудна птичка. Още не сте закусила, нали? Всичко е готово в трапезарията. — И като сочеше събеседницата си, добави: — Това е дъщеря ми Шийла. Вие още не сте се запознали. Тя се прибра едва снощи.

Тапънс погледна с интерес одухотвореното, красиво лице. То нямаше вече пламенно, трагично изражение, а беше отегчено и сърдито. „Дъщеря ми Шийла.“ Шийла Переня.

Тапънс измърмори няколко любезни думи и влезе в трапезарията. Там закусуваха трима — мисис Спрот с момиченцето си и мощната миене О'Рърк. Тапънс каза: „Доброутро“, а мисис О'Рърк

отговори със сърдечно: „Приятно утро“, което заглуши напълно по-анемичния поздрав на мисис Спрот.

Старата жена се вторачи в Тапънс с жаден интерес.

— Хубаво е да се разходи човек преди закуска — забеляза тя. — Отваря му се голям апетит.

Мисис Спрот увещаваеше чедото си:

— Хубав хляб и мляко, миличко — и се опита да пъхне в устицата на мис Бети Спрот една лъжичка.

Малката обаче хитро осуетяваше този опит с умело движение на главицата си и продължаваше да зяпа Тапънс с големи кръгли очички.

Тя насочи към новодошлата пръстче, изцапано с мляко, дари я с лъчезарна усмивка и забеляза с гугукащо гласче:

— Га-га-буч.

— Харесва ви! — възкликна мисис Спрот, сияейки срещу Тапънс, сякаш тя беше набелязана като обект на благоразположение. — А понякога страшно се срамува от непознати.

— Буч — каза Бети Спрот. — Ах пу ах баг — добави тя натъртено.

— А какво иска да каже с това? — любопитства мисис О'Рърк.

— Не говори още много ясно — призна мисис Спрот. — Едва е навършила две годинки, знаете. Боя се, че приказките ѝ са повече глупости. Но може да казва мама, нали, миличко?

Бети погледна замислено майка си и заяви с решителен вид:

— Къгъл бик.

— Такъв им е езикът, милите ангелчета — избумтя мисис О'Рърк. — Бети, миличка, хайде, кажи мама.

Бети изгледа строго мисис О'Рърк, намръщи се и произнесе силно натъртено:

— На-за...

— Ето на, стареае се детето! Какво хубаво, сладко момиченце е.

Мисис О'Рърк стана, усмихна се някак свирепо на Бети и излезе тромаво от помещението, клатейки се като гъска.

— Га-га-га — заповтаря Бети с огромно задоволство и зачука с лъжичка по масата.

Тапънс запита, премигвайки:

— Какво значи всъщност на-за?

Мисис Спрот отговори, като се изчерви:

— Знаете ли, струва ми се, така казва Бети, когато някой или нещо не ѝ харесва.

— Така и предположих — рече Тапънс.

Двете жени се разсмяха.

— Все пак — забеляза мисис Спрот — мисис О'Рърк се старее да бъде внимателна с Бети, но по-скоро я плаши... с тоя дебел глас, с брадата и... и всичко останало.

Килнала главица на една страна, Бети изгугука на Тапънс.

— Харесала ви е, мисис Бленкънсоп каза мисис Спрот.

Тапънс като че ли долови в гласа ѝ лека ревност. Тя побърза да оправи положението.

— Всяко ново лице се харесва на децата — подхвърли тя небрежно.

Вратата се отвори и се показаха майор Блечли и Томи. Тапънс придоби дяволит вид.

— Ах, мистър Медоуз — провикна се тя, — както виждате, аз ви изпреварих. Първа пристигнах. Но ви оставих мъничко от закуската!

И посочи с едва доловимо движение мястото до себе си.

Томи смутолеви под нос: „О... ъ-ъ... разбира се... благодаря“, и седна в другия край на масата.

Бети Спрот каза: „Пуч!“, на майор Блечли и пръсна с уста ситни капчици мляко. Лицето на майора моментално придоби глуповато, но възхитено изражение.

— А как е малката мис Ку-ку тази сутрин? — попита той с предвзет тънък глас. — Ку-ку! — И се престори, че играе на криеница с един вестник.

Бети запищя от удоволствие.

Тапънс потръпна от мрачни предчувствия.

„Трябва да има някаква грешка — помисли тя. — Невъзможно е тук да става нещо. Просто невъзможно!“

За да повярваш, че „Сан Суси“ е щаб на „петата колона“, трябва да имаш умствения багаж на Бялата кралица от „Алиса“^[2].

---

[1] Когато американският журналист и пътешественик Стенли намерил в дебрите на Африка изчезналия английски изследовател Ливингстън, той се обърнал към него с думите: „Доктор Ливингстън, ако не се лъжа?“ — Бел. прев. ↑

[2] Става дума за детската книга „Алиса в страната на чудесата“ от Луис Карол. — Бел. прев. ↑

ГЛАВА 3

I

Мис Минтън плетеше отвън на покритата тераса.

Тя беше слаба и ъгловата, с жилеста шия. Носеше светъл небесносин джемпър и верижки или мънистени огърлици. Полата ѝ беше от туид и бе увиснала и измачкана отзад. Тя поздрави весело Тапънс:

— Добро утро, мисис Бленкънсоп. Надявам се, че сте спали добре.

Мисис Бленкънсоп призна, че когато се намирала в чуждо легло, първите една-две нощи никога не спяла добре. Мис Минтън каза:

— Я гледай, много интересно! Точно същото става и е мен.

Мисис Бленкънсоп отвърна:

— Какво съвпадение и каква хубава плетка!

Мис Минтън, изчервявайки се от удоволствие, я по-каза. Да, наистина е доста оригинална, а всъщност много проста. Лесно може да покаже на мисис Бленкънсоп как става, ако мисис Бленкънсоп пожелае. О, това е много мило от страна на мис Минтън, ала, добави мисис Бленкънсоп, лично тя е толкова глупава, че, откровено казано, не умее да плете много добре, ако се води по модели. Може да прави само прости нещица като плетени ушанки и дори сега се бои, че пак е сбъркала нещо. Някак не изглежда правилно, нали?

Мис Минтън хвърли сведущ поглед на сивокафявата купчина. Внимателно посочи точно какво не е наред. С благодарност Тапънс ѝ подаде сбърканата шапка. Мис Минтън излъчваше доброта и покровителственост. О, не, не е беда. Тя от толкова години плете.

— За жалост никога не съм се занимавала с плетене преди тази ужасна война — призна Тапънс. — Но човек чувства толкова силна нужда да върши нещо.

— О, да, така е. Снощи, струва ми се, ви чух да казвате, че сте имали син във флотата?

— Да, най-големият ми син. Такъв прекрасен младеж е... макар че според мен не е редно да го хвали майка му. Освен това имам син във въздушните сили, а Сирил, най-малкият, е във Франция.

— О, боже мой, боже мой, какви ли страшни тревоги си имате!

Тапънс помисли:

„Ох, Дерик, милият ми Дерик... В ада и в неразборията... а аз тук се превземам... разигравам чувства, които действително изпитвам...“

Тя каза с най-благоденствен глас:

— Всички трябва да бъдем храбри, нали? Да се надяваме, че всичко ще свърши скоро. Неотдавна от много меродавен източник ми казаха, че германците не можели да издържат повече от два месеца.

Мис Минтън кимна толкова енергично, че всичките ѝ мънистени верижки се разклатиха и зазвънтяха.

— Да, така е, и съм убедена (тя сниши тайнствено глас), че Хитлер страда от някаква болест... абсолютно смъртоносна... и най-късно до август ще полудее.

Тапънс отговори разпалено:

— Тази „светкавична война“ е последният напън на германците. Мисля, че недоимъкът в Германия е нещо страшно. Работниците във фабриките са много недоволни. Всичко ще рухне.

— Какво? Какво говорите?

Мистър и мисис Кейли бяха излезли на терасата. Мистър Кейли подхвърли въпросите си нервно. Той се настани на един стол, а неговата жена уви коленете му о одеяла. Той повтори нервно:

— Какво казвате?

— Казваме — отвърна мис Минтън, — че всичко ще свърши най-късно до есента.

— Глупости! — тросна се мистър Кейли. — Тази война ще се проточи най-малко шест години.

— О, мистър Кейли! — възрази Тапънс. — Наистина ли мислите така?

Мистър Кейли се озърна подозрително.

— Интересно — промърмори той. — Дали няма течение? По-добре да преместя стола си в ъгъла.

Мистър Кейли се настани както трябва. Неговата съпруга — жена с угрижено лице, която като че ли нямаше друга цел в живота, освен да се грижи за мистър Кейли — манипулираше с възглавнички и одеяла, като от време на време запитваше: „А как е сега, Алфред?“

Мислиш ли, че е добре? Дали не трябва да си сложиш тъмните очила? Тази сутрин блести много.“

Мистър Кейли отвърна раздражено:

— Не, не. Не се безпокой, Елизабет. Донесе ли шала ми? Не, не, коприненото ми шалче. Е, добре, няма значение. Мисля, че и с този ще бъда добре... най-последно. Но не искам гърлото ми да се прегрява, а пък вълната... при това слънце... хм, все пак по-добре е да донесеш другия. — Той отново насочи вниманието си към въпроси от общ интерес. — Да, давам им шест години.

Изслуша със задоволство възраженията на двете жени.

— Вие, уважаеми дами, както се казва, просто вземате желанията си за действителност. Аз познавам Германия. Мога да заявя, че познавам Германия изключително добре. В течение на работата си, преди да се пенсионирам, непрекъснато сновях между Англия и Германия. Берлин, Хамбург, Мюнхен — познавам ги всички. Мога да ви уверя, че Германия е способна да издържи почти до безкрайност...

Мистър Кейли се впусна във вдъхновено словоизлияние, като гласът му ту се повишаваше, ту се снишаваше с приятно тъжна модуляция, и се спря само за да поеме коприненото шалче, донесено от жена му, и да го увие около врата си.

Мисис Спрот изведе Бети с малко вълнено кученце, на което липсваше едното ухо, и вълнено палтенце за него.

— Ето, Бети — каза тя. — Облечи Бонзо за разходка, докато маминка се приготви за излизане.

Гласът на мистър Кейли продължаваше да звучи напевно и монотонно, изброявайки не твърде успокоителни статистически данни и цифри. Монологът му бе изпъстрен с веселото чуруликане на Бети, която разговаряше оживено с Бонзо на свой език.

— Тръкл-тръкли-пах бат — каза Бети. После, когато наблизо кацна някаква птица, протегна към нея нежни ръчици и загука. Когато птицата хвъркна, Бети огледа насъбралите се и произнесе ясно:

— Пили-пили — и заклати главица с огромно задоволство.

— Това дете се учи много бързо да говори — забеляза мис Минтън. — Кажете „Та-та“, Бети. „Та-та“.

Бети я изгледа и отвърна:

— Глък!

После напъха едното краче на Бонзо в ръкава на вълненото му палтенце, прещъпука до един стол, вдигна възглавничката и скри Бонзо зад нея. Кикотейки се весело, тя изрече със страшна мъка:

— Клий! Бау-бау. Клий!

Мис Минтън, влизайки в ролята на преводачка, обясни с майчинска гордост:

— Много обича да играе на криеница. Все крие разни неща. — И викна с пресилено учудване:

— Къде е Бонзо? Къде е Бонзо? Къде може да е отишъл Бонзо?

Бети се тръшна на земята и се запревива от смях.

Мистър Кейли, като видя, че никой не обръща внимание на обяснението му с какво Германия заменя суровините, направи кисела физиономия и се изкашля недоволно.

Мисис Спрот излезе с шапка на глава и вдигна Бети от земята.

Вниманието отново се насочи към мистър Кейли.

— Та какво казахте, мистър Кейли? — запита Тапънс.

Но мистър Кейли, обиден, отвърна студено:

— Тая жена все изтърсва тук детето си и иска хората да ѝ го гледат. Все пак, мила, мисля, че не е зле да си сложа вълненото шалче. Слънцето се скрива.

— О, мистър Кейли, много ви моля, продължете разказа си. Толкова е интересен! — възкликна мис Минтън.

Омекнал, мистър Кейли отново се зае важно с лекцията си, след като уви вълненото шалче по-добре около жилестата си шия.

— Както казах, Германия толкова е усъвършенствала системата си за...

Тапънс се обърна към мисис Кейли и попита:

— А вие, мисис Кейли, какво мислите за войната? Мисис Кейли подскочи.

— А, какво мисля аз ли? Какво... какво имате предвид?

— Смятате ли, че ще продължи най-малко шест години?

Мисис Кейли отговори неуверено:

— Ох, дано не трае толкова. Не е ли много дълго, това време?

— Да. Дълго е. Какво мислите все пак?

Този въпрос като че ли обърка мисис Кейли. Тя отговори:

— Ами... не знам. Нищичко не зная. Алфред казва, че ще се проточи толкова.

— А вие на същото мнение ли сте?

— О, не знам. Трудно е да се каже.

Тапънс почувства внезапно раздразнение. Чуруликащата мис Минтън, тираничният мистър Кейли, слабоумната мисис Кейли — нима тези хора бяха наистина типични нейни сънародници? По-добра ли беше мисис Спрот с малко тъпото си лице и изпъкнали очи като цариградско грозде? Какво може да открие тук тя, Тапънс? Сигурно никой от тия хора...

Мисълта ѝ секна. Усети някаква сянка. Някой стоеше зад нея, между нея и слънцето. Обърна глава.

На терасата стоеше мисис Переня, вперила очи в групата. И в тези очи имаше нещо... може би насмешка? Нещо като смразяващо презрение. Тапънс помисли:

„Трябва да науча нещо повече за мисис Переня.“

II

Томи установяваше с майор Блечли най-сърдечни отношения.

— Донесохте ли си щеки за голф, Медоуз?

Томи се призна за виновен.

— Ха! Мога да ви кажа, че имам много силно зрение. Чудесно! Трябва да се поразкършим с вас. Играли ли сте на тукашното игрище?

Томи отговори отрицателно.

— Не е лошо... никак не е лошо. Може би е маломерно, ала има прекрасен изглед към морето и тъй нататък. И никога няма много хора. Вижте какво, бихте ли излезли с мен тази сутрин? Можем да поиграем.

— Много ви благодаря. С удоволствие.

— Откровено казано зарадвах се на пристигането ви — заяви Блечли, когато закрачиха бавно по нанагорнището. — Прекалено много жени има тук; Просто ти действат на нервите. Добре, че намерих друг мъж да ме подкрепя. Изключете Кейли от сметката... тоя човек е нещо като подвижна аптека. Говори само за здравето си, какво лечение опитвал и какви лекарства вземал. Ако изхвърли всичките си кутийки с хапове и излиза всеки ден да походи десетина мили, коренно ще се промени. Единственият друг мъж тук е фон Дайним, но, право да ви кажа, Медоуз, той малко ме безпокои.

— Така ли? — учуди се Томи.

— Така е. Повярвайте ми, тази работа с бежанците е опасна. Ако питаха мен, щях до един да ги интернирам. Безопасността преди всичко.

— Струва ми се малко драстично.

— Ни най-малко. Войната си е война. И освен това имам известни подозрения към младия мистър Карл, Първо, той явно не е евреин. И второ, дошъл е тук само един месец — забележете! — само един месец преди избухването на войната. Това е малко подозрително.

Томи каза подканящо:

— Значи смятате...

— Че шпионира... Да, именно това му е заниманието!

— Но тук няма важни военни или флотски обекти...

— Ех, приятелю, там е хитростта! Ако беше някъде около Плимът или Портсмът, щеше да бъде под наблюдение. А на такава заспало място като това никой пет пари не дава. Но все пак е разположено на брега, нали? Истината е, че правителството гледа много леко на тия неприятели чужденци. Всеки, който пожелае, може да дойде тук, да прави печална физиономия и да разправя, че братята му били в концентрационни лагери. Вижте тоя младеж — във всяка негова чертица се чете арогантност. Той е нацист... точно такъв е — нацист.

— Всъщност в нашата страна имаме нужда от един-двама шамани — подхвърли Томи шеговито.

— За какво са ни?

— За да надушват шпионите — обясни Томи сериозно.

— Ха, чудесно... чудесно. Да ги надушват, а? Да, разбира се.

Не можаха да продължат разговора си, защото стигнаха до клубната постройка.

Записаха Томи като временен член, майор Блечли го представи на секретаря, възстар невзрачен човек. Томи плати надлежно членския си внос и застана е майора на игрището.

Томи беше посредствен играч на голф. Ала с радост установи, че е почти на равнището на новия си приятел. Накрая майорът водеше с две дупки и му оставаше една. Томи беше доволен, че играта се развиваше така.

— Вие сте ми добър противник, Медоуз, много добър противник... просто не ви провървя накрая. Надявам се скоро да играем пак. А сега елате да, ви представя на някои от членовете. Общо взето, добра компания, само че някои се държат малко като баби, ако разбирате какво искам да кажа. Аха, ето го Хейдок... Хейдок ще ви хареса. Той е морски офицер в оставка. Държи къщата на скалата до пристана. Ръководи местната ни противовъздушна отбрана.

Капитан трети ранг Хейдок беше едър здравеняк със загоряло лице, наситено сини очи и навик да вика почти винаги, когато говори.

Той посрещна Томи дружелюбно.

— Значи ще подкрепяте Блечли в „Сан Суси“? Той ще се радва, че там има втори мъж. Ти май ще се удавиш в женското общество, а, Блечли?

— Не си падам по жени — заяви майор Блечли.

— Глупости! — рече Хейдок. — Просто не са жени от твоя тип, момчето ми, това е истината. Дърти пансионни вещици. Само клюкарстват и плетат.

— Вие забравяте мис Переня — вметна Блечли.

— А, Шийла ли?... Вярно, тя е очарователно момиче. Истинска красавица, ако питате мен.

— Само че малко ме безпокои — каза Блечли.

— Защо? Ще пиете ли нещо, Медоуз? А вие какво ще предпочетете, майоре?

След като поръчаха напитките и се разположиха на верандата на клуба, Хейдок повтори въпроса си.

— Заради оня германец — отговори майорът. — Много често се срещат.

— Искате да кажете, че е влюбена в него? Хм, лошо. Разбира се, той е по своему красив младеж. Но няма да го огрее. Няма да го огрее, Блечли. Не можем да допуснем такова нещо. Това значи да се сдушваш с врага. Ех, тия момичета... къде е благоприличието им? Около тях има колкото щеш прекрасни английски младежи.

— Шийла е особено момиче — забеляза Блечли, — има странни пристъпи на меланхолия и тогава почти никому не говори.

— Испанска кръв — каза капитанът. — Баща ѝ е бил полуиспанец, нали?

— Не знам. Мисля, че името му е испанско. Капитанът погледна часовника си.

— Наближава време за новините. Не е зле да ги чуем.

Тоя ден новините бяха оскъдни, кажи-речи не повече от това, което вече го имаше в сутрешните вестници. След като коментира с одобрение последните подвизи на въздушните сили — отлични момчета, храбри като лъвове, — капитанът взе да развива любимата си теория: че рано или късно германците ще се опитат да направят десант при самия Лийхемптън — именно защото мястото е толкова маловажно.

— Дори няма противосамолетни оръдия! Срамота!

Спорът не продължи, защото Томи и майорът трябваше да бързат да се връщат за обяд в „Сан Суси“. Хейдок отправи към Томи сърдечна покана да посети гнезденцето му — „Контрабандистка почивка“.

„Чуден изглед, имам си собствен плаж, всевъзможни удобства в къщата. Доведете го, Блечли.“

Уговориха се на другата вечер Томи и Блечли да се отбият на почерпка.

III

Следобед в „Сан Суси“ настъпи спокойно време. Мистър Кейли, придружен от преданата мисис Кейли, се прибра да си почине. Мис Минтън заведе мисис Бленкънсоп в един склад за опаковане и адресиране на колети за фронта.

Мистър Медоуз се разходи спокойно по брега до Лийхемптън. Купи си цигари, отби се у Смит да си вземе последния брой на „Пънч“, после след неколкоминутна привидна нерешителност се качи на един автобус с надпис „Старият кей“.

Старият кей беше в края на бреговата алея. Посредниците за продажба на имоти смятаха тази част от Лийхемптън за най-непривлекателната. Тя се наричаше Западен Хемптън и се ползваше с лоша слава. Томи плати два пенса и се заразхожда по кея. Той беше паянтов и разнебитен от стихииите, с няколко издъхващи монетни автомата, поставени далеч един от друг. Тук имаше само няколко деца, които тичаха нагоре-надолу и надаваха писъци, приличащи на кряска на чайките. Някакъв самотен човек седеше на края и ловеше риба.

Мистър Медоуз се приближи бавно до него и се взря във водата. После запита учтиво:

— Хваща ли се?

Риболовецът поклати глава.

— Не кълве твърде. — Мистър Грант нави малко връвта на въдицата си и без да се обръща, каза:

— А какво ще кажете вие, Медоуз?

Той отвърна.

— Засега нищо особено, сър. Окопавам се.

— Добре. Разкажете ми.

Томи седна така, че да вижда целия кей. След това започна:

— Мисля, че добре се справям. Предполагам, че вече имате списък на тукашните хора? — Грант кимна. — Засега няма нищо за отбелязване. Завързах приятелство с майор Блечли. Играхме на голф тази сутрин. Изглежда обикновен офицер в оставка. Като че ли малко прекалено типичен. Кейли ми се струва всъщност хипохондрик. Тази

роля също лесно се играе. Ходил е, както сам признава, често в Германия през последните няколко години.

— Важно обстоятелство — отбеляза Грант лаконично.

— Освен това имаме фон Дайним.

— Да. Излишно е да ви казвам, Медоуз, че фон Дайним най-много ме интересува.

— Мислите ли, че той е Н? Грант поклати глава.

— Не, не мисля. Според мен Н не може да си позволи да бъде германец.

— Дори бежанец от нацистко преследване ли?

— Дори такъв. Те знаят, че следим чужденците от неприятелски страни, намиращи се у нас. Нещо повече — казвам ви го под секрет, Бирсфърд, — почти всички такива чужденци между 16 и 60 години ще бъдат интернирани. Независимо дали нашите противници знаят това или не, поне могат да предвидят, че ще се случи такова нещо. Те никога не биха рискували — ръководителят на организацията им да бъде интерниран. Следователно Н трябва да е или поданик на неутрална страна, или пък е вероятно англичанин. Същото, разбира се, важи и за М. Не, мнението ми за фон Дайним е следното. Той може да е брънка във веригата. Н и М може да не са в „Сан Суси“, а някъде другаде. Именно Карл фон Дайним, който е там, ще ни заведе до тях. Това ми се струва твърде вероятно. Още повече че не мога да си представя някой от другите пансионери в „Сан Суси“ да е човекът, когото търсим.

— Предполагам, че повече или по-малко сте ги проучили, сър?

Грант въздъхна — рязка, бърза въздишка на огорчение.

— Не, точно това ми е невъзможно да направя. Виж, лесно бих могъл да уредя да ги проучи отделът — но лично аз не мога да рискувам, Бирсфърд. Защото, разбирате ли, загниването е в самия отдел. Само един намек, че държа под око „Сан Суси“ по някаква причина—и организацията ще разбере това. Тъкмо тук влизате в ролята си вие, външният човек. Затова трябва да действате тайно, без помощ от нас. Това е единствената ни възможност. Аз не смея да рискувам да ги алармирам. Само един човек успях да проуча.

— Кой е той, сър?

— Самият Карл фон Дайним. Това е много лесно. Обикновена работа. Можех да го проуча не като обитател на „Сан Суси“, а като

поданик на неприятелска страна.

— И какъв е резултатът? — полюбопитствува Томи. На лицето на събеседника му се изписа странна усмивка.

— Младият мистър Карл е точно такъв, за какъвто се представя. Баща му е бил непредпазлив, арестували са го и умрял в концентрационен лагер. По-възрастните братя на Карл са в лагери. Майка му умряла от мъка преди една година. Той избягал в Англия един месец преди избухването на войната. Фон Дайним е изявил готовност да помага на родината си. Сега върши отлична и много полезна работа в химическа изследователска лаборатория, където се занимава с проблема за имунизирание срещу някои газове и изобщо с опити за обеззаразяване.

— Значи е „безупречен“? — каза Томи.

— Не абсолютно. Нашите германски приятели са известни със своята прецизност. Ако фон Дайним беше изпратен като агент в Англия, положително щяха да се погрижат автобиографията му да съвпада с това, което той ни разказва за себе си. Има две възможности. Или цялото семейство фон Дайним е замесено в тази работа — което е твърде вероятно, или потисническият нацистки режим. Или пък той всъщност не е Карл фон Дайним, а човек, който играе ролята на Карл фон Дайним.

Томи произнесе бавно:

— Разбирам. — И додаде ни в клин, ни в ръкав: — Във всеки случай той изглежда много симпатичен младеж.

Грант въздъхна:

— Такива са те... почти винаги са такива. Странен е животът в нашата служба. Уважаваме противниците си и те ни уважават. Нали знаете, обикновено човек изпитва симпатии към противника си, дори когато се опитва да го смаже.

Настъпи мълчание, през време на което Томи разсъждаваше върху странностите на войната. Гласът на Грант прекъсна мислите му:

— Но има хора, към които не изпитвам нито уважение, нито симпатия, а това са предателите в нашите редове, хората, които са готови да предадат родината си и да приемат служба и почести от чужденеца, който я е завладял.

Томи възкликна с чувство:

— Боже мой, съгласен съм с вас, сър. Това е подлост!

— И заслужава да завърши като всяка подлост.

— Но наистина ли има такива мръсници? — запита Томи недоверчиво.

— Навсякъде. Както ви казах и в нашата служба. Във въоръжените сили. По банките на парламента. На високи постове в министерствата. Трябва да ги изметем — трябва! И то бързо. Но нищо няма да постигнем, ако започнем от низините — от дребната риба, от хората, които държат речи по парковете, които продават жалките си листовки — те не знаят кои са големите риби. А на нас ни трябват големите, те са способни да направят неописуеми пакости — и ще ги направят, ако не ги изпреварим.

Томи заяви уверено:

— Ще ги изпреварим, сър.

— Защо мислите така? — попита Грант.

Томи отвърна:

— Но нали вие сам казахте преди малко, че трябва да ги изпреварим?

Човекът с въдицата се обърна и минута-две наблюдава внимателно своя подчинен, линията на челюстта му, стисната със спокойна решителност. И от видяното почувства още по-дълбоки симпатии и уважение към събеседника си.

— Вие сте човек на място — рече той. После продължи:

— А какво ще кажете за жените в пансиона? Не забелязахте ли нещо подозрително?

— Струва ми се, че има нещо особено у жената, която го управлява.

— Мисис Переня ли?

— Да. Нямате ли някакви сведения за нея? Грант отговори бавно:

— Ще се опитам да проверя миналото ѝ, доколкото ми е възможно, но както ви казах, рисковано е.

— Тогава по-добре да не рискувате. Само тя ми се вижда някак подозрителна. Освен това има една млада майка, една стара мома, дете си пъха носа навсякъде, безмозъчната жена на хипохондрика и една страшно грозна стара ирландка. На пръв поглед всички изглеждат напълно безобидни.

— Тия ли са всички?

— Не. Има и една мисис Бленкънсоп... пристигна преди три дни.

— Е, и?

— Мисис Бленкънсоп е жена ми — заяви Томи.

— Какво?!

Грант повиши глас, смаян от това съобщение. Той се извърна рязко, с гневен пламък в очите.

— Мисля, че ви предупредих, Бирсфърд, да не казвате нито дума на жена си!

— Точно така, сър, не съм казвал. Ако бъдете така добър да ме изслушате...

Томи разправи накратко какво се бе случило. Той не смееше да гледа събеседника си. Внимаваше да не издаде с гласа си гордостта, която тайно изпитваше.

Когато свърши разказа си, настъпи мълчание. Изведнъж събеседникът му издаде някакъв особен звук. Грант се смееше. Смя се няколко минути.

— Свалям шапка на тази жена! — каза той. — Такива са една на хиляда!

— Съгласен съм с вас — рече Томи.

— Истхемптън ще се пръсне от смях, когато узнае това. Той ме предупреди да не я елиминирам. Каза, че ако я отстраня, тя ще ме надхитри. Не го послушах. Все пак това показва колко трябва да бъдем внимателни. Мислех, че съм взел всички предпазни мерки да не ни подслушват. Предварително се уверих, че вие и съпругата ви сте сами в апартамента. Вярно, чух гласа по телефона, който молеше вашата жена да дойде веднага и така се хванах на простия стар трик със затръшнатата врата. Да, умна жена е вашата съпруга.

Той помълча една минута, после добави:

— Моля да ѝ предадете от мое име, че прекланям глава пред нея.

— Ами ако тя вече знае всичко?

Мистър Грант направи изразителна гримаса.

— Е, няма как, ще трябва да се примирим с това. Кажете ѝ, че отделът ще смята за чест, ако се съгласи да работи с нас в случая.

— Ще ѝ кажа — отвърна Томи с лека усмивка.

Грант произнесе сериозно:

— Изглежда, не сте успели да я убедите да се прибере вкъщи и да си стои там?

Томи поклати глава.

— Вие не познавате Тапънс.

— Мисля, че започвам да я опознавам. Казвам това, защото... хм, защото работата е опасна. Ако ви подушат, вас или нея...

Той остави изречението недовършено. Томи каза сериозно:

— Разбирам, сър.

— Но струва ми се, че самият вие не сте в състояние да убедите жена си да не се излага на опасност.

Томи изрече бавно:

— Откровено казано, не бих се и опитвал. Такива са нашите отношения с Тапънс, разбирате ли? Действаме винаги заедно!

В главата му се въртеше един израз, произнесен преди години, в края на предишната война. Общо начинание.

Такъв беше и винаги щеше да бъде животът му с Тапънс — общо начинание.

ΓΛΑΦΑ 4

I

Когато Тапънс влезе в салона на „Сан Суси“ малко преди вечерята, в помещението беше само монументалната мисис О’Рърк, която седеше до прозореца с вид на някакъв гигантски Буда.

Тя поздрави Тапънс много сърдечно и жизнерадостно.

— А, вие ли сте, мисис Бленкънсоп! И вие като мен обичате да слизате навреме, за да прекарате една-две спокойни минути тук, преди да преминете в трапезарията. А колко е приятно тук при хубаво време, но с отворени прозорци, за да не се усеща миризмата на ядене. А тя е ужасна във всички тия заведения, особено ако на печката има лук или зеле. Я поседнете тук, мисис Бленкънсоп, да ми разкажете какво правихте през този прекрасен ден и как намирате Лийхемптън.

У мисис О’Рърк имаше нещо, което въздействаше на Тапънс като дяволска магия. Тя приличаше по-скоро на великанка-човекоядка — смътен спомен от някогашните приказки, с мощното си туловище, с дебелия си глас, с мустаците и брадата си, от които ни най-малко не се смущаваше, с хлътналите си святкащи очи тя наистина създаваше впечатление за нещо свръхестествено, за някаква фантазия от детинството.

Тапънс отговори, че Лийхемптън много и харесва и ще ѝ бъде приятно да ходи там.

— Тоест — додаде тя с печален глас — приятно както навсякъде, където мога да се избавя от тази ужасна тревога, която ми тегне непрекъснато.

— Хайде, хайде, не се безпокойте — посъветва я мисис О’Рърк утешително. — Прекрасните ви синове ще се върнат при вас живи и здрави. Ни най-малко не се съмнявам в това. Доколкото подразбрах от вас, единият от тях е във въздушните сили?

— Да, Реймънд.

— Във Франция ли е или в Англия?

— В момента е в Египет, но както пише в последното си писмо — не го прави открито, имаме си таен шифър, ако ме разбирате, — в

някои изречения се крие определен смисъл. Мисля, че това е напълно оправдано, нали?

Мисис О'Рърк побърза да отговори:

— Разбира се. То е майчино право.

— Именно. Смятам, че имам право да зная точно къде е.

Мисис О'Рърк кимна със своята напомняща Буда глава.

— Подкрепям ви напълно. Ако имах син там и аз щях да мамя цензора по същия начин. А другият ви син, оня, дето е във флота?

Тапънс се впусна услужливо в подробно описание на подвизите на Дъглас.

— Както виждате — завърши тя, — чувствам се като загубена без тримата си синове. Те никога досега не са отсъствали едновременно. Винаги са били толкова внимателни. Струва ми се, че се отнасят към мен повече като към приятел, отколкото като към майка. — Тя се засмя неловко. — Понякога ги гълча, за да ги накарам да излязат без мен.

(„Каква досадна жена изглеждам!“ — помисли си Тапънс.)

И продължи гласно:

— Право да си кажа, не знаех какво да правя и къде да отида. Наемният договор на жилището ми в Лондон бе изтекъл и ми се струваше много глупаво да го подновявам, та реших да отида на някое спокойно местенце, с тия удобни влакове... — тя се спря.

Буда кимна пак:

— Много правилно сте постъпила. Днес Лондон не е място за живеене. Ах, каква печална гледка! Живяла съм там много години. Търгувах със старинни произведения на изкуството. Може би знаете магазина ми на Карнъби стрийт, в Челси? Над вратата е написано „Кейт Кели“. А пък какви прекрасни неща имаше там, о, какви прекрасни неща, предимно стъкло — уотърфърдско, коркско — красива работа! Свещници, полилеи, купи за пунш и какво ли не още. Също и чуждестранно стъкло. И малки мебели. Нищо обемисто, все малки стилни предмети главно от орех и дъб. О, прекрасни неща! Какви добри клиенти имах! Но когато избухне война, всичко отива по дяволите. Имах късмет, че се измъкнах с толкова малко загуби.

В главата на Тапънс замъждука смътен спомен. Магазин, пълен със стъкло, през който човек трудно може да се движи, плътен

убедителен глас, властна едра жена. Да, положително е била в тоя магазин.

Мисис О'Рърк продължи:

— Не съм от онези, дето обичат непрекъснато да се оплакват... като някои в това заведение. Например мистър Кейли с шалчетата си и с роптанията си, че работата му пропадала. Ще пропада я, нали се води война... И жена му, дето на мравката път прави. Или малката мисис Спрот, дето все се безпокои за мъжа си.

— Той на фронта ли е?

— Не. Някакъв дребен чиновник в застрахователно дружество и толкова го е страх от въздушни нападения, че още от началото на войната пратил жена си тук. Според мен за детето това е хубаво — какво мило дребосъче! Ала ми е омръзнало да слушам мисис Спрот да се вайка, макар че мъжът ѝ идва, когато може. Все разправя, че много щяла да липсва на Артър. Между нас казано, Артър не е приритал за нея... Може да си, има други грижи.

Тапънс промърмори:

— Страшно ми е жал за всички тия майки. Ако пуснеш децата си да заминат някъде сами, никога няма да се отървеш от тревоги. Ако ли пък ги мъкнеш със себе си, трудно е да оставиш мъжа си сам.

— О, да, и ти излиза скъпо да водиш две домакинства.

— Този пансион ми се струва твърде сносен — рече Тапънс.

— Да, бих казала, че си заслужава парите. Мисис Переня си разбира от работата. Само че е чудачка.

— В какъв смисъл? — запита Тапънс. Мисис О'Рърк отвърна, като смигна:

— Ще ме помислите за ужасна клюкарка. И такава съм си. Интересувам се от всички, затова гледам да седя по-често на тоя стол. Така виждам кой влиза и кой излиза, кой е на верандата и какво става в градината. Та за какво ни беше думата? А, да, за мисис Переня и за нейната чудатост. Ако не се лъжа, в живота на тази жена е имало някаква голяма драма.

— Така ли мислите?

— Убедена съм. А пък се прави на много тайнствена! „От кой край на Ирландия сте?“ — питам я веднъж. И ще ми повярвате ли, скри от мен. Заяви, че съвсем не била от Ирландия.

— Мислите, че е ирландка?

— Разбира се. Аз познавам сънародничките си. Мога да ви посоча от кое графство е. Ама на! „Англичанка съм — вика. — А мъжът ми беше испанец.“

Мисис О'Рърк се спря внезапно, понеже влезе мисис Спрот, следвана по петите от Томи. Тапънс веднага се оживи.

— Добър вечер, мистър Медоуз. Изглеждате много бодър тази вечер.

— Повечко движение — отвърна Томи, — в това е тайната. Тази сутрин играх голф, а следобед се разходих по кея.

— Аз пък следобед заведох малката на брега — обяви Милисънт Спрот. — Искаше да поджапа, но водата ми се стори много студена. Помагах ѝ да си направи пясъчна кула, но някакво куче побягна с плетивото ми и разплете сума прежда. Толкова досадно и толкова трудно е да улавяш наново всички бримки! Не ме бива за плетачка.

— Вие се справяте отлично с тая ушанка, мисис Бленкънсоп — забеляза мисис О'Рърк, насочвайки внезапно вниманието си към Тапънс. — Просто препускате. А мис Минтън, струва ми се, каза, че не сте опитна плетачка.

Тапънс се изчерви леко. Очите на мисис О'Рърк я пронизваха. Тапънс отвърна малко раздражено:

— Вярно, че съм плела много навремето. И казах това на мис Минтън. Но мисля, че тя обича да учи хората.

Всички се разсмяха в знак на съгласие с тази оценка. След няколко минути влязоха и останалите. Гонгът удари.

По време на яденето разговорът се насочи към увлекателната тема за шпионите. Припомниха се всеизвестни стари истории: за монахинята с мускулестата ръка, за свещеника, който си служел с твърде недостоеен за сана му език, когато се спуснал с парашут на определеното място, за готвачката австрийка, която криела радиостанция в камината на спалнята си, и за всички ония неща, които са се случили или едва не са се случили с лели и втори братовчеди на присъстващите. Така лека-полека стигнаха до дейността на „петата колона“. Порицаха английските фашисти, комунистите, пацифистите, отказващите военна служба поради своите верски убеждения. Това беше съвсем естествен разговор, какъвто може да се чуе почти всеки ден. При това Тапънс следеше внимателно лицата и държането на говорещите, мъчейки се да долови някакво издйническо изражение

или дума. Но не забеляза нищо. Само Шийла Переня не участвуваше в разговора, но това можеше да се обясни с присъщата ѝ мълчаливост. Тя седеше замислена, мургавото ѝ упорито лице беше мрачно.

Тази вечер Карл фон Дайним отсъстваше, затова езиците можеха да се отпуснат без задръжки.

Шийла проговори само веднъж, към края на вечерята.

Мисис Спрот тъкмо бе казала с тънкия си като звук на флейта глас:

— Според мен през миналата война германците направиха голяма грешка, като застреляха медицинската сестра Кевъл. Това настрои всички против тях.

Тогаваш Шийла отметна глава назад и попита с пламенния си младежки глас:

— Че защо да не я застрелят? Нали е била шпионка?

— О, не, не е била шпионка.

— Помагала е на англичани да избягат в неприятелска страна. Това е все едно шпионаж. Защо да не я застрелят?

— Да, но да застреляш жена, и то медицинска сестра? Шийла се изправи.

— Аз смятам, че германците са постъпили съвсем правилно — заяви тя.

И излезе през френския прозорец в градината.

Десертът, състоящ се от незрели банани и увехнали портокали, отдавна стоеше на масата. Всички наставаха и преминаха в салона за кафе.

Само Томи отиде незабелязано в градината. Там завари Шийла Переня облежната на стената на терасата и заглеждана в морето. Приблечи се и заста на до нея.

По задъханото ѝ, ускорено дишане разбра, че нещо я е развълнувало силно. Предложи ѝ цигара, която тя прие.

— Прекрасна нощ — каза той.

С тих, напрегнат глас момичето отговори:

— Би могла да бъде...

Томи я изгледа озадачено. Изведнъж почувства привлекателността и жизнеността на тази девойка. У нея кипеше буен живот, някаква непреодолима сила. „Тя е от ония момичета, по които мъж лесно може да се увлече“, помисли си Томи.

— Искате да кажете: щеше да бъде хубаво, ако не беше войната?
— попита той.

— Съвсем не искам да кажа това. Аз мразя войната.

— Всички я мразим.

— Но не в смисъла, в който я мразя аз. Мразя лицемерието в нея, грандоманията, ужасното, отвратително патриотарство.

— Патриотарството ли? — учуди се Томи.

— Да, мразя патриотарството, разбирате ли? Все това „родината, родината, та родината“! Да предадеш родината си, да умреш за родината си, да служиш на родината си. Защо се придава такова значение на родината?

Томи отговори просто:

— Не знам. Но си е така.

— Не и за мен! Е, разбира се, за вас не може да няма значение — ходите в чужбина, търгувате из английската империя, връщате се загорял и пълен с шаблонни изрази, разправяте за туземците, искате уиски със сода и други подобни.

Томи отвърна кротко:

— Надявам се, че не съм чак толкова лош, мила моя.

— Аз малко преувеличавам, но нали разбирате какво искам да кажа. Вие вярвате в английската империя и глупавата смърт за родината.

— Моята родина — произнесе Томи студено — май не държи чак толкова да умра за нея.

— Да, но вие искате да умрете за нея. А това е толкова глупаво! За нищо не заслужава да умира човек. Всичко това е приумица, приказки, приказки, празнословие, високопарна идиотщина. Думата родина няма никакво значение за мен.

— Някой ден — рече Томи — ще се изненадате, като разберете, че все пак има.

— Не. Никога. Аз съм страдала, видяла съм.

Тя се спря, после внезапно се обърна поривисто към него:

— Знаете ли кой беше баща ми?

— Не. — Любопитството на Томи се засили.

— Казваше се Патрик Магайр. Той беше последовател на Кейсмънт^[1] през миналата война. Застреляха го като предател! И то за нищо! Загдето заедно с други ирландци се е борил за една идея. Защо

не си е стоял мирно вкъщи и не си е гледал работата? За едните той е мъченик, за другите — предател. А според мен е бил просто... глупав!

Томи долови ясно нотката на скрит вътрешен бунт.

— И значи с тази сянка сте израсли? — каза той.

— Именно сянка. Мама промени името си. Живяхме в Испания няколко години. Тя винаги казва, че баща ми бил полуиспанец. Където и да отидем, все лъжем. Обиколихме целия континент. Накрая дойдохме тук и открихме това заведение. За мен тази е най-голямата ни грешка.

— Какво мисли майка ви за всички тия неща? — попита Томи.

— Имате предвид смъртта на баща ми? — Шийла помълча намръщена, обърквана. После произнесе бавно: — Откровено казано, не зная. Тя никога не говори по тези въпроси. Не е лесно да се разбере какво чувства или мисли майка ми.

Томи кимна замислено.

— Не зная защо ви разправям това — каза Шийла внезапно. — Нещо ме подтикна. Как стана така?

— Спорехме за Едит Кевъл.

— А, да, за патриотарството. Аз заявих, че го мразя.

— Нима забравяте думите на самата медицинска сестра Кевъл?

— Какви думи?

— Не знаете ли какво е казала, преди да умре? Той повтори думите:

„Не е достатъчно само родолюбив... В сърцето ми не бива да има омраза.“

— Аха. — Тя се вцепени за миг поразена.

После, като се обърна рязко, потъна в мрака на градината.

---

[1] Роджър Дейвид Кейсмънт (1864—1916) — ирландски патриот. Опитал се да получи германска помощ за бунта на ирландците против английското владичество в 1916 г. Завърнал се с германска подводница, заловен и обесен. Смятан от ирландците за мъченик родолюбец. — Бел. прев. ↑

II

— Както виждаш, Тапънс, всичко съвпада.

Тапънс кимна замислено. Плажът около тях беше пуст.

Тя се бе облегла на вълнолома, Томи седеше над нея, на самия вълнолом, откъдето можеше да забележи всеки, който се приближава. Не очакваше да види някой, тъй като се бе уверил горе-долу точно къде ще бъде всеки тази сутрин. Впрочем срещата му с Тапънс изглеждаше съвсем случайна, приятна за дамата и малко досадна за него.

— Мисис Переня ли? — запита Тапънс.

— Да. Тя е М, а не Н. Отговаря на всички условия.

Тапънс пак кимна замислено.

— Вярно. Ирландка е, както забеляза мисис О'Рърк, макар че не признава това. Обикаляла е много континента. Променила е името си на Переня, дошла тук и открила тоя пансион. Отличен камуфлаж, нашарен с безвредни дупки. Мъжът ѝ бил застрелян като предател, така че тя има всички основания да ръководи „петата колона“ в нашата страна. Да, и това съвпада. Как мислиш, замесена ли е и дъщерята?

Томи заяви убедено:

— Положително не. Иначе нямаше да ми каже всичко това. Знаеш ли, аз се чувствам малко като подлец.

Тапънс кимна в знак, че разбира напълно.

— Да, случва се. В известен смисъл това е гадна работа.

— Но много необходима.

— О, не ще и дума.

— И аз като теб не обичам да лъжа... — призна Томи, като се изчерви леко.

Тапънс го прекъсна:

— Лъжата не ми тежи ни най-малко. Право да си кажа, изпитвам голямо, артистично удоволствие от лъжите си. Но има моменти, когато забравям да лъжа, когато съм просто самата себе си... и тогава постигам резултати, които не мога да постигна по друг начин. — Тя помълча и продължи: — Така е станало и с теб снощи при разговора ти

с Шийла. Именно това те смущава. Ти си се показал такъв, какъвто си в действителност. Затова се чувстваш гузен.

— Струва ми се, че си права, Тапънс.

— Знам. Защото и аз се държах по същия начин е младия немец.

— Какво мислиш за него? — попита Томи. Тапънс отговори бързо:

— Според мен той няма нищо общо с тая работа.

— А Грант смята, че има.

— По дяволите твой мистър Грант! — настроението на Тапънс се промени. Тя се подсмихна. — Как бих искала да видя физиономията му, когато си му казал за мен!

— Във всеки случай той поиска *ameide honorable*.^[1] Ти си включена официално в работата.

Тапънс кимна, но изглеждаше малко разсеяна.

— Спомняш ли си след миналата война, когато вървахме по дирите на мистър Браун? — запита тя. — Помниш ли колко забавно беше? Как се вълнувахме?

Томи се съгласи със светнало лице.

— Разбира се!

— Томи, защо и сега не е същото?

Томи се замисли върху въпроса, спокойното му некрасиво лице беше сериозно. После отвърна:

— Предполагам, че е въпрос на възраст.

— Нима смяташ, че сме толкова стари? — ядоса се Тапънс.

— Не, не сме. Само че този път няма да бъде забавно. В други отношения е същото. Това е втората война, в която участваме, а я гледаме с други очи.

— Знам... виждаме страданията, разорението... и ужаса. Порано, на млади години, не мислехме за тези неща.

— Така е. През миналата война сегиз-тогиз преживявах някакъв страх. На няколко пъти бях на косъм от смъртта и един-два пъти изтърпях адски мъчения, ала имаше и приятни моменти.

— Дали и Дерик не преживява същото? — подхвърли Тапънс.

— По-добре да не мислиш за него, драга — посъветва я Томи.

— Прав си. — Тапънс стисна зъби. — Имаме да вършим работа. Трябва да я свършим. Да почваме! Наистина ли мисис Переня е такава, за каквата я смятаме?

— Поне можем да кажем, че има такава вероятност. А ти виждаш ли други подозрителни, Тапънс?

Тапънс помисли.

— Не, не виждам. Разбира се, първата ми работа, когато пристигнах, беше да си съставя мнение за всички и да преценя, както се казва, възможностите. Според мен някои трябва да отпаднат напълно.

— Например?

— Е, например мис Минтън, „образцовата“ английска мома, а също мисис Спрот с нейната Бети и празноглавата мисис Кейли.

— Да, но слабоумието може да е престорено.

— Е, вярно, само че предвзетата мома и всеотдайната млада майка са роли, в които лесно може да се преиграе и това да ги провали — а тези хора се държат напълно естествено. Пък и, що се отнася до мисис Спрот, тя има дете.

— Мисля — каза Томи, — че дори и тайна агентка може да има дете.

— Но не и да го мъкне със себе си, когато върши работа — възрази Тапънс. — Дете не се въвлича в такова нещо. Напълно уверена съм в това, Томи, защото знам. Детето трябва да се държи настрана от такава работа.

— Оттеглям думите си — заяви Томи. — Що се отнася до мисис Спрот и мис Минтън, признавам, че си права, ала не съм толкова сигурен в мисис Кейли.

— Вярно, може дори да се окаже именно тя. Защото наистина преиграва. Искам да кажа: малко жени могат да изглеждат идиотки като нея.

— Често съм забелязвал, че преданата съпруга се видиотява — промърмори Томи.

— А къде си забелязал това? — запита Тапънс.

— Не у теб, Тапънс. Твоята преданост никога не е стигала до такива крайности.

— Като мъж например — каза Тапънс кротко — ти не вдигаш толкова излишен шум, когато си болен, както много други мъже.

Томи се залови пак с разбор на възможностите.

— Кейли — произнесе той замислено. — Може би има нещо съмнително у Кейли.

— Да, може. Ами мисис О'Рърк?

— Какво ти е мнението за нея?

— И аз не зная. Тя ме тревожи. Същинска вещица, ако ме разбираш.

— Да, мисля, че те разбирам. Но предполагам, че това се дължи просто на хищния ѝ вид. Е, такава си е жената.

— Тя забелязва всичко — изрече Тапънс бавно. Бе си спомнила забележката ѝ за плетивото.

— Имаме и Блечли — каза Томи.

— Аз почти не съм обелвала дума с него. Той е в твоя район на действие.

— Мисля, че е просто обикновен стар военен в оставка. Поне така мисля.

— Там е бедата — каза Тапънс по-скоро в отговор на някакво вътрешно хрумване, отколкото на действителен въпрос. — Най-лошото при такава преценка е, че гледаш най-обикновени, банални хора и ги изопачаваш така, че да пасват с болното ти въображение.

— Аз направих няколко опита с Блечли — заяви Томи.

— Какви именно? Аз също възнамерявам да приложа няколко.

— Ами... просто обикновени, невинни клопки за дати и места. Все неща от този род.

— Ще бъдеш ли така добър да преминеш от общото към частното?

— Е, да речем, че говорим за лов на патици. Той споменава за Фаюм^[2] — имало добър лов в тая и тая година, в този и този месец. Друг път, във връзка с нещо съвсем друго, заговарям за Египет. Мумии, Тутанкамон и тям подобни — виждал ли е тия неща? Кога е бил там? Проверявам правилни ли са отговорите. Или става дума за параходите на Пиренейско-източната компания — споменавам имената на един-два, казвам, че този и този са много комфортни. Той подхвърля за някое и друго пътуване, впоследствие съпоставям и това. Както виждаш, нищо особено, но внимавам да не се усети и проверявам точността на казаното.

— И никога ли досега не е попадал в клопка?

— Нито веднъж. И трябва да ти заявя, Тапънс, че това е сигурна проверка.

— Да, но мисля, че ако той е Н, предварително ще е подготвил отговорите си.

— Е, да... в общи линии. Но човек лесно може да се препъне в маловажни подробности. Пък и би направил впечатление, че помни прекалено много — Повече, отколкото един искрен човек. По правило обикновен човек не може да си спомни веднага кога е участвал в ловна експедиция — в 1926 или в 1927 година. Трябва да помисли и да порови в паметта си.

— Но досега не си улавял Блечли в лъжа?

— Досега е отговарял напълно нормално.

— Значи, резултат — отрицателен.

— Именно.

— Добре — рече Тапънс. — А сега чуй някои от моите идеи.

И тя заговори...

---

[1] Прошка, извинение (фр.) — Бел. прев. ↑

[2] Фаюм — плодородна област в Северен Египет, западно от Нил. — Бел. прев. ↑

III

На връщане мисис Бленкънсоп се отби в пощенската станция. Купи си марки и преди да си тръгне, влезе в една от телефонните кабини. Набра някакъв номер и поиска „мистър Фарадей“. Така се бяха уговорили да се свързва с мистър Грант. Излезе усмихната и пое бавно към пансиона, като пътьом се спря да си купи вълнена прежда за плетене.

Беше приятен следобед с лек ветрец. Тапънс, която обикновено вървеше бързо, забави крачката си до онова спокойно темпо, което отговаряше на схващането ѝ за ролята на мисис Бленкънсоп. Мисис Бленкънсоп нямаше какво друго да прави на тоя свят, освен да плете (не много добре) и да пише писма на синовете си. Тя непрекъснато пишеше писма на синовете си — понякога дори ги оставяше на масата недовършени.

Тапънс се изкачваше бавно по стръмнината към „Сан Суси“. Тъй като пътят не водеше до края (завършваше при „Контрабандистка почивка“, къщата на капитан Хейдок), по него нямаше оживено движение — само сутрин минаваха по няколко коли, които разкарваха стока. Тапънс отминаваше къща след къща и се забавляваше, като четеше названията им. „Бела Виста“^[1] (неправилно назована, защото морето едва се виждаше, а главната забележителност беше викторианската грамада на Ивънхолм от другата страна на пътя). Следващата къща се наричаше „Карачи“. След това идваше „Шърли Тауър“, После — „Морски изглед“ (този път правилно), замък „Клер“ (малко високопарно, понеже представляваше малка къщурка), „Трелони“, заведение, конкуриращо пансиона на мисис Переня, и накрая — огромният кестеняв корпус на „Сан Суси“.

Точно когато се приближи до него, Тапънс забеляза някаква жена, която стоеше до портала и надзърташе вътре. Във фигурата и имаше нещо напрегнато и бдително.

Почти несъзнателно Тапънс запристъпя по-тихо и предпазливо, на пръсти.

Едва когато се озова зад нея, жената я чу и се обърна. Обърна се и се сепна.

Тя беше висока, бедно, дори зле облечена, но лицето ѝ изглеждаше необикновено. Не беше млада — вероятно малко под четиридесет, — но лицето контрастираше с облеклото ѝ. Русокоса, с широки скули и някога — всъщност още — красива. На Тапънс ѝ се стори, че жената ѝ е някак позната по физиономия, но само след миг това впечатление изчезна. Впрочем, помисли си тя, такова лице не се забравя лесно.

Жената явно беше уплашена и Тапънс не пропусна да забележи тревожната сянка, която премина по лицето ѝ. (Май и тук има нещо странно?)

— Извинете — попита Тапънс, — търсите ли някого?

Жената заговори бавно, с някакъв чужд акцент, произнасяйки думите внимателно, сякаш ги бе заучила наизуст.

— Тази къща е „Сан Суси“?

— Да. Аз живея тук. Трябва ли ви някой?

След малка пауза жената отвърна:

— Вие бихте могли да ми кажете, моля. Има ли тук някой си мистър Розенщайн?

— Мистър Розенщайн ли? — Тапънс поклати глава. — Не. Боя се, че няма. Може да е бил и да си е заминал. Искате ли да попитам?

Непознатата махна бързо с ръка в знак на отказ.

— Не... не — каза тя. — Сбъркала съм. Извинете, моля.

После се обърна рязко и забърза обратно.

Тапънс стоеше загледана подире ѝ. По някакви причини подозренията ѝ се събудиха. Имаше разлика между държането и думите на жената. Тапънс заключи, че „мистър Розенщайн“ е измислена личност, че жената се е уловила за първото име, което ѝ е дошло наум.

Тапънс се поколеба за минута, после се запуска по склона след непознатата. Нещо, което ѝ се струваше, че е „интуиция“, я подтикваше да проследи жената.

След малко обаче се спря. Да я проследи, значеше да привлече вниманието към себе си по твърде очебиен начин. Тапънс явно се готвеше да влезе в „Сан Суси“, когато заговори на жената; ако се появеше отново по петите ѝ, щеше да събуди подозрение, че мисис

Бленкърсоп не е такава, каквато изглежда на пръв поглед... ако тази жена наистина участва в някакво чуждестранно съзаклятие.

Не, мисис Бленкърсоп трябваше на всяка цена да си остане такава, каквато изглеждаше.

Тапърнс се обърна кръгом. Влезе в „Сан Суси“ и се спря във вестибюла. Къщата беше на вид пуста, каквато ставаше обикновено рано следобед. Бети спеше, по-възрастните пансионери или си почиваха, или бяха излезли.

Изведнъж, докато стоеше в полутъмния вестибюл и мислеше за неотдавнашната среща, до ушите на Тапърнс стигна лек шум. Шум, който ѝ беше добре познат — слабо ехо на звън.

Телефонът на „Сан Суси“ се намираще във вестибюла. Звукът, който Тапърнс току-що бе чула, беше същият, който се чува, когато се вдигне или сложи слушалката на вътрешен телефон. В къщата имаше един-единствен вътрешен телефон — в спалнята на мисис Переня.

Томи на нейно място би се поколебал. Тапърнс обаче не се колеба нито за минутка. Много тихо и предпазливо тя вдигна слушалката и я допря до ухото си.

Някой говореше по вътрешния телефон. Беше мъжки глас. Тапърнс чу:

— ...всичко върви добре. Значи, на четвърти, както е уговорено.

Женски глас каза:

— Добре, действайте.

Чу се изщракване — слушалката бе сложена на мястото си.

Тапърнс стоеше намръщена. Гласът на мисис Переня ли беше това? Трудно можеше да се познае само от тези две думички. Виж, ако разговорът бе продължил малко повече... Разбира се, би могло да бъде най-обикновен разговор — в дочутите думи безспорно нямаше нищо, което да показва обратното.

Някаква сянка от вратата затъмни светлината. Тапърнс подскочи и постави слушалката на мястото ѝ точно когато мисис Переня заговори.

— Такъв приятен следобед! Излизате ли, мисис Бленкърсоп или току-що влизате?

Значи тази, която бе говорила от стаята на мисис Переня, не беше мисис Переня. Тапърнс промърмори нещо в смисъл, че си е направила приятна разходка и тръгна Към стълбата.

Мисис Переня закрачи подире ѝ през вестибюла. Тя изглеждаше още по-едра от обикновено. Приличаше на мощна атлетка.

— Трябва да си взема нещата — каза Тапънс и забърза нагоре по стълбата. Когато завиваше край ъгъла на стълбищната площадка, се сблъска с мисис О'Рърк, чието огромно туловище препречваше стълбата.

— О, о, мисис Бленкънсоп, изглежда, много бързате!

Тя не се отдръпна, а стоеше на място и се усмихваше на Тапънс, която се намираще точно под нея. Както винаги в усмивката на мисис О'Рърк имаше нещо, от което побиваха тръпки.

И изведнъж, без никаква причина, Тапънс почувства страх.

Грамадната ухилена ирландка с дебелия глас препречваше пътя ѝ, а долу мисис Переня преграждаше подножието на стълбата.

Тапънс хвърли поглед през рамо. Дали само си въобразяваше, че във вдигнатото нагоре лице на мисис Переня има някаква заплаха или беше наистина така?

Абсурдно, рече си тя, абсурдно. Посред бял ден — и то в обикновен крайморски пансион. Но в къщата беше толкова тихо, спокойно. А тя стоеше сама тук, на стълбата, между двете жени. Безспорно в усмивката на мисис О'Рърк имаше нещо особено — някаква вторачена свирепост, помисли си Тапънс панически, „като котка, която дебне мишка“.

И изведнъж напрежението се разпръсна. По горната стълбищна площадка тичаше малка фигурка, която надаваше весели писъци. Малката Бети Спрот по ризка и гащички. Тя се стрелна край мисис О'Рърк и с радостен вик: „Ку-ку“, се хвърли към Тапънс.

Атмосферата се промени. Мисис О'Рърк, едра и добродушна, викаше:

— Ах, миличкото! Скоро ще стане голямо момиче.

Долу мисис Переня бе свърнала към вратата, която водеше за кухнята. Тапънс, уловила Бети за ръчичката, заобиколи мисис О'Рърк и забърза по коридора към мястото, където мисис Спрот чакаше да се скара на малката палавница.

Тапънс влезе с детето.

Тя почувства странно облекчение в тази домашна обстановка — разхвърляните детски дрешки, плюшените играчки, боядисаното креватче, грозноватото овче лице на мистър Спрот в рамка на

тоалетната масичка, мърморенето на мисис Спрот, която се оплакваше от таксите за пране и от несправедливостта на мисис Переня, която отказва да разреши на пансионерите да си служат със свои електрически ютии...

Всичко беше толкова нормално, толкова успокоително, толкова всекидневно.

И все пак... преди малко... на стълбата.

„Нерви — рече си Тапънс. — Просто нерви!“

Но дали бяха само нерви? Някой наистина бе говорил по телефона от стаята на мисис Переня. Дали не беше мисис О’Рърк. Наистина много странно. Във всеки случай оттам никой в къщата няма да те чуе.

Разговорът трябва да е бил много къс, помисли си Тапънс. Най-обикновена кратка размяна на думи.

„Всичко върви добре. На четвърти, както е уговорено.“

Това може да не значи нищо... или да значи много.

Четвърти. Дата ли е това? Например четвърти от някой месец?

Или пък може да значи четвъртото място, или четвъртия електрически стълб, или четвъртия вълнолом... Дявол го знае!

А може да значи и четвъртия мост. През миналата война бил направен опит да бъде взривен. А дали изобщо значи нещо?

Възможно е да представлява потвърждение за някаква най-обикновена среща. Мисис Переня сигурно е разрешила на мисис О’Рърк да използва телефона в спалнята ѝ винаги, когато пожелае.

А атмосферата на стълбата и оня напрегнат миг, изглежда, се дължат чисто и просто на изопнатите ѝ нерви?

Тихата къща... чувството, че има нещо зловещо... нещо лошо...

„Придържай се към фактите, мисис Бленкънсоп — каза си Тапънс строго. — И си гледай работата.“

---

[1] Красив изглед (ит.) — Бел. прев. ↑

ГЛАВА 5

I

Капитан Хейдок се оказа много гостоприемнен домакин. Той посрещна мистър Медоуз и майор Блечли радушно и настоя да покаже на първия „цялото си местенце“.

„Контрабандиста почивка“ е била първоначално две къщурки на крайбрежната охрана, кацнали на една скала над морето. Отдолу имаше малко заливче, но пътят до него беше опасен, само смели младежи можеха да се опитат да влязат там.

После къщурките били закупени от някакъв лондонски бизнесмен, който ги съединил в една и се опитал неохотно да създаде градина. Прескачал сегиз-тогиз за кратко време през лятото.

След това останали необитавани години наред, после взели да ги дават под наем с минимална мебелировка на летовници.

— А преди няколко години — обясни Хейдок, — ги купил някой си Хан, немец и ако питате мен, чисто и просто шпионин.

Томи наостри уши.

— Това е интересно — каза той, слагайки чашата, от която посръбваше шери.

— Дяволски предвидлив народ са тия немци — рече Хейдок. — Още оттогава са се готвили за този „театър“... поне такава е моето мнение. Погледнете разположението на това място. Идеално за сигнализиране към морето. Отдолу заливче, където лесно се влиза с моторница. Напълно изолирано поради самите очертания на скалата. Никой не може да ме убеди, че тоя Хан не е бил германски агент.

— Няма никакво съмнение — обади се майор Блечли.

— Какво е станало с него? — запита Томи.

— А! — възкликна Хейдок. — Разправят, че Хан похарчил много пари за това място. Най-напред прокарал път до брега, бетонни стъпала — скъпо нещо. След това стегнал цялата къща — обзавел я с бани и с всевъзможни скъпи приспособления. И на кого, мислите, възложил цялата тая работа? На местен предприемач? Нищо подобно. На някаква лондонска фирма или поне така се наричала. Само че много от хората й, които дошли тук, били чужденци! Някои от тях не

знаели нито думица английски. Не сте ли съгласни с мен, че това изглежда крайно съмнително?

— Малко странно, разбира се — призна Томи.

— По онова време аз самият бях тъдява, живеех в бунгало и ме заинтересува какво прави този човек. Навъртах се наоколо и следях работниците. И трябва да ви кажа, че това не им харесваше. Все ме гледаха накриво. Един-два пъти дори ме заплашиха. Защо ще ме заплашват, щом всичко е редно и няма скрито-покрито?

Блечли кимна в знак на съгласие.

— Трябвало е да доложите на властите — каза той.

— Така и направих, драги. На полицията ѝ дотегна да я безпокоя. Той напълни отново чашата си.

— И какво получих за труда си? Учтиво невнимание. Слепи и глухи бяхме тогава. Не можеше и да става въпрос за нова война с Германия — в Европа цареше мир, — отношенията ни с Германия бяха отлични. Привличаха ни естествени симпатии. Тогава ме смятаха за изкуфял дъртак, войнолюбец, твърдоглав стар моряк. Каква полза да разправяш на хората, че германците изграждат най-добрите въздушни сили в Европа, и то не за да си правят разходки с тях!

Майор Блечли избухна:

— Никой не вярваше! Тъпащи! „Мир в наше време“! „Помиряване“! Глупости!

С лице, силно зачервено от потиснат гняв, Хейдок продължи:

— Наричаха ме военноподпалвач. Казваха, че съм бил пречка за мира. Мир, а! Знаех аз какво целеха нашите приятели хуни! И обърнете внимание: опичат си работата много отдалече. Бях убеден, че мистър Хан крои нещо лошо. Не ми се нравеха чуждестранните му работници. Не ми харесваше прахосването на пари за това място. Непрекъснато предупреждавах.

— Браво! — похвали го Блечли.

— Най-последно — заяви капитанът — започнаха да ми обръщат внимание. Дойде ни нов полицейски началник — военен в оставка. И има благоразумието да ме изслуша. Хората му започнаха да душат наоколо. И, разбира се, Хан си вдигна чукалата. Чисто и просто се измъкна и изчезна една прекрасна нощ. Полицията претършува цялото място. В един сейф, вграден в стената на столовата, намериха радиопредавател и някои твърде компрометиращи документи. А под

гаража — огромен склад за бензин в големи цистерни. Мога да ви заявя, че бях много доволен. Приятели в клуба често ме подкачаха за шпиономанията ми. След това млъкнаха. Лошото ни е, че сме толкова наивно доверчиви.

— Това е престъпно. Глупави сме, глупави. Защо например не интернираме всички тия бежанци? — разпали се майор Блечли.

— Накрая, щом обявиха мястото за продажба, аз го купих — продължи капитанът, когото нищо не беше в състояние да отклони от любимия му разказ. — Ще дойдете ли да го разгледате, Медоуз?

— Благодаря. С удоволствие.

Капитан Хейдок изпълняваше задълженията хи на домакин с младежки жар. Той отвори големия сейф в столовата, за да покаже мястото на тайния радиопредавател. Заведе Томи в гаража и му показа къде са били скрити големите бензинови цистерни, а накрая, след като хвърли бегъл поглед на двете великолепни бани, на специалното осветление и на различните кухненски „принадлежности“, слязоха по стръмната бетонна стълба до заливчето долу и капитан Хейдок му заразправя отново колко полезно би било цялото това устройство за неприятел във военно време.

Хейдок го заведе в пещерата, чието название носеше мястото и обясни разпалено как може да бъде използвана.

Майор Блечли не придружи двамата в обиколката им, а остана на терасата да посръбва спокойно от напитката си. Както подразбра Томи, гонитбата на шпиони от капитана и успешният ѝ завършек бяха главната тема за разговор на този добър джентълмен. Приятелите му бяха чували тази история вече много пъти.

Впрочем самият майор Блечли му даде да разбере това, когато малко по-късно тръгнаха обратно към „Сан Суси“.

— Добър човек е Хейдок — каза той. — Само че много обича да се хвали с добрите си дела. Чували сме тази история толкова пъти, че вече ни е дошла до гуша. Гордее се със своята хитрост като котка с котенцата си.

Сравнението не беше много пресилено и Томи се съгласи с усмивка.

Тъй като след това майор Блечли заразправя как през 1923 г. демаскирал някакъв нечестен разсилен, Томи има възможност да се съсредоточи в своите мисли, като сегиз-тогиз подхвърляше

съчувствено: „Така ли?“, „Не думайте“ и „Не може да бъде!“, което представляваше достатъчно насърчение за майор Блечли.

Сега повече откогато и да било Томи беше убеден, че когато умиращият Фаркър е споменал за „Сан Суси“, той е бил на прав път. Тук, на това усамотено място, отдавна са били правени приготовления. Пристигането на немца Хан и обширните му преустройства показваха съвсем ясно, че тази част от брега е била избрана за сборен пункт, център на неприятелска дейност.

Този замисъл е осуетен от неочакваната намеса на подозрителния капитан Хейдок. Първият рунд завършил в полза на Великобритания. Ами ако „Контрабандистка почивка“ е само първото предмостие на някакъв по-сложен план за нападение? По-конкретно „Контрабандистка почивка“ осигурява връзката с морето. Нейният бряг, достъпен само по пътеката, която се спуска от горе на Долу, би послужил отлично за такава цел. Но това беше само частица от цялото.

Как е реагирал неприятелят, след като Хейдок е осуетил тази част от плана му? Може би се е отдръпнал на друго удобно място — в „Сан Суси“. Хан е бил разобличен преди около четири години. Томи бе подразбрал от Шийла Переня, че много скоро след това мисис Переня се завърнала в Англия и купила „Сан Суси“. Дали това не е следващият ход в играта?

Следователно може да се предположи, че Лийхемптън е вражески център — че в околностите му вече има инсталации и съучастници.

Настроението му се повдигна. Униинето, предизвикано от баналната и празна обстановка на „Сан Суси“, изчезна. Колкото и невинно да изглеждаше това място, невинността му беше вече повърхността. Зад тази безобидна фасада ставаха важни неща.

А центърът на всичко това, доколкото можеше да прецени Томи, беше мисис Переня. Най-напред трябваше да я проучи добре, да проникне зад привидно простата ѝ работа, свързана с управляването на пансиона. Кореспонденцията ѝ, познатите ѝ, обществената ѝ или свързаната с войната дейност — сигурно някъде тук се криеше същността на нейната действителна работа. Ако мисис Переня беше прочутата агентка М, значи тя ръководеше цялата „пета колона“ в страната. Истинската ѝ самоличност ще е известна на малцина — само на хората по върха. Но тя положително поддържа някаква връзка със

своите началници и именно тази връзка Томи и Тапънс трябваше да засекаат.

В подходящия момент, смяташе Томи, „Контрабандистка почивка“ може да бъде завзета и държана от неколцина смелчаци, действащи от „Сан Суси“. Този момент още не бе настъпил, но сигурно приближаваше.

Щом германската армия завладее френските и белгийските пристанища по Ламанша, тя ще може да съсредоточи усилията си върху нахлуването в Англия и нейното покоряване. А в момента положението във Франция явно се развиваше много зле.

Английската флота имаше господство по море, така; че нападението вероятно щеше да дойде по въздуха или чрез вътрешно предателство — и ако мисис Переня държеше нишките на това вътрешно предателство, нямаше време за губене.

Думите на майор Блечли съвпаднаха точно с мислите на Томи:

— Разбрах, че няма време за губене. Потърсих Абдул, слугата си... човек на място беше Абдул... Разказът продължаваше монотонно. Томи разсъждаваше:

„Защо пък да е Лийхемптън? По каква причина? Той е далеч от главните центрове. Малко затънтено местенце. Консервативно, старомодно. Именно поради тези съображения е подходящ. Но трябва да има й нещо друго.“

Зад него, към вътрешността, се простираше равна полска местност. Много пасища. Следователно удобно място за кацане на самолети с войски или за парашутен десант. Но същото важи и за много други места. Трябва да се отбележи обаче, че тук има голям химически завод, в който работи Карл фон Дайним.

Карл фон Дайним. Подхожда ли той за шпионска работа? Разбира се. Той не е, както бе изтъкнал Грант, истинският главатар. Само винтче в машината. Защото всеки момент може да бъде заподозрян и интерниран. А дотогава ще е изпълнил задачата си. Той бе споменал на Тапънс, че работи върху проблемите за обеззаразяването и имунизирването срещу отровни газове. Тук има възможности — възможности, за които е неприятно дори да мислиш.

Томи заключи (малко неохотно), че Карл е „вътре“. Жалко, защото този човек му беше симпатичен. При това работеше за родината си — рискуваше своя живот. Томи уважаваше такъв

противник, макар че беше задължен да го обезвреди. Краят му щеше да бъде разстрел, но поне знаеш това, когато се залавяш с такава работа.

Омразата на Томи беше насочена към хората, които предаваха родината си отвътре. Дявол да ги вземе, ще му паднат те в ръцете!

— ...Ето, така ми паднаха в ръцете! — Завърши майорът тържествуващо разказа си. — Много хитро изпипано, нали?

Томи отвърна, без да му мигне окото:

— Най-хитро изпипаната работа, за която съм чувал в живота си, майоре.

II

Мисис Бленкънсоп четеше писмо на тънка чуждестранна хартия, с цензорски печат отвън.

Всъщност пряк резултат от разговора с „мистър Фарадей“.

— Милият Реймънд — шепнеше тя, — толкова се радвах, че е в Египет, а излиза, че е станало голямо разместване. Всичко е строго поверително, разбира се, затуй не може да каже нищо — само това, че имало чудесен план й да съм готова скоро за някаква голяма изненада. Радвам се, че поне зная къде го пращат, но не мога да проумея защо. Блечли изсумтя:

— Нима му е позволено да ви разкрива това? Тапънс се засмя укорително и огледа масата за закуска, сгъвайки скъпоценното си писмо.

— О, ние си имаме уговорки — каза тя лукаво. — Милият Реймънд знае, че щом разбере къде се намира или къде отива, няма да се безпокоя толкова. А всичко е много просто. Само някоя думичка, разбирате ли и от първите букви на следващите думи се образува името на мястото. Е, вярно, по този начин понякога излиза някакво много смешно изречение, но и без това Реймънд си е много остроумен. Сигурна съм, че никой няма да забележи.

Около масата се понесе тих шепот. Моментът беше добре избран: за пръв път всички едновременно бяха на масата за закуска.

Блечли, зачервен, каза:

— Ще прощавате, мисис Бленкънсоп, но е много глупаво. Само това им трябва на германците: да знаят движенията на войските и въздушните ескадри.

— Но аз никога никому не говоря! — възкликна Тапънс. — Много, много съм внимателна.

— Все пак тия неща са неразумни и някой ден вашият син ще си изпати.

— О, дано не се стигне дотам! Нали все пак съм му майка. А майката трябва да знае.

— Мисля, че имате право — избумтя мисис О'Рърк. — Знаем, че никакви мъчения не биха изтръгнали сведения от вас.

— Но всеки може да прочете едно писмо — възрази Блечли.

— Аз много внимавам да не оставям писма къде да е — отвърна Тапънс с вид на оскърбено достойнство. — Винаги ги държа под ключ. Блечли поклати глава недоверчиво.

III

Беше сива утрин, от морето духаше студен вятър. Тапънс стоеше сама в края на плажа.

Тя извади от чантата си две писма, за които току-що се бе отбила в една вестникарска будка в града.

Те идваха с голямо закъснение, защото бяха два пъти преадресирани, втория път — до някоя си мисис Спендър. Тапънс обичаше да заличава следите си. Децата ѝ смятаха, че е в Корнуол при някаква стара леля.

Тя отвори първото писмо.

Скъпа майко,

Мога да ти разкажа куп забавни неща, но не е позволено. Мисля, че добре си вършим работата. Днешната норма е пет германски самолета преди закуска. Засега е малко объркано, но в крайна сметка ще се оправим.

Само ме е яд, че обстрелват с картечници нещастни граждани по пътищата. На всички ни причернява от това. Гюс и Тръндълг ти пращат много поздрави. Те са все така здрави и бодри.

Не се безпокой за мен. Аз съм добре. За нищо на света не бих искал да пропусна нито миг от тази война. Привети на стария. Дадох ли му работа във военната администрация?

Винаги твой,
Дерик.

Докато четеше и препрочиташе писмото, очите на Тапънс блестяха от радостни сълзи. После отвори и другото писмо:

Мила мамо,

Как е старата леля Грейси? Държи ли се? Похвално е, че можеш да я търпиш. Аз не бих могла.

Тук няма нищо ново. Работата ми е много интересна, но толкова секретна, че нищичко не мога да ти кажа за нея. Все пак чувствам, че върша нещо полезно. Не се безпокой, че не можеш да помогнеш с нищо за войната — толкова е смешно, като гледам всички тия стари жени, Дето са се разтърчали да искат да вършат туй-онуй. Тук са нужни млади и работоспособни хора. Мисля си как ли е татко с работата си в Шотландия? Сигурно се занимава само, с попълване на формуляри. Но поне ще бъде доволен, че все пак върши нещо.

Много сърдечни поздрави,
Дебъра

Тапънс се усмихна.

Сгъна писмата, приглади ги нежно, а после, скрита зад един вълнолом, драсна клечка кибрит и ги запали. Почака, докато станаха на пепел.

Тогава извади автоматичната си писалка и малък бележник и написа набързо:

Лангхърн,
Корнуол.

Мила Деб,

Тук човек се чувства толкова далеч от войната, че просто не мога да повярвам, че има война. Много се зарадвах на твоето писмо и че работата ти е интересна.

Леля Грейси е отпаднала още повече и е с доста помътено съзнание. Мисля, че е доволна от присъствието ми. Непрекъснато говори за едно време и понякога, струва ми се, ме бърка с майка ми. Тук отглеждат повече зеленчуци от обикновено — розовата градина е засадена с картофи. Помагам по малко на стария Сайкс. Така чувствам, че върша нещо за войната. Баща ти изглежда

малко разочарован, но, мисля, както казваш и ти, че той се радва да върши поне нещо.

Сърдечни привети от твоята
майка Тапънс.

Взе нов лист.

Скъпи Дерик,

Твоето писмо е голяма утеха за мен. Пращай по-често пощенски картички, ако нямаш време да пишеш.

Аз съм временно при леля Грейси. Тя е много западнала. Говори за теб като че си още седемгодишен, а вчера ми даде десет шилинга да ти ги пратя за почерпка.

Аз все още съм „в архива“ и никой не желае безценните ми услуги! Възмутително! Баща ти, както ти писах, получи работа в Министерството на снабдяването. Той е някъде на север. По-добре така, отколкото нищо, но все пак не е по желанието му, горкия. Но мисля, че трябва да бъдем по-скромни, да се задоволяваме със „задно място“ и да оставим на вас, младите немирници, да водите войната.

Не казвам: „Пази се“, защото зная, че ти ще вършиш точно обратното. Но бъди разумен.

Много сърдечни привети,
Тапънс

Сложи писмата в пликове, адресира ги, залепи им марки и ги пусна, когато се прибираще в „Сан Суси“. В подножието на скалата вниманието ѝ бе привлечено от две фигури, които стояха малко по-нависоко и разговаряха.

Тапънс се закова на място. Същата жена, която бе видяла вчера, разговаряше с Карл фон Дайним.

Със съжаление Тапънс разбра, че няма къде да се скрие. Не можеше да се приближи до тях, без да я видят и да подслушва разговора им.

На всичко отгоре точно в този момент младият германец изви глава и я забеляза. Дватама внезапно се разделиха. Жената се спусна бързо по склона, пресече пътя и отмина Тапънс, която беше от другата страна.

Карл фон Дайним почака Тапънс да се приближи до него.

После сериозно и учтиво поздрави с „добро утро“. Тапънс подхвана веднага:

— С каква странна жена разговаряхте, мистър Дайним?

— Да. Тя е средноевропейски тип. Полякиня.

— Така ли? А... приятелка ли ви е?

Тонът на Тапънс звучеше досущ като гласа на любопитната леля Грейси на по-млади години.

— Ни най-малко — отговори Карл хладно. — За пръв път виждам тази жена.

— Я виж ти! Аз пък помислих... — Тапънс се спря артистично.

— Помоли ме само да я упътя. Отговорих ѝ на немски, понеже не разбира добре английски.

— Аха. А закъде я помоли да я упътите?

— Попита ме познавам ли някоя си мисис Готлиб, която живеела тук наблизо. Не познавам такава. Тогава каза, че може да е сбъркала името на къщата.

— Възможно е — произнесе Тапънс замислено. Мистър Розенщайн. Мисис Готлиб.

Тя погледна крадешком Карл фон Дайним. Той вървеше до нея със студено, сериозно лице.

Тапънс чувстваше определено подозрение към тази непозната. И беше почти убедена, че когато за първи път ги забеляза, жената и Карл вече бяха разговаряли доста време.

Карл фон Дайним?

Карл и Шийла оная сутрин. „Трябва да внимаваш. Дано... дано тия млади хора да не са замесени!“ — помисли си Тапънс.

Станала съм мекушава, рече си тя, остаряла и мекушава! Такава съм, не ще и дума! Нацистката идеология е младежка идеология. По всяка вероятност нацистките агенти ще бъдат млади хора. Като Карл и Шийла. Томи каза, че Шийла не била замесена. Да, но Томи е мъж, а Шийла е красива, с особена омайваща красота.

Карл и Шийла, а зад тях — загадъчната фигура на мисис Переня. Мисис Переня, понякога словоохотлива собственица на обикновен пансион, а друг път, за кратки минути, трагична, буйна личност.

Тапънс се качи бавно в спалнята си на горния етаж.

Тази вечер, когато си лягаше, издърпа дългото чекмедже на писалището си. От едната му страна имаше лакирана черна кутийка с паянтова евтина ключалка. Тапънс си надяна ръкавици, отключи кутията и я отвори. В нея лежеше купчинка писма. Най-отгоре беше писмото от „Реймънд“, което бе получила тази сутрин. Тапънс го разгърна с полагаемата се предпазливост.

Изведнъж стисна мрачно устни. В гънката на хартията тази сутрин бе сложила мигла. Сега косъмчето го нямаше.

Отиде при умивалника. На него имаше шишенце с невинен етикет „Сив прах“ с доза.

Тапънс посипа сръчно малко от праха върху писмото и върху лакираната повърхност на кутията.

Нямаше отпечатъци от пръсти нито на писмото, нито на кутията.

Тапънс кимна с някакво мрачно задоволство.

ЗАЩОТО БИ ТРЯБВАЛО ДА ИМА ОТПЕЧАТЪЦИ ОТ ПРЪСТИ — ОТ НЕЙНИТЕ.

Слугиня би чела писмо от любопитство, макар това да изглеждаше невероятно — защото едва ли би си правила труда да търси ключ, който да прилегне на кутията.

Но слугиня не би се сетила да избърше отпечатъците от пръстите си.

Мисис Переня ли е? Шийла ли? Или някой друг? Във всеки случай някой, който се интересува от движенията на английските въоръжени сили.

IV

Планът за действие на Тапънс беше в общи линии прост. Първо, основна преценка на вероятностите и възможностите. Второ, опит да се установи дали между обитателите на „Сан Суси“ има такъв, който се интересува от движенията на войските и се мъчи да скрие това. Трето — кой е този човек?

Тапънс разсъждаваше върху третия въпрос, когато лежеше в леглото на другата сутрин. Нишката на мислите ѝ бе прекъсната за малко от Бети Спрот, която нахълта като вихрушка в този ранен час, изпреварвайки чашата с възхладничка мастиленочервена течност, известна на пансионерите като „сутрешен чай“.

Бети беше и палава, и бърлива. Тя имаше голяма слабост към Тапънс. Покатери се на леглото и като пъкна под носа на Тапънс някаква крайно опърпана книжка с картинки, изкомандва кратко:

— Че-ти.

Тапънс покорно зачете:

*Гъске, гъске милинка, накъде така с гъсока?
Горе, долу, при стопанката на дома край потока.*

Бети се търкаляше от смях и повтаряше възторжено:

— Голе... голе... голе — а после изведнъж произнесе натъртено: До-лу... — и се претърколи от леглото на пода.

Този фокус се повтори Няколко пъти, докато ѝ омръзна. Тогава Бети залази по пода, играейки си с обувките на Тапънс и бъррейки си оживено на своя собствен език:

— Аг ду бах пит... су дах... пъч...

Унесена отново в своите грижи, Тапънс забрави детето. Думите на детското стихотворение като че ѝ се присмиваха.

Гъске, гъске милинка, накъде така с гъсока?

Накъде наистина? Гъската беше тя, гъсокът — Томи. Поне така изглеждаха! Тапънс презираше дълбоко мисис Бленкънсоп. Мистър Медоуз — флегматичен, лишен от въображение, типичен англичанин — е малко по-сполучлив, но невероятно глупав, мислеше тя. И двамата подходящи за атмосферата в „Сан Суси“. Точно такива хора би могъл да очаква човек там.

Все пак трябваше да внимават — лесно можеха да извършат някаква грешка. Самата тя бе направила грешка оня ден — нищо особено, но достатъчно указание, предупреждаващо да бъде предпазлива. Такъв лесен начин за установяване на близост и на добри отношения — посредствена плетачка моли за съвет. Но една вечер забрави това, пръстите ѝ неволно възвърнаха предишната си сръчност, куките затракаха бързо с равномерния звън на опитна плетачка. Мисис О'Рърк забеляза това. Оттогава Тапънс се стараяше да държи златната среда — да не плете толкова несръчно, както в началото, но не и толкова бързо, колкото умееше.

— Аг бу бент? — запита Бети. Тя повтори въпроса: — Аг бу бент?

— Чудесно, миличка — отвърна Тапънс разсеяно. — Прекрасно. Доволна, Бети пак си замърмори нещо.

Следващата стъпка ще бъде лесна, мислеше си Тапънс. Знаеше точно как да постъпи. Но трябваше да я съгласува с Томи...

Докато лежеше и кроеше планове, времето летеше. Мисис Спрот влезе задъхана да търси Бети.

— Ох, ето я. Не можех да проумея къде се е дянала. Ах, Бети, лошо момиче! Ох, мисис Бленкънсоп, извинявайте.

Тапънс се повдигна на леглото. Бети с ангелско лице съзерцаваше делото си.

Тя бе измъкнала всички връзки от обувките на Тапънс и ги бе натопила в чашата за миене на зъби. Сега ги побутваше щастливо с пръстче.

Тапънс се разсмя и прекъсна извиненията на мисис Спрот.

— Колко смешно! Не се безпокойте, мисис Спрот, всичко ще се оправи. Аз съм виновна. Трябваше да гледам какво прави. Беше толкова тиха!

— Знам — въздъхна мисис Спрот. — Когато са тихи, това е винаги лош знак. Още тази сутрин ще ви донеса нови връзки за

обувки, мисис Бленкънсоп.

— Не си правете този труд — каза Тапънс. — Ще изсъхнат и пак ще си бъдат като нови-новенички.

Мисис Спрот отведе Бети, а Тапънс стана да приведе плана си в действие.

ΓΛΑΦΑ 6

I

Томи погледна предпазливо пакетчето, което Тапънс му пъкна в ръцете.

— Това ли е?

— Да. Внимавай да не се изцапаш.

Томи помириса леко пакетчето и отговори решително:

— Ще внимавам. Но какво е това ужасно нещо?

— Асафетида^[1] — отвърна Тапънс. — Една щипка от нея и, както се казва в рекламата, ще се чудиш защо приятелят ти не е вече внимателен към теб.

— Хитра работа — промърмори Томи.

Скоро след това се случиха различни неща.

Първото, беше миризмата в стаята на мистър Медоуз.

Мистър Медоуз, на характер човек, който не обичаше да се оплаква, отначало само подхвърли лек намек, но после започна все по-енергично да протестира.

Повика мисис Переня да се убеди сама. Макар и неохотно, тя се видя принудена да признае, че наистина се усеща миризма. Подчертано неприятна миризма. Може би, предположи тя, кранчето на газовата печка пропуска.

Томи се наведе, помириса и отбеляза, че според него миризмата не иде оттам. Нито от пода. Лично той смята, че е от умрял плъх.

Мисис Переня призна, че е чувала за такива случаи, но е сигурна, че в „Сан Суси“ няма плъхове. Може да е мишка, макар че самата тя никога не е виждала мишка.

Мистър Медоуз заяви твърдо, че миризмата показва наличие на плъх — и добави още по-твърдо, че няма да преспи нито една нощ повече в тази стая, докато въпросът не се изясни. Помоли мисис Переня да му даде друга стая.

Мисис Переня отговори: Разбира се, тя тъкмо се канела да предложи същото. За съжаление единствената свободна стая е твърде малка и не е с изглед към морето, но ако мистър Медоуз няма нищо против това...

Мистър Медоуз нямаше нищо против. Едничкото му желание беше да се махне от тая миризма. Тогава мисис Переня го заведе до една малка спалня, чиято врата случайно се намираше точно срещу вратата на стаята на мисис Бленкънсоп и заповяда на полуидиотката с дрезгавия глас Биътрис „да премести нещата на мистър Медоуз“. След това обясни, че ще повика „човек“ да вдигне дъските на пода и да потърси причината за миризмата.

Така въпросът се уреди задоволително и за двете страни.

---

[1] Асафетида — растителна смола с миризма на чесън, която се употребява в медицината и при готвене. — Бел. прев. ↑

II

Втората случка беше сennата хрема на мистър Медоуз. Поне така я нарече той отначало. По-късно призна колебливо, че може просто да е настинал. Кихаше много и очите му сълзяха. От голямата копринена носна кърпа на мистър Медоуз лъхаше лек, едва доловим мирис на суров лук, който вятърът разносяше, но никой не забелязваше това, защото обилно количество одеколон прикриваше тази по-остра миризма.

Накрая, сломен от непрекъснатото кихане и секнене мистър Медоуз реши да прекара тоя ден на легло.

Същата сутрин мисис Бленкънсоп получи писмо от сина си Дъглас. Мисис Бленкънсоп беше толкова развълнувана и възбудена, че всички в „Сан Суси“ научиха за това събитие. Писмото не е цензурирано, обясни тя, защото за щастие го донесъл един приятел на Дъглас, дошъл си в отпуск, така че този път Дъглас можал да пише по-подробно.

— А това показва — заяви мисис Бленкънсоп, клатейки дълбокомъдрено глава, — колко малко знаем всъщност какво става.

След закуска тя се качи в стаята си, отвори лакираната кутия и скъта там писмото. Между сгънатите страници бе сложила няколко незабележими зрънца оризова пудра. Когато затваряше кутията, притисна силно пръсти върху капака ѝ.

На излизане от стаята си се закашля и отсреща до летя извънредно артистична кихавица.

Тапънс се усмихна и заслиза по стълбата.

Тя вече бе разгласила намерението си тоя ден да отиде в Лондон — да поговори с адвоката си за някаква работа и да направи някои покупки.

Насъбралите се пансионерки ѝ устроиха сърдечно изпрацане и я отрупаха с разни поръчки — „само ако имате време, разбира се“.

Майор Блечли стоеше настрана от тази женска врява. Той четеше вестника си и произнасяше гласно съответни коментарии:

— Какви мръсници са тия германци! Обстрелвали с картечници цивилни бежанци по пътищата. Жестоки зверове! Ако бях на мястото на нашите...

Тапънс го остави да продължава да описва какво би направил той, ако ръководеше лично военните действия.

Тя заобиколи през градината да попита Бети Спрот какъв подарък от Лондон би желала.

Бети, която стискаше възторжено един охлюв в топлите си ръчички, загука признателно. В отговор на предложенията на Тапънс — „Мацка? Книжка с картинки? Цветни кредити за рисуване?“ — Бети реши: „Бети лисува.“ Така в списъка на Тапънс бяха отбелязани и цветни кредити.

Когато продължи по пътеката в края на градината, за да излезе на алеята за коли, тя се натъкна ненадейно на Карл фон Дайним, който стоеше облегнат на стената. Ръцете му бяха стиснати в юмруци. Щом Тапънс се приближи, той се обърна към нея. Обикновено безстрастното му лице беше сгърчено от вълнение.

Тапънс се спря неволно и запита:

— Какво се е случило?

— Ах, да, много неща. — Гласът му беше прегракнал и неестествен. — Тук имате една поговорка — ни рак, ни риба — нали?

Тапънс кимна.

Карл продължи с горчивина:

— Такъв съм и аз. Но не може да продължава така. Не може. Според мен най-добре ще бъде да сложа край на всичко.

— Какво искате да кажете?

— Вие сте внимателна към мен — отвърна младежът. — Мисля, че ще ме разберете. Аз избягах от родината си поради неправдата и жестокостта. Дойдох тук да търся свобода. Мразех нацистка Германия. Но, уви, продължавам да съм германец. Нищо не може да ме промени.

Тапънс промърмори:

— Зная, че ще имате затруднения...

— Не става дума за това. Както ви казах, аз съм германец. По сърце, по чувства. Германия си остава моя родина. Когато чета за бомбардирани германски градове, за загинали германски войници, за свалени германски самолети — зная, че умират мои сънародници. И

когато тоя стар майор фанатик чете нещо от вестника си, когато казва „тия мръсници“, просто побеснявам, не мога да търпя.

И добави тихо:

— Затова, мисля, ще е най-добре да сложа край на всичко. Да, да сложа край.

Тапънс го улови здраво за ръката.

— Глупости! — сгълча го тя. — Естествено е да се чувствате така. Всеки на ваше място би реагирал по същия начин. Но трябва да се държите.

— Искам да ме интернират. Така ще ми бъде по-леко.

— Да, вероятно. Но междувременно вие вършите полезна работа — поне така съм чувала. Полезна не само за Англия, но и за цялото човечество. Вие работите върху проблемите на обеззаразяването, нали?

Лицето му леко просветва:

— А, да, и започвам да имам големи успехи. Открих един процес, много прост, лесно осъществим и удобен за прилагане.

— Ето на — каза Тапънс, — нещо, за което заслужава да се работи. Всичко, което облекчава страданията, е полезно. Всичко, което е градивно, а не рушително. Естествено, налага се и да ругаем противната страна. И в Германия правят същото. Стотици майор блечлиевци с пяна на уста. Аз самата мразя германците. Когато кажа германците, усещам как ме облива омраза. Ала когато си мисля за обикновените германци, за майките, седнали в тревожно очакване за новини от синовете си, за младежите, които напускат домовете си, за да воюват, за селяните, които прибират урожая, за дребните търговци и за други прекрасни, миля германци, които познавам, чувствата ми са съвсем други. Тогава разбирам, Се и те са хора като нас и че всички чувстваме еднакво. Това е истината. Другото е само военна маска, която човек си надява. То е частица от войната, вероятно необходима частица, ала мимолетна.

Докато говореше, Тапънс си спомни, като Томи неотдавна, думите на медицинската сестра Кевъл: „Не е достатъчно само родолюбив. В сърцето ми не бива да има омраза.“

Това изказване на една истинска патриотка винаги им се бе струвало връхна точка на саможертвата.

Карл фон Дайним улови ръката ѝ и я целуна.

— Благодаря ви — каза той. — Това, което казвате, е хубаво и вярно. Ще бъда по-твърд.

„О, боже — мислеше си Тапънс, когато вървеше по пътя към града, — колко жалко, че човекът, който ми е най-симпатичен тук, е германец! Всичко е с главата надолу!“

III

Тапънс беше крайно акуратна. Макар и да нямаше никакво желание да ходи в Лондон, тя сметна за благоразумно да изпълни точно това, което бе говорила. Ако тоя ден бе направила само някаква екскурзия донякъде, някой можеше да я види и това да се разчуе в „Сан Суси“.

Не, миене Бленкънсоп бе заявила, че отива в Лондон и трябваше да отиде именно в Лондон.

Купи си билет за отиване и връщане трета класа й тъкмо когато напускаше билетното гише се сблъска с Шийла Переня.

— Здравейте — каза Шийла. — Закъде ще пътувате?. Аз пък се отбих да направя справка за един колет, който, изглежда, се е загубил.

Тапънс обясни плановете си.

— О, да, разбира се — каза Шийла небрежно. — Спомням си, че споменахте нещо в този смисъл, но не знаех, че заминавате именно днес. Ще дойда да ви изпратя до влака.

Шийла беше необикновено оживена. Сега не изглеждаше избухлива, нито навъсена. Бъбреше много весело за дребни подробности от всекидневния живот в „Сан Суси“. Говори на Тапънс до потеглянето на влака от гарата.

След като помахаше от прозореца и погледна отдалечаващата се фигура на момичето, Тапънс седна на мястото си в ъгъла и се отдаде на сериозни размишления.

Случайно ли, питаше се тя, Шийла се намираше на гарата точно по същото време? Или това беше доказателство за усърдността на врага? Може би мисис Переня е искала да се увери, че бърливата мисис Бленкънсоп действително е заминала за Лондон? Второто й се струваше по-вероятно.

IV

Едва на другия ден Тапънс има възможност да поговори с Томи, тъй като се бяха уговорили никога да не се опитват да се свързват помежду си под покрива на „Сан Суси“.

Мисис Бленкънсоп срещна мистър Медоуз, когато той, с малко отслабнала сепна хрема, се разхождаше бавно по кея. Седнаха на една от пейките по крайбрежната алея.

— Е? — попита Тапънс.

Томи кимна бавно. Изглеждаше доста омърлушен.

— Да — отвърна той. — Открих нещичко. Но какъв ден, господи! Все с око на цепката на вратата. Вратът ми се схвана.

— Остави сега твоя врат — каза Тапънс, безчувствена към страданието му. — Разказвай.

— Е, разбира се, най-напред влязоха слугите да оправят леглото и да разтребят стаята. После дойде и мисис Переня, но докато слугините бяха още вътре, за да ги скастри за нещо. По едно време се вмъкна хлапето и излезе пак с някакво плюшено кученце.

— Да, да. А някой друг?

— Един-единствен — произнесе Томи бавно.

— Кой?

— Карл фон Дайним.

— Аха! — Тапънс почувствува внезапна болка. — Значи все пак... Кога дойде?

— По време на обедата. Излезе от столовата рано, качи се в стаята си, после мина през коридора и се вмъкна в твоята. Стоя там близо четвърт час. — Томи помълча. — Мисля, че така всичко се изяснява, нали?

Тапънс кимна.

Да, напълно с изяснява. Карл фон Дайним би могъл да влезе в спалнята на мисис Бленкънсоп и да остане там четвърт час по една-единствена причина. Съучастничеството му се доказваше. Той трябва да е отличен артист, помисли си Тапънс.

Думите му, отправени към нея тази сутрин, бяха прозвучали толкова искрено. Е, в известен смисъл може да са били искрени. За да мамиш, трябва да знаеш кога да си служиш с истината. Карл фон Дайним, действително беше патриот, неприятелски агент, работещ за родината си. Човек е длъжен да го уважава за това. Да, но и да го унищожи.

— Жалко — изговори Тапънс бавно.

— Да, жалко — каза Томи. — А е добро момче.

— Ако бяхме с теб в Германия и ние щяхме да правим същото — рече Тапънс.

Томи кимна. Тапънс продължи:

— И тъй, горе-долу знаем положението. Карл фон Дайним работи с Шийла и майка ѝ. Вероятно мисис Переня е „голямата клечка“. Освен това имаме и оная чужденка, дето разговаряше с Карл вчера. Тя също е замесена по някакъв начин.

— Какво ще правим сега?

— Ще трябва някой ден да претършуваме стаята на мисис Переня. Там може да има нещо, което би ни насочило по някаква диря. И трябва да я следим — да видим къде ходи и с кого се среща. Томи, хайде да доведем Албърт тук.

Преди години Албърт, пиколо в хотел, бе обединил силите си с младото семейство Бирсфърд и участвал в неговите приключения. След това бе постъпил в тяхното частно детективско бюро и служил като единствен негов разсилен. Преди около шест години се бе оженил и сега беше горд собственик на пивницата „Патицата и кучето“ в Южен Лондон.

Тапънс продължи бързо:

— Албърт много ще се зарадва. Ще го докараме тук. Може да се настани в кръчмата до гарата и да следи семейство Переня и всички други.

— Ами мисис Албърт?

— Миналия понеделник тя заминала с децата при майка си в Уелс. Поради въздушните нападения. Така всичко се урежда отлично.

— Да, идеята ти е добра, Тапънс. Наистина ще бие много на очи, ако двамата с теб следим жената. Албърт е тъкмо за тази работа. Сега друго нещо: според мен трябва да държим под око така наречената полякия, която разговаряше с Карл и се навърта тъдява. Струва ми се,

че тя представлява другия клон на организацията — именно това трябва да разберем.

— О, да, съгласна съм. Тя идва тук за инструкции или да взема поръчки. Следващия път, когато я видим, единият от нас трябва да я проследи и да научи нещо повече за нея.

— А защо да не претърсим стаята на мисис Переня и стаята на Карл например?

— Мисля, че няма да намерим нищо в неговата. В края на краищата като германец полицията има право да я обискира, така че той ще внимава да няма в нея нищо подозрително. Виж, със семейство Переня ще бъде трудно. Когато майката е извън къщата, Шийла често е там, пък Бети и мисис Спрот непрекъснато търчат по стълбите, а мисис О'Рърк прекарва много време в спалнята си.

Тя помълча.

— На обед е най-подходящото време.

— Времето, избрано от мистър Карл, а?

— Именно. Аз мога да се престоря, че ме боли главата и да се прибера в стаята си. Само че някой може да дойде и да пожелае да се погрижи за мен. Знам какво да направя: просто ще се вмъкна тихомълком преди обед и ще се кача в стаята си, без да се обадя никому. А след обяда мога да кажа, че съм имала главоболие.

— Не е ли по-добре аз да изпълня този номер? Утре сennата хрема би могла да ме повтори.

— Мисля, че е по-добре да бъда аз. Хванат ли ме, винаги мога да кажа, че съм търсила аспириин или нещо друго. Виж, ако заварят в стаята на мисис Переня някого от мъжете, това би дало повод за повече клюки.

Томи се ухили:

— От скандално естество.

Изведнъж усмивката му помръкна. Той стана някак сериозен и угрижен.

— Необходимо е да действваме колкото може по-бързо, мила. Днес новините са лоши. Трябва скоро да имаме някакъв резултат.

V

Томи продължи разходката си. След малко влезе в пощата, където се свърза по телефона с мистър Грант и докладва, че „последната операция беше успешна и нашият приятел К е несъмнено замесен“.

После написа едно писмо и го пусна. То беше адресирано до мистър Албърт Бат, „Патицата и кучето“, Глъморган стрийт, Кенингтън.

След това си купи един седмичник, който претендираше, че осведомява английската общественост точно какво ще стане, и закричи невинно обратно към „Сан Суси“.

Изведнъж го спря мощният глас на капитан Хейдок, който се подаваше от двуместната си кола и викаше? „Хей, Медоуз, искате ли да ви закарам?“

Томи прие поканата с благодарност и се качи.

— Значи четете тая отрепка, а? — попита Хейдок, хвърляйки бегъл поглед към алената корица на „Тайни седмични новини“.

Мистър Медоуз се смути леко, като всички читатели на въпросното, периодично издание, когато им задаваха този въпрос.

— Ужасна отрепка — съгласи се той. — Но понякога, знаете ли, като че ли наистина са осведомени какво става зад кулисите.

— А понякога грешат.

— Е, вярно.

— Бедата е там — каза капитан Хейдок, който караше твърде неуверено по еднопосочната улица и едва не се блъсна в един голям фургон, — че когато човек излезе прав, това се помни, а когато сгреша, забравят го.

— Мислите ли, че има някаква истина в този дух, че Сталин ни направил някакво предложение?

— Гладна кокошка просо сънува, момчето ми, гладна кокошка просо сънува — изказа се капитан Хейдок. — Руснаците са страшни дяволи. Не им вярвайте, ви казвам. Чух, че сте болнав.

— Лек пристъп на сenna хрема. Винаги ми се явява по това време на годината.

— Да, така става. Лично аз никога не съм боледувал от такова нещо, но един мой приятел я имаше. Повеляше го редовно всеки юни. Чувствате ли се достатъчно разположен да поиграем голф?

Томи отговори, че би поиграл с голямо удоволствие.

— Чудесно. Да се уточним за утре, а? Вижте какво, трябва да отида на съвещание във връзка с организацията „Парашот“ — за набиране на местни доброволци — прекрасна идея, ако питате мен. Време е всички да вложим силите си. И тъй, да се уговорим за около шест. Удобно ли ви е?

— Много благодаря. С удоволствие ще дойда.

— Добре. Значи се разбрахме.

Капитанът спря рязко пред вратата на „Сан Суси“.

— Как е прекрасната Шийла? — попита той.

— Отлично, предполагам. Не я виждам често. Хейдок нададе гръмкия си лаещ смях.

— Май че толкова често, колкото би ви се искало, а! Красиво момиче, но страшно грубо. Непрекъснато е с оня германец. Според мен постъпва крайно непатриотично. Изглежда, не са й по вкуса старци като нас, ала в нашите въоръжени сили има толкова симпатични младежи! Защо се е уловила за този мръсен немец? Това ме дразни.

— Внимавайте — предупреди мистър Медоуз, — той тъкмо се изкачва по хълма зад нас.

— Пет пари не давам, че ще чуе! Дори искам да чуе. Ще ми се да ритна мистър Карл по задника. Всеки честен германец се бие за родината си — не се спотайва, за да се измъкне!

— Хм — промърмори Томи, — във всеки случай един германец по-малко за нахлуването в Англия.

— Тоест, вече е тук? Ха-ха, добре го казахте, Медоуз! Не че вярвам на разните глупави приказки за нахлуване. Никой досега не е нахлувал у нас и никога няма да нахлуде. Слава богу, че си имаме флота!

С това патриотично заключение капитанът включи рязко амбреажа и колата се понесе по нанаторнището към „Контрабандистка почивка“.

VI

Тапънс пристигна пред пътната врата на „Сан Суси“ в два без двайсет. Тя свърна от автомобилната алея, прекоси градината и се вмъкна в къщата през отворения прозорец на салона. Отдалеч се носеше миризма на ирландско рагу, тракане на чинии и шум на гласове. Пансионерите на „Сан Суси“ залягаха усърдно върху обедата си.

Тапънс почака до вратата на салона, докато Марта прислужницата мине през вестибюла и влезе в столовата, после изтича бързо по стълбата, без обувки.

Влезе в стаята си, обу меките си филцови домашни пантофи, след това прекоси стълбищната площадка и се промъкна в стаята на мисис Переня.

Щом се озова вътре, огледа се и изведнъж почувства отвращение от себе си. Неприятна работа! Нямаше никога да си прости, ако мисис Переня се окажеше просто мисис Переня. Да надничаш в личния живот на хората...

Тапънс се овладя, както се овладява нетърпелив териер — спомен от детинството ѝ. В края на краищата това беше война!

Приближи се до тоалетната масичка.

С бързи и сръчни движения претършува всички чекмеджета. Едно от чекмеджетата на високото писалище беше заключено. То изглеждаше по-обещаващо.

Томи бе получил някои инструменти и кратки напътствия за боравене с тях. Тези напътствия бе предал на Тапънс.

Едно-две ловки извивания на ръката и чекмеджето се отвори.

Вътре намери касичка с двайсет лири стерлинги в банкноти и малко сребърни монети... също и кутия за скъпоценности. Имаше и снопче книжа. Те заинтересуваха Тапънс най-много. Тя ги прегледа набързо, по принуда им хвърли само бегъл поглед. Не разполагаше с повече време.

Имаше също документи, отнасящи се до ипотека върху „Сан Суси“, банкова сметка, писма. Времето летеше бързо, Тапънс прочиташе бегло документите, търсейки трескаво нещо, в което би се

крил двойк смисъл. Прегледа две писма от някаква приятелка в Италия, безредни, несвързани писма, привидно напълно безобидни. Но може да не бяха толкова безобидни, колкото изглеждаха. Писмо от някой си Саймън Мортимър от Лондон — сухо делово писмо, съдържащо толкова маловажни неща, че Тапънс се чудеше защо е запазено. Може би мистър Мортимър не беше толкова безобиден, колкото изглеждаше? Най-отдолу в купчинката намери писмо с избледняло мастило. Подписано „Пат“, то започваше с думите: „Това ще бъде последното писмо, което ти пиша, скъпа ми Айлин...“

Не, не бива! Тапънс не се решаваше да чете по-нататък. Сгъна го отново, подреди другите писма върху него, после изведнъж, застана нащрек, затвори чекмеджето — нямаше време да го заключва. Когато вратата се отвори и мисис Переня прекрачи прага, Тапънс тършуваше неуверено между шишетата на умивалника.

Мисис Бленкънсоп извърна към домакинята смутено, глупаво лице.

— Ох, мисис Переня, простете ми! Прибрах се с такова ужасно главоболие, че реших да взема малко аспириин и да полежа, но не можах да намеря, тубата си, та си помислих, че няма да имате нищо против... Зная, че имате аспириин, понеже неотдавна предложихте на мис Минтън.

Мисис Переня влезе тържествено в стаята. Тя отговори рязко:

— О, разбира се, мисис Бленкънсоп, но защо не дойдохте да ми поискате?

— Хм, вярно, трябваше да ви поискам. Но знаех, че всички обядвате, а пък толкова мразя да безпокоя хората около себе си...

Като заобиколи Тапънс, мисис Переня взе шишенцето с аспирина от умивалника.

— Колко искате? — запита тя отсечено.

Мисис БЛЕНКЪНСОП прие три. Придружена от мисис Переня, тя мина в своята стая, и забързано отклони предложението да си сложи грейка.

На, излизане от стаята ѝ мисис Переня даде последния изстрел:

— Но вие си имате аспириин, мисис Бленкънсоп. Аз го видях.

Тапънс побърза да извика:

— О, зная. Зная, че имам, но съм толкова глупава, че просто не можах да го намеря.

Мисис Переня оголи големите си бели зъби и каза:

— Е, добре, приятна почивка до времето за чай.

И излезе, като затвори вратата подире си. Тапънс въздъхна дълбоко. Не смееше да помръдне на леглото СИ, да не би мисис Переня да се върне.

Дали се е усъмнила в нещо? Тези зъби, толкова големи и толкова бели... „За да ям по-добре, миличка.“^[1] Колкото пъти забележеше тия зъби, Тапънс все си помисляше тока. Ръцете на мисис Переня също бяха големи, страшни.

Тя, изглежда, приемаше присъствието на Тапънс в спалнята ѝ като съвсем естествено. Но по-късно щеше да намери чекмеджето на бюрото си отключено. Дали няма да се усъмни тогава? Или просто ще помисли, че сама го е оставила отключено? Случват се такива неща. Дали Тапънс бе успяла да подреди книжката така, че да изглеждат както преди?

Разбира се, дори и мисис Переня да забележи нещо нередно, вероятно е да заподозре някоя от слугините, отколкото „мисис Бленкънсоп“. Но дори и да заподозре нея, може би ще си обясни постъпката ѝ с неуместно любопитство? Тапънс знаеше, че има хора, които си завират носа навсякъде.

Но, от друга страна, ако мисис Переня беше прочутата германска агентка М, тя ще я заподозре в контрашпионаж.

Ала нищо в поведението ѝ не показваше прекомерна бдителност.

Тя се държеше напълно естествено — като се изключеше единствено оная остро подчертана забележка за аспирина.

Внезапно Тапънс се привдигна от леглото. Бе си спомнила, че аспириинът заедно с йода и шишенцето с таблетки натриев бикарбонат се намираха в дъното на чекмеджето на писалището, където та бе сложила при ваденето на багажа си.

Следователно излиза, че не само тя си пъхаше носа в чужди стаи. Мисис Переня я бе изпреварила.

---

[1] Думи, с които вълкът отговорил на въпроса на Червената шапчица защо зъбите му са толкова големи. — Бел. прев. ↑

ГЛАВА 7

I

На следващия ден мисис Спрот замина за Лондон. Няколко подмятания за опипване на почвата от нейна страна накараха незабавно част от обитателите на „Сан Суси“ да си предложат услугите да гледат Бети.

Когато МИСИС Спрот, след безброй прощални напътствия към Бети да бъде послушно момиче, замина, Бети се лепна за Тапънс, която бе решила да я поеме тази сутрин.

— Иглай — каза Бети. — Иглай клиеница.

От ден на ден тя говореше все по-добре и бе придобила един много очарователен навик — да наклонява главичката си на една страна, да гледа събеседника си с пленителна усмивка и да шепне: „Моля-я.“

Тапънс възнамеряваше да я изведе на разходка, но валеше проливен дъжд, затова двете се оттеглиха в спалнята. Там Бети се устреми право към най-долното чекмедже на бюрото, където държеше играчките си.

— Искаш ли да скрием Бонзо? — запита Тапънс.

Но Бети бе променила решението си и в замяна на това пожела:

— Чети ми пликазка.

Тапънс извади от единия край на шкафа някаква ужасно опърпана книга, но Бети я спря с писък:

— Не, не. Не’убаво... лошо...

Тапънс я изгледа учудено, после погледна книгата — тя беше цветно издание на „Малкият Джек Хорнър“.

— Искаш да кажеш, че Джек е бил лошо момче? — попита тя. — Понеже крадял стафиди от пудинга, а?

Бети потвърди натъртено:

— Ло-о-ош! — и добави със страшно усилие: — Мл-ъ-ъсен!

Тя грабна книгата от Тапънс и я сложи обратно при другите, после измъкна подобна книга от другия край на шкафа и обяви със сияйна усмивка:

— Ч-ч-чист, хубав Джеколнъл!

Тапънс разбра, че мръсните и оръфани книги са били заменени с нови, по-чисти издания и това ѝ се видя много смешно. Мисис Спрот беше, както казваше Тапънс, „майка чистофайница“ до крайност: непрекъснато пазеше дъщеря си да не се зарази от микроби, да не яде нечиста храна и да не смуче замърсена играчка.

Тапънс, възпитана на свободния ѝ непринуден живот, който течеше в жилище на енорийски пастор, винаги се бе отнасяла с презрение към прекалената хигиена и бе привикнала двете си деца да поемат, както се изразяваше, „поносимо количество“ мръсотия. Но сега тя взе покорно чистия екземпляр на „Джек Хорнър“ и го зачете на детето, с подходящите за случая коментари. Бети мърмореше: „Това е Джек!... Стафи-да!... В пудинг!“ — сочейки тези интересни предмети с лепкаво пръстче, така че много скоро и този втори екземпляр стана за боклука. Преминаха на „Гъске, гъске миличка“ и „Бабичката, която живеела в обувка“, след което Бети скри книжките си и Тапънс трябваше да търси безкрайно дълго, докато намери всяка от тях, а това доставяше голямо удоволствие на Бети. Така сутринта премина бързо.

След обяд Бети легна да поспи и тогава мисис О'Рърк покани Тапънс при себе си.

Стаята на мисис О'Рърк беше много спретната и миришеше силно на мента и престоял кейк, като се долавяше и лек дъх на нафталин. Но на всяка маса имаше снимки на децата, племенниците и на племенничките, внуците и внучките на мисис О'Рърк. Те бяха толкова много, че на Тапънс се струваше като че гледа на живо пиеса от късния викториански период.

— Голяма грижа са децата, мисис Бленкънсоп — забеляза мисис О'Рърк добродушно.

— Да, така е — съгласи се Тапънс, — нали си имам две...

Мисис О'Рърк веднага я прекъсна:

— Две ли? Доколкото разбрах, вашите бяха трима сина?

— Е, да, трима. Но двамата са на почти еднаква възраст и си мислех за времето, прекарано с тях.

— Аха! Разбирам. Но седнете, мисис Бленкънсоп. Чувствайте се като у дома си.

Тапънс седна покорно. „Дано мисис О'Рърк не ме кара да изпитвам винаги такова неудобство! — помисли си тя. — В момента се

чувствам досущ като Хензел и Гретел, когато приели поканата на вещицата.“

— А сега ми кажете — подзе мисис О’Рърк — какво е мнението ви за „Сан Суси“?

Тапънс се, впусна в малко възторжено славословие, но мисис О’Рърк я прекъсна безцеремонно:

— Имам предвид друго: не усещате ли нещо особено в тази къща?

— Особено ли? Не, не усещам.

— А нещо около мисис Переня? Признайте си: тя ви интересува. Забелязах, че непрекъснато я следите.

Тапънс се изчерви.

— Тя... тя е интересна жена.

— Ни най-малко — възрази мисис О’Рърк. — Най-обикновена жена, ако действително е такава, каквато изглежда. Но може и да не е. Не сте ли на такова мнение?

— Право да ви кажа, мисис О’Ръркс, не ви разбирам.

— Никога ли не сте се замисляли, че много хора не са такива, каквито изглеждат на пръв поглед? Например мистър Медоуз. Този човек ме озадачава. Понякога бих казала, че е типичен англичанин, глупав до мозъка на костите, а друг път долавям някой поглед или дума, които показват, че не е глупав. Не намирате ли това странно? Тапънс заяви твърдо:

— За мен мистър Медоуз е много типичен.

— Но има и други. Сигурно се сещате за кого ми е думата?

Тапънс поклати глава.

— Името — подхвърли мисис О’Рърк насърчително — започва със С.

Тя кимна няколко пъти с глава.

Подтикната от внезапен изблик на гняв и необясним порив да защити едно младо и уязвимо същество, Тапънс произнесе рязко:

— Шийла е просто бунтарка. Такива са обикновено на тази възраст.

Мисис О’Рърк кимна няколко пъти. Тя приличаше много на дебелия порцеланов мандарин, който Тапънс бе виждала върху полицата на камината у леля Грейси. Широка усмивка повдигна кранчетата на устните ѝ. Тя каза тихо:

— Може да не ви е известно, но малкото име на мис Минтън е София.

— Така ли! — изненада се Тапънс. — Мис Минтън ли имате предвид?

— Не — отговори мисис О'Рърк.

Тапънс се извърна към прозореца. Защо тази стара жена създаваше около себе си атмосфера на безпокойство и страх? „Чувствам се като мишка между котешки лапи...“ — помисли си Тапънс.

Пред нея стоеше грамадна, усмихната, монументална жена, която почти мъркаше, но същевременно като че потупваше с лапи и си играеше с нещо, което не искаше да изпусне...

„Глупости... всичко това са глупости! Въобразяваш си“ — помисли си Тапънс, загледана през прозореца към градината. Дъждът бе спрял. От дърветата бавно се стичаха дъждовни капки.

„Но не всичко е плод на въображението ми — разсъждаваше Тапънс. — Аз не съм с развнтено въображение. Тук има нещо, някакво гнездо на зло. Да можем да разбера...“

Мислите ѝ бяха прекъснати внезапно.

В дъното на градината храстите се разтвориха леко. В пролуката се показва някакво лице, което гледаше крадешком къщата. То беше лицето на чужденката, която бе стояла и разговаряла на пътя с Карл фон Дайним.

Очите ѝ бяха така неподвижни, така немигащи, че се сториха на Тапънс нечовешки. Те гледаха вторачено нагоре, към прозорците на „Сан Суси“. Лицето ѝ беше безизразно и все пак в него имаше... да, несъмнено имаше някаква закана. Вкаменено, неумолимо лице. То олицетворяваше някакъв зъл дух, някаква сила, чужда на „Сан Суси“ и на всекидневната баналност на английския пансион. Така, помисли си Тапънс, е гледала Иаил, когато чакала да забие кола в челото на заспалия Сисара^[1].

Тези мисли преминаха през главата на Тапънс само за една-две секунди. Като се извърна рязко от прозореца, тя прошепна нещо на мисис О'Рърк, изскочи бързо от стаята и като се спусна тичешком по стълбите, излезе от парадния вход.

Зави надясно и се завтече по страничната градинска пътека към мястото, където бе забелязала лицето. Сега там нямаше вече никого.

Тапънс се запровира през хресталака и когато се озова на пътя, огледа хълма нагоре и надолу. Но не можа да види никого. Къде се бе дянала жената?

Ядосана, Тапънс свърна обратно към градината на „Сан Суси“. Дали всичко това не беше игра на въображението ѝ? Не, жената бе стояла там.

Тапънс започна упорито да обикаля градината, да надзърта зад храстите. Измокри се много, ала не откри никаква следа от непознатата. Върна се по стъпките си обратно към къщата с някакво смътно предчувствие — странен, неопределен страх, че ще се случи нещо.

Но не можа да отгатне и никога не би могла да отгадае какво точно щеше да се случи.

---

[1] Иаил — според библейското предание жена на Хевер, вожд на племето кенейци, която убила потисника на израилтяните, ханаанския военачалник Сисара, когато спял, като допряла до слепоочието му остър кол и с удар на чук пробила черепа му. — Бел. прев. ↑

II

Тъй като времето се бе прояснило, мис Минтън облече Бети, за да я изведе на разходка. Те отиваха в града да купят целулоидно пате, което да плава във ваничката на Бети.

Бети не се свърташе на място от радост. Подскачаше така лудо, че беше крайно трудно да се напъхат ръчичките ѝ във вълненото пуловерче. Тя и мис Минтън закрачиха една до друга, като Бети бърбореше шумно! „Ку-пи па-те. Ку-пи па-те. За ваничка на Бети. За ваничка на Бети“ — и изпитваше голямо удоволствие да повтаря непрекъснато тези важни неща.

Две кибритени клечки, оставени небрежно кръстосани на мраморната маса във вестибюла, осведомиха Тапънс, че мистър Медоуз прекарва следобеда по петите на мисис Переня. Тапънс се оттегли в салона, в компанията на семейство Кейли.

Мистър Кейли беше нервен. Дошъл в Лийхемптън, обясни той, на пълна почивка и спокойствие, но какво спокойствие може да има с дете в къщата? По цял ден пищи и тича насам-нататък, скача по пода...

Жена му промърмори примирително, че Бети е много мило дете, но забележката ѝ не бе посрещната благо склонно.

— Не се съмнявам, не се съмнявам — отвърна мистър Кейли, въртейки дългата си шия. — Но майката е длъжна да я накара да мирува. Трябва да се съобразява и с другите. Има болни хора, чиито нерви се нуждаят от почивка.

— Не е лесно да накараш дете на тая възраст да мирува — обади се Тапънс. — Не е естествено. Ако детето е тихо, значи нещо не му е в ред.

Мистър Кейли закряка ядно:

— Ами, ами! Цялата беда е в глупавото сегашно възпитание. Оставят децата да правят каквото си искат. Детето трябва да седи мирно и тихо, да си играе с кукла или да чете, или да се занимава с нещо друго.

— Но тя няма още и три години — каза Тапънс с усмивка. — Не може да се очаква от такова дете да чете.

— Е, добре, но трябва да се направи нещо. Ще говоря с мисис Переня. Представете си, тази сутрин още преди седем часа детето пееше в леглото си! Аз прекарах лошо нощта и призори тъкмо заспивах и изведнъж ме събуди.

— Много е важно мистър Кейли да спи колкото е възможно повече — рече мисис Кейли загрижено. Така нареди лекарят.

— Трябва да отидете в частна болница — каза Тапънс.

— Уважаема госпожо, такива заведения са разорително скъпи, а и атмосферата там не е подходяща. Болничната обстановка вреди на подсъзнанието ми.

— Докторът му препоръча весела компания, нормален живот — обясни мисис Кейли услужливо. — Смята, че е по-добре да постъпи в пансион, отколкото да наеме мебелирана къща. Така мистър Кейли няма да се отдава на мрачни мисли, а размяната на мисли с други хора ще го ободрява.

Доколкото можеше да съди Тапънс, размяната на мисли с мистър Кейли се свеждаше до изброяване на болестите му и симптомите им и до тяхното съчувствено или несъчувствено приемане.

Тапънс ловко промени темата на разговора.

— Бих желала да ми кажете — подхвана тя — какво мислите за живота в Германия. Споменахте, че през последните години сте пътували често Дотам. Ще ми бъде интересно да чуя мнението на човек с жизнен опит като вас. Виждам, че не се влияете От предразсъдъци и можете да дадете точна представа за положението там.

Тапънс смяташе, че мъжът трябва да се ласкае щедро. Мистър Кейли веднага се хвана на въдицата.

— Права сте, уважаема госпожо, аз действително мога да дам ясно, непредубедено мнение. Е, според мен...

Последва дълъг монолог. Подхвърляйки от време на време: „А, много интересно!“ или „Колко сте наблюдателен!“, Тапънс слушаше с внимание, което в случая не беше престорено. Защото мистър Кейли, насърчен от интереса на слушателката си, се прояви като пламенен почитател на нацисткия режим. Колко хубаво ще бъде, даваше да се разбере той, макар и да не го казваше открито, ако Англия и Германия се съюзят против останалата Европа.

Завръщането на мис Минтън и Бети с купеното целулоидно пате прекъсна монолога, който се бе проточил безспир близо два часа. Когато вдигна глава, Тапънс долови на лицето на мисис Кейли твърде особено изражение. То беше трудно определяемо. Възможно е да се дължеше на простим а женска ревност: че вниманието на съпруга ѝ бе насочено изцяло към друга жена. А може би се дължеше на безпокойство, че мистър Кейли излагаше твърде откровено политическите си възгледи. Но безспорно беше изражение на недоволство.

После дойде чайт, а веднага след него — и мисис Спрот от Лондон.

— Надявам се, че Бети е била послушна и не ви е безпокоила? — възкликна тя. — Слушаше ли, Бети? — На което Бети отговори лаконично с една-единствена думичка: — Сла!

Тя обаче не биваше да се схваща като израз на недоволство от завръщането на майка ѝ, а просто като молба за сладко от къпини.

Това предизвика гръмогласен кикот от страна на мисис О'Рърк и укорително: „Моля те, Бети, мила“ — от страна на майката на младата лейди.

След това мисис Спрот седна, изпя няколко чаши кафе и се впусна в оживено описание на покупките си в Лондон, на навалищата във влака, какво разказал един неотдавна завърнал се от Франция войник на пътниците във вагона и какво, и съобщила продавачката на щанда за чорапи — че се очаквал недостиг на чорапи.

Всъщност разговорът беше съвсем банален. Той продължи след това на терасата отвън, защото грееше слънце и от дъждовния ден бе останал само спомен.

Бети тичаше весела наоколо, предприемаше тайнствени експедиции в храстите и изскачаше оттам ту с лавров лист, ту с шепа камъчета, които изсипваше в скута на някой от възрастните, обяснявайки объркано и неразбрано какво представляват. За щастие почти не изискваше чуждо участие в играта си, задоволявайки се от време на време с някой отзив: „Колко хубаво, мидичка!“, „Така ли?“

Никога досега не бе имало такава невинна вечер, толкова типична за „Сан Суси“. Бъбрене, клюки, гадания как ще се развие войната: Ще се съземе ли Франция? Как ще постъпи Русия? Ще успее ли Хитлер да нахлуе в Англия, ако се опита? Ще падне ли Париж, ако

пробивът не се запълни? Вярно ли е, че...? Казват, че... Но си се слух, че...

Разменяха се весело политически и военни сплетни.

„Дали не са опасан разговорите по такива въпроси? — питаше се Тапънс. — Нищо подобно! Те са отдушник. Хората изпитват удоволствие от тези сплетни. Те им помагат да понасят личните си грижи и тревоги.“ Тя даде своя принос към разговора с пикантна история, предшествана тактично от думите: „Син ми казва... естествено това е строго поверително, нали разбирате...“

Внезапно мисис Спрот погледна часовника си и подскочи.

— Боже мой, приближава седем. Отдавна трябваше да сложа детето да легне. Бети... Бети!

Бети от доста време не се виждаше на терасата. Никой не бе забелязал отсъствието ѝ.

Мисис Спрот я завика с растящо нетърпение:

— Бе-ти-и-и! Къде може да е това дете?

Мисис О'Рърк се засмя гърлено:

— Сигурно пак готви някаква пакост. Винаги може да се очаква такова нещо, когато е тихо.

— Бети! Ела тук. След като не получи отговор, мисис Спрот се изправи вече уплашена не на шега.

— Трябва да отида да я потърся. Къде ли може да бъде?

Мис Минтън изказа предположение, че Бети се крие някъде, а Тапънс, която помнеше какво бе правила като дете, предположи, че е в кухнята. Но не можаха да намерят Бети нито в къщата, нито навън. Обиколиха градината, викаха, претърсиха всички спални. Бети я нямаше никъде.

Мисис Спрот започна да се ядосва.

— Лошо дете, много лошо! Мислите ли, че е излязла на пътя?

Тя и Тапънс отидоха заедно до портата и огледаха хълма нагоре и надолу. Никой не се виждаше освен един пощальон на велосипед, който разговаряше с някаква слугиня на вратата на „Свети Луциан“ отсреща.

По предложение на Тапънс двете пресякоха пътя и майката запита разговарящите не са ли забелязали малко момиченце. И двамата поклатиха отрицателно глава, но после слугинята изведнъж си спомни и попита:

— Момиченце в зелена карирана памучна рокличка ли?

— Именно — потвърди мисис Спрот оживено.

— Видях го преди около половин час. Вървеше по пътя с някаква жена.

— С жена ли? — учуди се мисис Спрот. — Каква жена?

Девојката като че ли се посмути.

— Ами, бих казала, малко особена жена. Чужденка. В странно облекло. С нещо като шал, без шапка и с особено лице — необикновено, ако ме разбирате. Забелязах я напоследък тук веднъж-дваж и, да си призная, стори ми се, че нещо ѝ липсва, ако разбирате какво искам да кажа — додаде тя услужливо.

Тапънс мигновено си спомни лицето, което бе видяла да надзърта от храстите тоя следобед и лошото предчувствие, което я бе обзело.

Но в мислите си никога не бе свързвала тази жена с детето и дори сега не можеше да проумее каква връзка може да има помежду им.

Но нямаше много време за размишление, защото мисис Спрот почти падна в ръцете ѝ.

— Ох, Бети, момиченцето ми! Тя е отвлечена. Тя... как изглеждаше жената? Не приличаше ли на циганка?

Тапънс поклати енергично глава.

— О, не, беше руса, много руса, с широко лице, високи скули и силно раздалечени сини очи.

Тя забеляза, че мисис Спрот я гледа втренчено, и побърза да обясни:

— Видях тази жена днес следобед. Надничаше от храстите в дъното на градината. Аз също забелязах, че се навърта насам. Един ден разговаряше с Карл фон Дайним. Трябва да е същата жена.

Слугинята се обади:

— Точно така. Русокоса беше. И нещо ѝ липсваше, ако питате мен. Не разбираше нищичко от това, което ѝ говорех.

— Ох, боже! — простена мисис Спрот. — Какво да правя?

Тапънс я обгърна с ръка:

— Да се върнем в пансиона, ще сръбнете малко бренди, а после ще се обадим по телефона на полицията. Успокойте се. Ще я намерим.

Мисис Спрот тръгна покорно с нея, шепнейки като замаяна:

— Не мога да си представя Бети да тръгне така с непозната.

— Тя е много малка — каза Тапънс. — Затова не се бои.

Мисис Спрот извика отпаднало:

— Тази жена трябва да е някаква ужасна немкиня! Тя ще убие Бети.

— Глупости — отвърна Тапънс твърдо. — Всичко ще се оправи. Предполагам, че е просто някаква смахната. — Но сама не вярваше на думите си. Нито за миг не можеше да повярва, че оная спокойна блондинка е невменяема.

Карл! Дали Карл не знае? Дали Карл няма пръст в тази работа?

Но няколко минути по-късно беше склонна да се съмнява в това. И Карл фон Дайним като другите изглеждаше зашеметен, недоумяващ, крайно изненадан.

Щом се изясниха фактите, майор Блечли взе положението в ръцете си.

— Успокойте се, уважаема госпожо — каза той на мисис Спрот. — Седнете тук. Сръбнете си малко от това бренди. Нищо няма да ви стане. А аз ей сега ще се обадя в полицейския участък.

Мисис Спрот измънка:

— Почакайте за минута... може да има нещо...

Тя изтича нагоре по стълбите и после по коридора влезе в стаята, където беше настанена с Бети.

След една-две минути чуха забързаните ѝ стъпки по стълбищната площадка. Тя слезе по стъпалата като обезумяла и се вкопчи в ръката на майор Блечли, който тъкмо се готвеше да вдигне телефонната слушалка.

— Не, не! — извика тя задъхано. — Недейте... недейте!

И като хълцаше силно, се строполи на едно кресло.

Наобиколиха я. След минута-две тя се овладя. Изправи се на креслото, прегърната от мисис Кейли, и им показа нещо, което държеше.

— Намерих го на пода в стаята си. Беше увито около камък и хвърлено през прозореца. Погледнете, погледнете какво пише.

Томи взе листчето от ръката ѝ и го разгърна.

То представляваше бележка, написана с особен ъгловат чуждестранен почерк, едър и четлив.

ДЕТЕТО ВИ СЕ НАМИРА НА СИГУРНО МЯСТО ПРИ НАС. КОГАТО МУ ДОЙДЕ ВРЕМЕТО, ЩЕ ВИ КАЖЕМ КАКВО ДА НАПРАВИТЕ. АКО ОТИДЕТЕ В ПОЛИЦИЯТА, ДЕТЕТО ВИ ЩЕ БЪДЕ УБИТО. НЕ КАЗВАЙТЕ НИЩО. ЧАКАЙТЕ НАПЪТСТВИЯ. В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ...

Вместо подпис имаше череп с кръстосани кости.

Мисис Спрот стенеше тихо:

— Бети ... Бети...

Всички говореха едновременно. Мисис О'Рърк: „Мръсни, кръвожадни негодници!“ Шийла Переня: „Зверове!“ Мистър Кейли: „Невъобразимо, невъобразимо... не вярвам нито думица От това. Глупава, жестока шега.“ Мис Минтън: „Ох, миличкото!“ Карл фон Дайним: „Не мога да го проумея. Това е невероятно.“ А над всички други гърмеше мощният глас на майор Блечли:

— Глупости! Това е опит за сплашване. Трябва да съобщим веднага на полицията. Тя бързо ще разнищи тая работа.

И повторно се устреми към телефона. Този път мисис Спрот го спря с писък на ужасена майка.

— Но, уважаема госпожо — красна той, — трябва непременно да съобщим. Това е нескопосана хитрост да ви попречат да тръгнете по следите на тия мошеници.

— Но те ще я убият!

— Глупости! Не ще посмеят.

— Няма да позволя това, ви казвам. Аз съм й майка. Аз имам думата.

— Зная. Зная. И именно на това разчитат те — че ще реагирате така. Чувствата ви са напълно естествени. Но послушайте ме като военен и човек с жизнен опит: трябва да повикаме полицията.

— Не!

Блечли се озърна да потърси поддръжници.

— Медоуз, съгласен ли сте с мен?

Томи кимна бавно.

— А вие, Кейли? Гледайте, мисис Спрот: и Медоуз и Кейли мислят като мен.

Мисис Спрот отвърна с неочаквана разпаленост:

— Да, на всички вие сте мъже! А питате ли жените?

Томи потърси с очи Тапънс. Тя изрече тихо и развълнувано:

— Аз... аз съм съгласна с мисис Спрот.

„Дебъра! Дерик! — мислеше си Тапънс. — Ако бяха те и аз щях да реагирам по същия начин. Томи и другите са прави, не се съмнявам в това, но не бих постъпила другояче. Не мога да рискувам.“

— Някоя майка на тоя свят не би рискувала, това е истината — изказа се мисис О'Рърк.

— Знаете ли, според мен... ъ-ъ... — измънка мисис Кейли и гласът ѝ заглъхна в неясен брътвеж.

Мис Минтън проговори с треперещ глас:

— Такива страшни неща стават! Никога няма да си простим, ако се случи нещо на миличката Бети.

— Вае не казахте нищо, мистър фон Дайним? — обърна се Тапънс рязко към него.

Сimage очи на Карл блестяха. Лицето му беше непроницаемо като маска. Той отговори бавно и студено:

— Аз съм чужденец. Не познавам вашата английска полиция. Не зная дали е кадърна, експедитивна.

Някой бе влязъл във вестибюла. Беше мисис Переня с пламнали бузи. Явно бе бързала по нанагорницето.

— Какво става? — запита тя със заповеднически властен глас на силна жена, а не на вежлива собственица на пансион.

Обясниха ѝ — разказът им беше объркан, понеже говореха няколко души едновременно, но тя бързо се ориентира в положението.

И след като се ориентира, като че ли целият случай бе предоставен на нейната присъда. Тя беше върховният съдия.

Мисис Переня поддържа една минута надрасканата набързо бележка, после я върна. Думите ѝ бяха резки и повелителни:

— Полицията ли? Тя няма да свърши нищо. Рискувате да развали работата. Оправете се без нейна помощ. Сами потърсете детето.

Блечли повдигна рамене и каза:

— Правилно. Най-добре да не викаме полицията.

— Тя почти няма за какво да се улови — вметна Томи.

— Слугинята каза, че ги видяла само преди половин час — обади се Тапънс.

— Хейдок! — сети се Блечли. — Хейдок може да ни помогне. Той има кола. Жената изглеждала особена, казвате. И при това чужденка? Трябва да е оставила някаква диря, която можем да

проследим. Да тръгваме, няма време за губене. Ще дойдете ли с мен, Медоуз?

Мисис Спрот стана.

— Аз също идвам.

— Хайде, хайде, уважаема госпожо, оставете това на нас...

— И аз ще дойда...

— Е, добре...

Майор Блечли се предаде, след като промърмори нещо в смисъл, че жената е по-опасна от мъжа.

III

След като се ориентира в положението с похвална моряшка бързина, накрая капитан Хейдок подкара колата, До него седеше Томи, а отзад бяха Блечли, мисис Спрот и Тапънс. Мисис Спрот се бе вкопчила здраво за Тапънс, защото Тапънс единствена (с изключение на Карл фон Дайним) познаваше тайнствената похитителка по физиономия.

Капитанът беше добър организатор и действаше експедитивно. Много бързо той напълни колата с бензин, подхвърли на Блечли карта на окръга и друга по-голяма на самия Лийхемптън и ето че беше готов за тръгване.

Мисис Спрот бе изтичала отново до втория етаж, вероятно да вземе палто от стаята си. Но когато се качи в колата и потеглиха по нанадолницето, показа на Тапънс нещо в чантата си. Беше малък пистолет.

— Взех го от стаята на майор Блечли — прошепна тя. — Спомних си как един ден намекна, че има пистолет.

Тапънс я изгледа малко недоверчиво.

— Мислите ли, че... Мисис Спрот процеди през зъби:

— Може да потрябва. Тапънс седеше и се възхищаваше от необикновените сили, които майчинското чувство събуди у една обикновена млада майка. Представяше си как мисис Спрот — жена, която обикновено би се страхувала до смърт от огнестрелни оръжия — хладнокръвно застрелва всекиго, който би сторил нещо лошо на детето ѝ.

По предложение на капитана първо отидоха на гарата. Само преди двајсетина минути от Лийхемптън бе отпътувал някакъв влак, така че възможно беше бегълците да са заминали с него.

На гарата се разделиха, като капитанът се зае със събирача на билети, Томи — с касата, а Блечли — с хамалите отвън. Тапънс и мисис Спрот влязоха в дамската тоалетна — да не би жената да се е отбила там да промени външността си, преди да се качи на влака.

Всички удариха на камък. Сега беше още по-трудно да се проследи пътят ѝ. По всяка вероятност, изтъкна Хейдок, похитителите са чакали с кола и щом жената убедила Бети да тръгне с нея, са избягали. Тук именно, както изтъкна Блечли още веднъж, е нужно съдействието на полицията. Тъкмо такава организация е необходима, за да разпраща съобщения из цялата страна и да следи различните пътища.

Мисис Спрот само клатеше глава със силно стиснати устни.

Тапънс каза:

— Нека се поставим на тяхно място. Къде биха чакали с колата? Колкото е възможно по-близо до „Сан Суси“, но на място, където колата да не бъде забелязана. Хайде да помислим. Жената и Бети слизат заедно по склона. В подножието е еспланадата. Възможно е колата да е чакала там. Можеш да спреш там за известно време, стига да не я оставяш без надзор. Единствените други подходящи места са паркингът на Джеймз Скуеър, също много наблизко, или пък някоя от малките улички, отклоняващи се от еспланадата.

Точно в този момент някакъв дребничък човечец със стеснително държане и пенсне се приближи до тях и каза с леко заекване:

— Извинявайте... Не се обиждайте, но и неволно подочух какво питахте преди малко носача (сега той се обърна към майор Блечли). Не подслушвах, разбира се, просто идвах да направя справка за един колет. Напоследък пратките страшно се бавят... придвижвания на войски, казват, но е много неприятно, когато подлежи на разваляне. Колета имам предвид, така че, както виждате, случайно подочух и това ми се стори много странно съвпадение...

Мисис Спрот скочи към него и го улови за ръката.

— Видяхте ли я? Видяхте ли момиченцето ми?

— Аха, ваше ли е момиченцето? Представете си... Но кажете ми! — извика мисис Спрот и пръстите ѝ се впиха в ръката на човечеца така, че той направи гримаса от болка.

Тапънс побърза да се намеси:

— Моля ви, разкажете ни по-бързо за всичко, което сте видели. Ще ви бъдем много признателни.

— Хм, всъщност, може да се лъжа. Но описанието толкова съвпада...

Тапънс усещаше, че жената до нея трепери, но самата тя се мъчеше да се държи спокойно и непринудено. Познаваше типа, с който си имаха работа — нервен, объркан, стеснителен човек, неспособен да говори направо по въпроса, а още по-лошо щеше да бъде, ако го насилваха.

— Моля ви, разкажете ни — подкани го тя.

— Беше само... впрочем казвам се Робинс, Едуард Робинс.

— Е, мистър Робинс?

— Живея в Хуайтуейз, на пътя за Ърнс Клиф, в една от новопостроените къщи на новото шосе. Спестявам си много труд, пък и има всички удобства и хубава гледка, дюните са само на един хвърлей.

Тапънс спря с поглед майор Блечли, като забеляза, че той е готов да избухне и каза:

— Значи, вие видяхте момиченцето, което търсим?

— Да, трябва да е то. Момиченце с някаква жена, която прилича на чужденка, казвате? Откровено казано, най-напред впечатление ми направи жената. Защото, естествено, сега всички следим за хора на „петата колона“, нали? Отваряме си очите на четири, както се казва, аз винаги се старая да правя това и така, повтарям, забелязах тази жена. Рекох си, сигурно е бавачка или слугиня. Сума шпионки идват тук като такива, а пък тази жена имаше много особен вид, вървеше по пътя към дюните с малко момиченце, а момиченцето изглеждаше уморено и някак — поизоставаше, а пък часът беше седем и половина, време, когато повечето деца вече са си легнали, затова се възрях добре в жената. Стори ми се, че това я смуги. Тя забърза по пътя, като дърпаше детето след себе си, а накрая го вдигна на ръце и пое по пътеката към скалата, което ми се видя странно, разбирате ли, защото там няма никакви къщи, нищичко, чак до Хуайтхейвън, на около пет мили оттатък дюните любимо място за разходка на туристите. Но в случая това ме озадачи. Помислих си: дали жената няма да предава някакви сигнали? Толкова много се чува за вражеска дейност, а тя наистина изглеждаше неспокойна, когато забеляза, че я гледам.

Капитан Хейдок се бе върнал в колата и запалил мотора.

— Значи, пътя за Ърнс Клиф, казвате — рече той. Намира се от другата страна на града, нали?

— Да, ако карате по еспланадата и през стария град, а после направо...

Останалите наскочаха в колата, без да слушат повече Робинс.

Тапънс подвижна: „Благодарим ви, мистър Робинс“ — и потеглиха, оставяйки го със зяпнала уста, вторачен подире им.

Профучаха през града, избягвайки злополуките повече по щастлива случайност, отколкото от умение. Но късметът им работеше. Най-после се озоваха в някакъв разпръснат нов жилищен квартал, малко загрозен от близостта на газовите заводи. Тесни пътища се изкачваха към дюните и завършваха внезапно близо до нанагорницето. Пътят за Ърнс Клиф беше третият от тях.

Капитан Хейдок свърна сръчно по него и подкара нагоре. На края пътят се губеше на голия склон, по който се извиваше тясна пътечка.

— По-добре да слезем тук и да вървим пеш — предложи Блечли.

Хейдок отвърна неуверено:

— Струва ми се, че колата би могла да продължи нагоре. Теренът е достатъчно устойчив. Малко неравен е, но мисля, че ще успеем да минем.

— О, да, моля ви, моля ви... — завика мисис Спрот. — Трябва да бързаме.

Капитанът промърмори на себе си:

— Дай боже да сме на прав път. Кой знае каква жена с дете е видял оня дребосък.

Колата запъшка тежко нагоре по Неравния склон. Стръмнината беше голяма, ала тревата — ниска и гъвкава. Стигнаха благополучно до билото на възвишението. Тук нищо не спираше погледа чак до извивката на Хуайтхейвънския залив в далечината.

— Добре са го измислили — забеляза Блечли. — При нужда жената би могла да пренощува тук, горе, а утре заран да слезе в Хуайтхейвън и да вземе влака оттам.

— Доколкото виждам, няма никаква следа от тях — рече Хейдок.

Той се бе изправил в колата и държеше пред очите си някакъв военен бинокъл, който бе съобразил да вземе. Изведнъж лицето му се изопна: бинокълът бе уловил две движещи се точки.

— Открих ги, дявол да ги вземе...

Отпусна се обратно на шофьорската седалка и колата се понесе напред. Този път гонитбата трая малко. Подхвърляни във въздуха, мятани встрани, пътниците в колата бързо настигаха двете точки. Те вече се различаваха добре — висока фигура и ниска. Все по-близо... жена, която държеше дете за ръка... още по-близо... да, дете в зелена памучна рокличка. Бети! Мисис Спрот нададе сподавен писък.

— Всичко е вече наред, мила — каза майор Блечли, като я потупа благо. — Хванахме ги.

Продължиха преследването. Внезапно жената се обърна и съзря приближаващата към нея кола.

С вик тя вдигна детето на ръце и хукна.

Тичаше не напред, а настрана, към ръба на скалата.

След няколко ярда колата не можеше вече да продължава по-нататък, понеже мястото беше много неравно и осеяно с големи каменни блокове. Тя спря и пътниците заслизаха бързо.

Мисис Спрот изскочи първа и се втурна като безумна, подир двете бегълки.

Останалите я последваха.

Когато се приближиха на двайсетина ярда, другата жена се озова в безизходно положение. Сега тя стоеше до самия край на скалата. С остър писък притисна още по-здраво детето.

Хейдок извика:

— Боже мой, ще хвърли детето от скалата!...

Жената стоеше закована на място, притискайки силно Бети. Лицето ѝ беше изкривено от бясна ненавист. Тя произнесе прегракнало някаква дълга фраза, която никой не разбра. И продължаваше да държи детето и да попоглежда от време на време към бездната долу — по-малко от един ярд я делеше от ръба ѝ.

Тя явно искаше да хвърли детето от скалата.

Всички стояха сковани, зашеметени, ужасени, неспособни да помръднат от страх да не предизвикат нещастие.

Хейдок опипваше джоба си. Извади военен револвер и крясна:

— Оставете детето или ще стрелям!

Чужденката се изсмя. Тя притисна детето още по-силно до гърдите си. Двете фигури се бяха слели в една.

— Не смея да стрелям — промърмори Хейдок. — Ще улуча детето.

— Но тази жена е луда — каза Тапънс. — Всеки момент може да скочи заедно с детето.

Хейдок повтори безпомощно:

— Не смея да стрелям...

Но в този миг екна изстрел. Жената се олюля и падна, продължавайки да стиска детето в ръцете си.

Мъжете се завтекоха. Мисис Спрот стоеше на място и се олюляваше с димящ пистолет в ръцете си и с разширени очи.

Тя едва успя да направи няколко крачки напред.

Томи бе коленичил до телата. Обърна ги внимателно. Взря се в лицето на жената... забеляза с възхищение странната ѝ, дива хубост. Очите ѝ се отвориха, погледнаха го, после станаха безжизнени. С лека въздишка жената умря, простреляна в главата.

Невредима, малката Бети Спрот се измъкна от ръцете ѝ и затича към другата жена, която стоеше като статуя.

Най-после мисис Спрот не издържа. Захвърли пистолета и падна на колене, като притискаше детето към себе си и викаше:

— Спасена е... спасена е... Ох, Бети... Бети! — и запита с плах шепот: — Дали... дали я убих?

Тапънс отговори твърдо:

— Не мислете за това. Мислете за Бети. Мислете само за Бети.

Мисис Спрот притискаше детето към себе си и хълцаше.

Тапънс отиде при мъжете.

— Истинско чудо — мърмореше Хейдок. — Лично аз не бих могъл да дам такъв изстрел. Не вярвам тази жена да си е служила досега с пистолет... просто инстинкт. Чудо и това!

— Слава богу! Животът на детето висеше на косъм! — каза Тапънс, погледна отвесния склон с морето отдолу и потръпна.

ΓΛΑΦΑ 8

I

Следствието за смъртта на жената се състоя няколко дни по-късно. Забавиха го известно време, докато полицията установи самоличността ѝ: Ванда Полонска, полска бежанка.

След драматичната сцена на скалите полуприпадналата мисис Спрот и Бети бяха откарани с колата обратно в „Сан Суси“, където на нощната героиня, предмет на живо любопитство, дадоха грейки, чаша хубав чай и накрая силна доза бренди.

Капитан Хейдок незабавно се бе свързал с полицията и лично бе завел полицаите на местопроизшествието на скалата.

Ако не бяха обезпокоителните новини за войната, вероятно вестниците щяха да отделят много по-голямо място на тази трагедия.

А в действителност тя се сведе до едно малко съобщение.

Тапънс и Томи трябваше да дават показания на следствието. В случай че репортърите решеха да правят снимки на по-маловажните свидетели, в окоито на мистър Медоуз за нещастие „попадна“ нещо, което го принуди да си сложи превръзка, която скриваше половината от лицето му. А мисис Бленкънсоп почти изчезна под шапката си.

Впрочем, доколкото съществуваше интерес, той беше насочен изключително към мисис Спрот и капитан Хейдок. Мистър Спрот, повикан с истерична телеграма, се завтече да види жена си, но се наложи още същия ден да се върне. Той изглеждаше симпатичен, но твърде невзрачен млад човек.

Следствието се откри с официалното установяване на самоличността на трупа от някоя си мисис Калфонт — жена с тънки устни, и проницателни очи, която по няколко месеца се занимаваше с подпомагане на бежанците.

Поланска, заяви тя, дошла в Англия с един свой братовчед и жена му, които, доколкото знаела, били единствените ѝ близки. Според нея жената била малко неуравновесена. От нея подразбрала, че преживяла големи ужаси в Полша и цялото ѝ семейство, включително няколко деца, било избито. Жената като че ли не била признателна за това, което правели за нея и станала подозрителна и мълчалива. Все си

мърморела нещо и изглеждала ненормална. Намерили й работа като домашна прислужница, но преди няколко седмици напускала без предупреждение и без да съобщи в полицията.

Следователят запита защо не, са дошли близките на жената. Инспектор Браси обясни, че въпросната двойка била задържана по силата на Закона за защита на държавата за престъпление, свързано с една корабостроителница на бойни кораби. Той заяви, че въпросните двама чужденци се представяли за бежанци, за да влязат в страната, но веднага се опитали да получат работа близо до една военноморска база. Цялото семейство било под подозрение. Имали у себе си голяма парична сума със съмнителен произход. Що се отнася до покойната Полонска, всъщност нямало никакви улики против нея — само смятали, че е настроена против Англия. Но е възможно да е била вражеска агентка и да се е преструвала на невменяема. Когато повикаха мисис Спрот, тя веднага се обля в сълзи. Следователят беше много внимателен с нея, водейки я тактично по пътя на събитията.

— Беше толкова ужасно! — стенеше мисис Спрот. — Толкова е ужасно да убиеш човек! Аз не исках това, дори не ми идваше наум... ала заради Бети... помислих, че жената ще я хвърли от скалата, и трябваше да я спра... и, о, боже... не зная как го направих.

— Свикнали ли сте да си служите с огнестрелно оръжие?

— О, не! Само с пушки на панаирни стрелбища, но дори и тогава никога не съм улучвала. О, боже, чувствам се убийца!

Следователят я успокои и запита имала ли е връзки с покойната.

— О, не! Никога в живота си не съм я виждала. Сигурно беше луда, защото не познаваше нито мен, нито Бети.

В отговор на други въпроси мисис Спрот заяви, че шиела дрехи за полски бежанци, но нямала никакви други връзки с поляци в страната.

Хейдок, следващият свидетел, описа как е проследил похитителката и какво се е случило накрая.

— Убеден ли сте, че жената непременно се е готвила да скочи от скалата?

— Или да се хвърли, или да хвърли детето. Струваше ми се обезумяла от ненавист. Невъзможно беше да я вразумим. Трябваше да действаме незабавно. Аз самият мислех да стрелям и да я осакатя, но тя държеше детето пред себе си като щит. Страхувах се да не убия

детето, ако стрелям. Мисис Спрот пое риска и успя да спаси живота на дъщеричката си.

Мисис Спрот пак се разплака.

Показанията на мисис Бленкънсоп бяха кратки — просто потвърдиха показанията на капитана. Дойде редът на мистър Медоуз.

— Поддържате ли показанията на капитан Хейдок и на мисис Бленкънсоп за случилото се?

— Поддържам. Жената несъмнено беше толкова обезумяла, че никой не можеше да се приближи до нея. Готвеше се да се хвърли с детето от скалата.

Други показания почти нямаше. Следователят заключи, че Ванда Полонска е умряла от ръката на мисис Спрот, и официално освободи последната от отговорност. Нямаше никакви улики, които да показват какво е било душевното състояние на покойната. Възможно е тя да е действала от омраза към Англия. На някои от „подаръците“, раздавани на полски бежанци, са надписани имената на дамите, които ги пращат, тъй че не е изключено жената да е научила по този начин името и адреса на мисис Спрот, но трудно може да се определи причината за отвличането на детето — може да е било някаква налудничава подбуда, абсолютно непонятна за нормалния човешки ум. Полонска според собствените ѝ думи претърпяла тежка загуба в родината си и по всяка вероятност това е разстроило разсъдъка ѝ. А може да е била вражеска агентка.

Решението бе издадено в съответствие със заключението на следователя.

II

На другия ден след следствието мисис Бленкънсоп и мистър Медоуз се срещнаха да споделят впечатленията си.

— Ванда Полонска слиза от сцената и пак стигаме до задънена улица — каза Томи мрачно.

Тапънс кимна.

— Да, затворена и от двете страни. Никакви документи, никакви указания отде са дошли парите у нея и братовчед ѝ, никакви сведения с кого са поддържали отношения.

— Много ловко изпитано — отсъди Томи и след малко добави: — Знаеш ли, Тапънс, положението не ми харесва.

Тапънс се съгласи. И наистина, новините не бяха никак успокоителни.

Френската армия отстъпваше и едва ли можеше да се очаква някакъв обрат. Дюнкерк вече се евакуираше. Очевидно падането на Париж беше въпрос само на няколко дни. Всички бяха потресени от разкритията, че липсват оръжие и други материали, за да се окаже съпротива на мощните германски моторизирани части.

— Дали причината е само в присъщата ни неразбория и мудност? — подхвана отново Томи. — Или е умишлено нагласено?

— Според мен по-скоро второто, но не може да се докаже.

— Така е. Нашите противници са изпечени в тая работа.

— Сега разчистваме предателите.

— Е, да, прибираме очебийните, а мисля, че трябва да ударим мозъците, скрити зад кулисите. Мозъци, организация, цял грижливо обмислен план — план, който използва нашата мудност и пипкавост, нашите дребнави дрязги.

— Нали затова именно сме тук — каза Тапънс, — ала още нямаме резултати.

— Все пак направихме нещичко — напомни ѝ Томи.

— Да, с Карл фон Дайним и Ванда Полонска. Дребната риба.

— Смяташ ли, че те са работели заедно?

— Сигурно — отговори Тапънс замислено. — Не забравяй, че ги видях да разговарят.

— Тогава Карл фон Дайним трябва да е нагласил отвличането?

— Предполагам.

— Но защо?

— И аз се питам защо — каза Тапънс. — Тъкмо с това си блъскам главата непрекъснато. Но не мога да си го обясня.

— Защо ще отвличат именно това дете? Кой са семейство Спрот? Те нямат пари, значи не е за откуп. Нито той, нито тя са на държавна служба.

— Нали ти казах, Томи. И аз не мога да си го обясня.

— Дали мисис Спрот не се сеща нещо?

— Тази жена — произнесе Тапънс презрително — няма мозък дори колкото кокошка. Тя изобщо не мисли. Само повтаря, че точно това можело да се очаква от коварните германци.

— Глупачка! — отсече Томи. — Германците са умни хора. Трябва да има някаква причина, за да пратят някой от своите агенти да отвлече дете.

— Знаеш ли — каза Тапънс, — имам чувството, че мисис Спрот би могла да се сети за причината, ако помисли. Трябва да има нещо — някаква тайна, до която тя неволно се е добрала може би без да знае точно каква.

— Не казвайте нищо. Чакайте напътствия — цитира Томи бележката, намерена в спалнята на мисис Спрот. — Дявол да го вземе, тук има някакъв скрит смисъл.

— Сигурно има... непременно има. Според мен съществува само една възможност: някой е дал нещо на съхранение у мисис Спрот или у мъжа ѝ — дал го е може би защото са толкова банални, невзрачни хора, че никой не би се усъмнил, че го държат у себе си каквото и да е то.

— Това е идея!

— Да, но прилича много на шпионски роман. Изглежда невероятно.

— Накара ли мисис Спрот да си поблъска главата?

— Да, но бедата е там, че всъщност това не я интересува. За нея важното е, че си е възвърнала Бети и изпада в истерия, че е застреляла човек.

— Странни създания са жените — замисли се Томи, — Първо се разбеснява като отмъстителна фурия така, че би изпозастреляла хладнокръвно цял полк, без да ѝ мигне окото, само и само да възвърне детето си, а след като успява да убие похитителката по някаква невероятна случайност, разрежава се и почва да я гризе съвестта.

— Но следователят я оправда напълно — вметна Тапънс.

— Естествено. Ей богу, на нейно място аз не бих се решил да стрелям.

— Вероятно и тя не би се решила, ако съзнаваше какво рискува. Стреля, понеже не знаеше колко трудно е да улучи.

Томи кимна в знак на съгласие.

— Съвсем като в библията — рече той. — Давид и Голиат.

— О! — възкликна Тапънс.

— Какво има, мила?

— И аз не знам. Когато каза това, нещо се мярна в главата ми, но пак изчезна!

— Голяма полза! — подметна Томи.

— Не иронизирай. Случват се понякога такива неща.

— Нещо за стрелба наслуки?

— Не, беше... почакай за минутка... мисля, че беше нещо, свързано със Соломон.

— Кедри, храмове, куп жени и държанки?

— Млъкни, де! — навика Тапънс, запушвайки ушите си. — Пречиш ми да мисля.

— Евреи? — мъчеше се да я подсети Томи. — Израилтянски племена?

Но Тапънс поклати глава. След минута-две каза:

— Искам да се сетя за коя ми напомняше тази жена.

— Покойната Ванда Полонска ли?

— Да. Още щом я видях, лицето ѝ ми се стори смътно познато.

— Мислиш ли, че си я срещала някъде другаде?

— Не, сигурна съм, че не съм я срещала.

— Мисис Переня и Шийла са съвсем друг тип.

— Е, да. Но не става дума за тях. Знаеш ли, Томи, тъкмо си мислех за тия двете.

— И има ли полза?

— Не съм сигурна. Става дума за оная бележка, намерена от мисис Спрот на пода в стаята ѝ след отвличането на Бети.

— Е, и?

— Това, че била увита около камък и хвърлена през прозореца, са бабини деветини. Някой я е сложил там така, че мисис Спрот да я намери. И предполагам, че мисис Переня я е сложила.

— Смяташ, че мисис Переня, Карл и Ванда Полонска действат заедно?

— Да. Забеляза ли, че мисис Переня влезе точно в решителния момент и взе да го усуква — да не сме се обаждали на полицията? Тя взе цялото положение в ръцете си.

— Значи, продължаваш да мислиш, че тя е М?

— Да, а ти не мислиш ли?

— Допускам — отвърна Томи бавно.

— Слушай, Томи, да не би да имаш друга идея?

— Струва ми се страшно глупава.

— Кажы я все пак.

— Не, предпочитам да я премълча. Нямам на какво да се опра. Абсолютно нищо. Но ако съм прав, ние имаме работа не е М, а с Н.

Той си мислеше за Блечли. „Ала в какво мога да го обвиня? Изглежда много непосредствен, почти прекалено непосредствен, пък и нали той именно искаше да се обади на полицията. Но знаеше, че майката на детето няма да се съгласи. Това се подразбираше от заплашителното писмо. Но би могъл и да се преструва...“

Така се върна отново на озадачаващия, мъчителен въпрос, на който още не можеше да намери отговор.

Защо изобщо ще отвличат Бети Спрот?

III

Пред „Сан Суси“ стоеше кола с надпис „Полиция“.

Погълната в собствените си мисли, Тапънс почти не обърна внимание на това. Тя свърна по автомобилната алея, влезе през парадния вход и се качи направо в стаята си.

На прага се спря изненадана. От прозореца към нея се обърна някаква висока фигура.

— Боже мой — възкликна Тапънс, — ти ли си, Шийла? Момичето тръгна право към нея. Чак сега Тапънс я видя по-ясно, забеляза святкащите хлътнали очи на бледото, трагично лице.

— Радвам се, че дойдохте — каза Шийла. — Чаках ви. — Какво има?

Гласът на момичето беше спокоен, лишен от вълнение.

— Карл е арестуван! — каза тя.

— От полицията ли?

— Да.

— О, боже! — възкликна Тапънс. Не знаеше как да постъпи. Колкото и спокоен да беше гласът на Шийла, Тапънс схващаше какво се криеше зад това спокойствие.

Независимо дали беше негова съучастничка или не, тази девойка обичаше Карл фон Дайним и с болка на сърцето Тапънс почувства симпатии към това нещастно младо същество.

— Какво да правя? — попита Шийла.

Тапънс трепна от този прост, отчаян въпрос. Тя произнесе безпомощно:

— О, боже мой!

Шийла каза с глас, който звучеше като печална арфа:

— Отвели са го. И никога вече няма да го видя. Какво да правя? Какво да правя? — извика тя и като падна на колене до леглото, заплака сърцераздирателно.

Тапънс замилва тъмната ѝ коса. След малко проговори с отпаднал глас:

— Може... може да не е вярно. Възможно е само да го интернират. Все пак, нали знаете, той е чужденец от неприятелска страна.

— Не казаха такова нещо. В момента обискират стаята му.

Тапънс произнесе бавно:

— Ами ако не намерят нищо?

— Разбира се, че няма да намерят нищо! Какво биха могли да намерят?

— Не знам. Може би вие знаете?

— Аз ли?

Насмешката, учудването ѝ бяха толкова искрени, че не можеше да има съмнение. Всички подозрения на Тапънс, че Шийла Переня е замесена, изчезнаха за миг. Момичето не знаеше нищо, никога нищо не е знаело.

— Ако е невинен... — подхвана Тапънс.

— Какво значение има това? — прекъсна я Шийла. — Полицията ще измисли нещо.

— Не говорете глупости, мило дете! — сгълча я Тапънс. — Такова нещо не е възможно.

— Английската полиция е способна на всичко. Така казва майка ми.

— Майка ви може да казва, но греша. Уверявам ви, че не е истина.

Една-две минути Шийла я гледа недоверчиво. После рече:

— Е, добре, щом вие го казвате, вярвам ви.

Тапънс се чувстваше неловко.

— Прекалено доверчива сте, Шийла — каза тя рязко. — И може би сте постъпили неблагоприятно, като сте се доверили на Карл.

— И вие ли сте против него? Аз пък мислех, че той ви се харесваше. Той също мислеше така.

Трогателни млади хора. С тяхната убеденост, че всички ги харесват. Но, вярно, Карл ѝ беше симпатичен. Наистина ѝ беше симпатичен.

— Слушайте, Шийла — заговори тя малко уморено, — симпатиите и антипатиите нямат нищо общо с фактите. Нашата страна и Германия са в положение на война. Има много начини да служиш на родината си. Единият от тях е да събиращ сведения и да действаш зад

фронтовата линия. Това изисква смелост, защото ако те уловят, значи... — гласът ѝ трепна за малко — край.

— Мислите ли, че Карл... — подзе Шийла.

— Че може да работи за родината си по този начин? Възможно е. Не вярвате ли?

— Не — отговори Шийла.

— Може да му е наредено да дойде тук като бежанец, разбирате ли, да се преструва на отявлен противник на нацистите, а същевременно да събира сведения.

Шийла каза тихо:

— Не може да бъде! Аз познавам Карл. Познавам сърцето и мислите му. Неговото главно влечение е науката, работата му, истината и знанията, криещи се в нея. Той е признателен на Англия, че му даде възможност да работи тук. Понякога, когато чува да се говорят несправедливи неща, се чувства германец и му става мъчно. Но винаги е мразил нацистите и режима им, погазването на свободата.

— Естествено е да говори така — подхвърли Тапънс. Шийла я изгледа укорително.

— Значи мислите, че е шпионин?

— Мисля, че... — Тапънс се поколеба — това е възможно.

Шийла тръгна към вратата.

— Разбирам. Съжалявам, че дойдох да ви моля да ни помогнете.

— Но какво според вас бих могла да направя аз, мило дете?

— Вие познавате много хора. Синовете ви са в армията и флотата и неведнъж съм ви чувала да казвате, че имате връзки с влиятелни личности. Смятах, че можете да ги накарате да направят нещо.

Тапънс си мислеше за тия въображаеми същества — Дъглас, Реймънд и Сирил.

— Боя се — каза тя, — че те не могат да направят нищо.

Шийла вдигна рязко глава и заговори разпалено:

— Значи да не се надяваме на нищо. Ще го откарат, ще го затворят и някой ден, рано сутрин, ще го изправят до стената и ще го разстрелят. И това ще бъде краят.

Тя излезе, като затвори вратата подире си.

„Ох, пусти да опустеят тия ирландци! — мислеше си Тапънс сред вихър от противоречиви чувства. — Защо имат такъв ужасен навик да изопачават нещата, докато те объркат? Ако Карл фон Дайним

е шпионин, той заслужава разстрел. Аз трябва да държа на това, да не позволявам на това момиче с ирландския си глас да ме обайва така, че да смятам Карл за трагичен герой и мъченик!“

Спомни си гласа на една известна артистка, която декламираше стих от „Морски скитници“^[1]:

*Приятно, мирно ще живеят...
Мъчително понеса те по вълните на чувствата...*

„Дано да не е вярно — мислеше си Тапънс. — Ох, дано да не е вярно.“

И все пак как можеше да се съмнява, като имаше предвид това, което знаеше?

---

[1] „Морски скитници“ — едноактна трагедия от ирландския поет и драматург Джон Милингтън Синг (1871—1909), главни действащи лица в която са стара жена, загубила съпруг и четирима сина в морето, последният и син, който също тръгва по море, и двете дъщери. — Бел. прев. ↑

IV

Рибарят в края на Стария кей хвърли въдицата си и после започна внимателно да навива макаратата ѝ.

— Изглежда, няма вече никакво съмнение — рече той.

— Знаете ли — каза Томи, — просто съжалявам. Той е толкова симпатичен момък!

— Обикновено всички са такива, драги приятелю. Подлеците и мерзавците никога не пожелават да отидат да работят в неприятелска страна. Отиват храбреците. Това ни е много добре известно. Но фактът си е факт, случаят е доказан.

— Значи няма никакво съмнение, казвате?

— Абсолютно никакво съмнение. Между химическите му формули е намерен списък на хора във фабриката, които трябва да сондира като евентуални съмишленици на фашистите. Има също много хитър план за саботажи и химически процес, който, приложен с торове, ще унищожава огромни площи хранителни култури. И всичко това води към мистър Карл.

Проклинайки тайно Тапънс, която го бе накарала да обещае, че ще постави този въпрос, Томи запита твърде неохотно:

— Ами ако тези неща са му пробутани?

Мистър Грант се усмихна някак дяволито:

— Охо! — рече той. — Сигурно това е идея на жена ви.

— Хм, ъ-ъ... да, всъщност така е.

— Той е привлекателен младеж — подхвърли мистър Грант снизходително.

После продължи:

— Не, сериозно не мисля, че можем да приемем такава хипотеза. Знаете ли, че той разполага с цял запас от симпатично мастило? Това е неопровержимо доказателство. И мастилото не е на открито, както би било, ако някой друг го беше сложил там. Не е „лекарство, да се взема при нужда“, лежащо на поставката на мивката или нещо от тоя род. Откровено казано, много остроумно. Само веднъж досега съм срещал такъв похват, и то с копчета на жилетка. Когато човек иска да си

направи симпатично мастило, наakisва едно копче във вода. Копчето се стопява и ето ти мастило. Само че Карл фон Дайним не си служи с копчета, а с връзка за обувка. Много хитро.

— Аха! — Нещо се мярна в главата на Томи. Неясно, съвсем мъгляво.

Тапънс се оказа по-съобразителна. Веднага щом и доложи за разговора, тя се хвана за това важно обстоятелство.

— Връзки за обувки ли? Томи, това обяснява всичко!

— А именно?

— Колко си глупав! Не си ли спомняш как веднъж в стаята ми Бети развързваше връзките на обувките ми и ги топеше във вода? Навремето това ми се видя смешно. Сега обаче разбирам: тя е видяла Карл да прави същото и му е подражавала. И тъй като е имало опасност Бети да се разбъбри, уредил с оная жена отвличането ѝ.

— Значи този въпрос се изяснява — рече Томи.

— Да. Хубаво е, когато всяко нещо започва да заема мястото си. Можеш да го оставиш и да продължиш нататък.

— А трябва да продължаваме нататък.

Тапънс кимна.

Времената бяха наистина тревожни. За всеобщо учудване Франция неочаквано капитулира. Самият ѝ народ бе смутен и ужасен от това.

Съдбата на френския флот беше под съмнение.

Сега френското крайбрежие беше изцяло в ръцете на Германия и слуховете за нахлуване не представляваха вече далечна възможност.

— Карл фон Дайним е бил само брънка от веригата — каза Томи. — Първоизточникът е мисис Переня.

— Да, трябва да насочим вниманието си към нея. Но това няма да бъде лесно.

— Да, няма да бъде лесно, ако тя е мозъкът на цялата тая работа.

— Значи М е мисис Переня?

Томи се съгласи с това предположение.

— Наистина ли мислиш, че момичето не е замесено? — попита той колебливо.

— Напълно съм уверена. Томи въздъхна.

— Е, ти по-добре знаеш. Но в такъв случай лошо ѝ се пише. Първо — мъжът, когото обича, и второ — майка ѝ. Май не ѝ остава

много?

— Не може другояче.

— Да, но ако грешим? Ако М или Н са съвсем други? Тапънс отвърна хладно:

— Значи продължаваш да повтаряш все едно и също? Сигурен ли си, че не се заблуждаваш?

— Какво имаш предвид?

— Имам предвид Шийла Переня.

— Ти си луда, Тапънс!

— Не, не съм луда. Тя те е оплела, Томи, като всички други мъже...

Томи отвърна ядно:

— Ни най-малко! Просто си имам свои догадки.

— А какви са те?

— Смятам за известно време да ги запазя в тайна. Ще видим кой от нас е прав.

— Според мен трябва да насочим всичките си усилия към мисис Переня. Да разберем къде ходи, с кого се среща. Всичко! Трябва да има някъде някаква брънка. Не е зле днес следобед да пуснеш Албърт по петите ѝ.

— Ти сама можеш да свършиш това. Аз съм зает.

— Защо, какво ще правиш?

— Ще играя голф — отговори Томи.

ГЛАВА 9

I

— Изглежда досущ като едно време, нали, госпожо? — рече Албърт. Той сияеше от щастие. Макар че сега, на средна възраст, пълнееше, Албърт все още имаше романтичното младежко сърце, което го бе подтикнало да се сближи с Томи и Тапънс в младите им, изпълнени с приключения години.

— Спомняте ли си първата ни среща? — запита Албърт. — Аз лъсках месинговите украшения в ония луксозни апартаменти. Ама проклет човек беше портиерът, а? Все се заяждаше с мен. А какви бабини деветини ми надрънка в деня, когато дойдохте! Куп лъжи за някаква си крадла на име Ловката Рита. Нищичко от приказките му не излезе вярно. И оттогава, както се казва, сложих черта на миналото. Много приключения преживяхме заедно, преди да седнем на задниците си, така да се каже.

Албърт въздъхна и по естествена мисловна асоциация Тапънс запита за здравето на мисис Албърт.

— О, госпожата е добре, но пише, че все не може да свикне с уелсците. Смята, че трябва да научат както трябва английски. А що се отнася до въздушните нападения... е, имали са вече две, а в полето — такива дупки, че да напъхаш цял автомобил, казва. Тъй че къде е безопасността? По-добре да си в Кенингтън, вика, да не гледаш тия жалки дървета и да можеш да си купиш хубаво чисто мляко в бутилка.

— Виж какво, Албърт — подхвана Тапънс, — изведнъж обзета от угризение, — не бива да те замесваме в тая работа.

— Дума да не става, госпожо! — възрази Албърт. — Аз се опитах да се запиша доброволец, ала не ми обърнаха внимание, дори не ме погледнаха. Чакай да мобилизираме твоята възрастова група — викат. А аз съм здрав като камък и как ми се ще да пипна за гушата тия проклетни германци, ще прощавате за израза. Вие само ми кажете как да им погода някакъв номер — и съм на линия. Трябва да се справим с „петата колона“, както пишат вестниците, макар че не споменават какво е станало с другите четири. И тъй, с една дума, готов съм да

помогна на вас и на капитан Бирсфърд, вие само ми кажете какво да правя.

— Добре. Ето какво искаме от теб...

II

— Откога се познавате с Блечли? — попита Томи, като се отдръпна от мястото, откъдето бе нанесъл своя удар и заследи одобрително как топката му подскачаше към центъра на игрището.

Капитан Хейдок, който също бе нанесъл сполучлив удар, имаше доволно изражение на лицето, когато нарами щеките си и отговори:

— С Блечли ли? Чакайте да помисля. Аха, от приблизително девет месеца. Той дойде тук миналата есен.

— Доколкото си спомням, вие казахте, че бил приятел на някакви ваши приятели? — подхвърли Томи, макар и да знаеше, че не е истина.

— Така ли? — Капитанът изглеждаше малко учуден. — Не, мисля, че не съм казвал такова нещо. Струва ми се, че се запознах с него в тукашния клуб.

— Не ви ли се струва малко загадъчен? Този път капитанът беше явно учуден.

— Загадъчен ли? Старият Блечли? — В гласа му звучеше искрен скептицизъм.

Томи въздъхна тихо. Изглежда, че си фантазирам, рече си той.

Този път удари топката си по горната ѝ част. Хейдок нанесе силен, уверен удар, който претърколи топката му до самата дупка. Когато се приближи отново до партньора си, рече:

— Какво, по дяволите, ви кара да мислите, че Блечли е загадъчен? Според мен тон е ужасно прозаичен човек — типичен военен. С малко закостенели схващания и тъй нататък. Ограничен живот, военен живот, но да е загадъчен, не!

— Е, просто ми хрумна, когато някой подхвърли нещо... — смънка Томи неопределено.

Пристъпиха към вкарването на топките в дупките. Капитанът успя да вкара своята.

— Водя с три, остават ми две — отбеляза той със задоволство.

И в тоя момент, както бе очаквал Томи, съзнанието на капитана, освободено от мисълта за играта, се върна отново на казаното от Томи.

— Каква загадъчност имате предвид? — попита той.

Томи повдигна рамене.

— Ами в смисъл, че никой като че ли не знае нещо повече за него.

— Служил е в Ръгбиширския полк.

— Аха, сигурен ли сте в това?

— Хм... Аз? Не, лично аз не зная. Слушайте, Медоуз, защо мислите така? Нима намирате нещо лошо у Блечли?

— Не, не, дума да не става — побърза да опровергае Томи. Той бе отвлякъл вниманието на събеседника си със страничен въпрос. Сега можеше спокойно да следи как капитанът го разнищава.

— Аз винаги съм го смятал за почти невероятно типичен англичанин — каза Хейдок.

— Точно така, точно така.

— А, да, сега разбирам какво искате да кажете. Дори малко прекалено типичен, нали?

„Аз подсказвам на свидетеля — рече си мислено Томи. — Все нещо може да изскочи от главата му.“

— Да, разбирам какво искате да кажете — продължи капитанът замислено. — Доколкото помня, не съм срещал досега човек, който да е познавал Блечли преди настаняването му тук. Нито един от старите му приятели не е идвал да го види. А и тук няма приятели.

— Ето на, виждате ли! — възкликна Томи и добави: — Ще довършим ли играта? Така ще се поразкършим по-добре. Вечерта е прекрасна.

Отдръпнаха се от дупките, после се разделиха, за да изиграят следващите си ходове. Когато се срещнаха отново на моравата, Хейдок неочаквано помоли:

— Разкажете ми какво сте чули за него.

— Нищо, абсолютно нищо.

— Няма защо да криете от мен, Медоуз. Аз чувам какви ли не слухове. Разбирате ли? Всички те стигат до мен. Всички знаят, че съм много запален на тази тема. Мислите ли, че Блечли не е такъв, за какъвто се представя?

— Това беше само предположение.

— Какъв е той според вас? Немец? Глупости, този човек е англичанин като вас и мен.

— О, да, не се съмнявам, че е напълно благонадежден. — Само че непрекъснато крещи да се открият нови лагери за интернираните чужденци. Забелязахте ли колко настървен е срещу този млад немец? Тук, струва ми се, има пълно право. Чух неофициално, от полицейския началник, че намерили достатъчно улики, за да обесят фон Дайним най-малко десет пъти. Имал план да отрови водата в цялата страна и фактически разработвал някакъв нов газ — и то в един от нашите заводи! Боже мой, колко късоглед народ сме ние! Представете си, пускат точно този човек на такова място. Нашето правителство вярва на всичко! Дойде някой младок в страната малко преди избухването на войната, захленчи, че го преследвали, а ние си затваряме очите и му доверяваме всичките си тайни. И с оня, Хан, гледаха така през пръсти...

Томи нямаше намерение да оставя капитана да продължава по този утъпкан вече път. Той умишлено изпорти един удар.

— Нямате късмет! — извика Хейдок и се прицели внимателно. Топката му се търкулна в дупката.

— Точка в моя полза. Днес май не сте във форма. Та за какво ставаше дума?

— Че Блечли е напълно благонадежден — каза Томи твърдо.

— Разбира се, разбира се. Тъкмо се сетих. Чух за него нещо много интересно. Навремето не му придадох особено значение.

Тук, за огорчение на Томи, ги прекъсна друга двойка играчи. Четиримата се върнаха заедно в клуба и се почерпиха. След това капитанът погледна часовника си и каза, че трябва да бързат с Медоуз — Томи приел покана да вечеря у него.

В „Контрабандистка почивка“ както винаги цареше идеален ред. Един висок слуга на средна възраст ги обслужваше с професионалната сръчност на келнер. Такова съвършено сервиране се срещаше само в лондонски ресторант.

Когато слугата излезе от стаята, Томи се изказа похвално за него.

— Да, имах късмет с Епълдор.

— Как го намерихте?

— Просто се яви по обявление. Имаше отлични препоръки, явно далеч превъзхождаше всички други кандидати и поиска удивително малка заплата. Веднага го наех.

Томи забеляза през смях:

— Не ще и съмнение, войната ни лиши от изрядно обслужване в ресторантите. Почти всички добри келнери бяха чужденци. Като че ли тази работа не иде отръки на англичанина.

— Защото е прекалено сервилна. Гордият англичанин не обича да се кланя и да раболепничи.

Докато седяха на открито и пиеха кафе, Томи запита предпазливо:

— Какво искахте да разкажете на игрището за голф? Някаква интересна история във връзка с Блечли.

— Аха, какво е това? Забелязахте ли? В морето се вижда светлина. Къде е бинокълът ми?

Томи въздъхна. Самата съдба като че ли беше против него. Капитанът изтича до къщи и изскочи отново. След като огледа хоризонта с бинокъла си, той обясни как врагът се свързвал чрез сигнали с избрани точки от брега (доказателства за това явно не съществувала), а после описа мрачна картина на успешно нахлуване в близко бъдеще.

— Ние нямаме нито организация, нито добра координация. Вие самият като доброволец от местната отбрана, Медоуз, знаете какво е. Щом старият Ендрюз командва...

Това беше изтъркана тема. Постоянен повод за оплакване на капитан Хейдок. Излизаше, че той трябва да командва и беше твърдо решен да се отърве от полковник Ендрюз, ако можеше.

Докато капитанът ораторствуваше, слугата донесе уиски и ликьори.

— ...и продължаваме да гъмжим от шпиони. Навсякъде ги има. Така беше и през миналата война — фризьори, келнери...

Томи, излегнат на креслото си, следеше профила на Епълдор, който се въртеше пъргаво около тях и си мислеше: „Келнери, а? Тоя приятел можеш да наречеш по-скоро Фриц, отколкото Епълдор.“

И защо не? Вярно, слугата говореше перфектно английски, но много немци също умееха това. Те бяха усъвършенствали своя английски с дългогодишна работа в английски ресторанти. А и по расов тип приличаха на англичаните. Руси, синеоки, но често ги издаваше формата на главата... да, главата... къде бе виждал напоследък такава глава?

Капитанът продължаваше да говори:

— Омръзна ни да попълваме тия проклети формуляри. Не виждам никаква полза от тях, Медоуз. Все идиотски въпроси...

Изведнъж, подтикван от някакъв вътрешен импулс, Томи се хвана за думите на капитана.

— Именно — каза тоя. — Например: „Как е името ви?“ Отговор: Н или М.

Нещо се изплъзна, падна е трясък. Епълдор, съвършеният слуга, се бе изложил. По маншета и ръката на Томи се стичаше струйка ментов крем.

— Извинявайте, сър — заекна слугата.

Хейдок кипна:

— Защо не внимаваш, глупак такъв! Какво правиш, дявол да те вземе?

Обикновено руменото му лице бе поморавяло от яд. „Говори за държането на военните, ама и моряците не са стока!“ — мислеше си Томи. Хейдок продължаваше да сипе ругатни. Епълдор смирено се извиняваше.

На Томи му дожеля за слугата, но изведнъж, като по магия, гневът на капитана премина и той стана отново сърдечен като преди.

— Елате да се измиете. Страшно цапа тоя ментов крем.

Томи излезе подире му и след малко се озова в разкошната баня с безбройните приспособления. Докато миеше грижливо лепливото сладко вещество, капитанът говореше от съседната спалня. Той изглеждаше малко засрамен.

— Май се поувлякох. Горкият Епълдор! Но знае, че макар и често да избухвам, не съм лош.

Томи се извърна от мивката да обърше ръцете си. Не забеляза, че на пода бе паднало парче сапун. Настъпи го. А линолеумът беше много излъскан.

Миг след това Томи изпълни бърза балетна фигура. Преметна се през банята с разперени ръце. С едната си ръка закачи десния кран на душа, а с другата се удари силно в банското шкафче. Изобщо беше ексцентричен номер, какъвто се постига само при някаква катастрофа, както в случая.

Кракът му се плъзна и се удари силно във ваната.

И се получи нещо като фокус. Ваната се завъртя на невидима ос и се отдръпна от стената. Пред очите на Томи се разкри тъмна ниша.

Той веднага разбра какво се намираше в тази ниша: радиопредавател.

Гласът на капитана бе секнал. Той се появи внезапно на вратата. В същия миг сякаш мозъкът на Томи изщрака и някои неща заеха местата си.

Как бе могъл да бъде толкова сляп досега? Това весело, румено лице — лице на „сърдечен англичанин“ — е било само маска. Как не бе прозрял какво е всъщност то — лице на заядлив, арогантен пруски офицер. Току-що случилото се най-последно му бе отворило очите. Защото то му напомни за нещо друго — пруски грубиян се нахвърля върху свой подчинен и го наругава с истинска юникерска безочливост. Така именно се бе отнесъл капитан Хейдок към своя слуга тази вечер, когато последният неволно допусна грешка.

Всичко се обясняваше — изясняваше се като по магия. Двойната измама. Вражеският агент Хан, изпратен пръв, е подготвил мястото, като е използвал чужди работници, привлякъл е вниманието върху себе си и когато накрая е пристъпил към изпълнението на следващата фаза от плана, е бил демаскиран от храбрия английски моряк капитан Хейдок. И колко естествено е след това англичанинът да купи мястото и да разправя тази история наляво и надясно до втръсване. Така Н, спокойно настанен на избраното място, с осигурена връзка по море, с таен радиопредавател и свой щаб подръка в „Сан Суси“, е готов да осъществи плановете на Германия.

Томи не можеше да не се възхити искрено на тази находчивост. Цялата работа беше така добре изпипана. Самият той нито за момент не бе подозирал Хейдок. Смяташе Хейдок за такъв, за какъвто се представяше и само една съвсем непредвидена случка бе разкрила истинския му лик.

Всичко това премина през главата на Томи за няколко секунди. Той много добре съзнаваше, че се намира в смъртна опасност. Имаше един-единствен изход: да изиграе добре ролята на наивен, глупав англичанин...

Томи се обърна към Хейдок със смях, надявайки се, че той звучи естествено:

— Дявол да го вземе, човек непрекъснато среща изненади във вашата къща. Някакво ново приспособление на Хан ли е това? Вие не ми го показахте предишния път.

Хейдок стоеше като закован. Едрото му тяло, запретило вратата, беше някак напрегнато.

„Не ще мога да се справя с него — мислеше Томи. — Пък и този проклет слуга...“

За миг Хейдок остана като изваян от камък, после се отпусна.

— Голяма комедия беше, Медоуз — каза той през смях. — Вие се плъзнахте по пода като балетист! И хиляда пъти да опитате, пак не бихте успели да изпълните такъв номер. Избършете ръцете си и елате в съседната стая.

Томи излезе след него от банята. Той беше нащрек, всичките му мускули бяха обтегнати. Трябваше по някакъв начин да се измъкне благополучно от тази къща с това, което знаеше. Ще успее ли да изиграе Хейдок? Тонът на последния звучеше напълно естествено.

Прихванал небрежно с ръка Томи през раменете, Хейдок го поведе към всекидневната. (Ами ако го водеше на друго място?) Обръщайки се, той затвори вратата подире им.

— Слушайте, приятелю, искам да ви кажа нещо. Гласът му беше дружелюбен, естествен — само мъничко смутен.

Капитанът даде знак на Томи да седне.

— Малко неудобно е — подхвана той. — Дявол да го вземе, малко неудобно е! Е, нищо лошо няма, но все пак искам да споделя нещо с вас. Само че ще трябва да го пазите в тайна, Медоуз. Разбирате ли?

Томи се помъчи да изобрази на лицето си жив интерес.

Хейдок седна и приближи доверително стола си.

— Ето за какво става дума, Медоуз. Никой не знае, но аз работя в разузнаването. М. И. 42 БХ — такива са инициалите на службата ми. Сигурно за пръв път чувате това.

Томи поклати глава и подсили любопитното си изражение.

— Само че е много секретна. Нещо като вътрешен обръч, ако ме разбирате. Ние предаваме известни сведения отгук, но ще бъде катастрофално, ако се разчуе, ясно ли ви е?

— Разбира се, разбира се — каза мистър Медоуз. — Много интересно! Естествено, можете да разчитате, че няма да обеля нито дума.

— Да, това е много важно. Всичко е строго поверително.

— Разбирам ви напълно. Работата ви трябва да е страшно увлекателна. Да, страшно увлекателна. Много бих искал да науча нещо повече за нея, но не бива да разпитвам, нали?

— Не, съжалявам, но не бива. Много е секретна, разбирате ли?

— О, да, разбирам. Искрено се извинявам за случилото се, просто неочаквано...

А скришом се питаше: „Дали ще се излъже? Дали ще повярва, че ще се уловя на тая въдица? Едва ли.“

Но после разсъди, че суетността е погубила много хора. Капитан Хейдок се смяташе за умен човек, голям човек, а този жалък тип Медоуз е глупав англичанин... наивник, готов да повярва на всичко! Дано Хейдок да продължава да мисли така...

Томи не преставаше да бърби. Той проявяваше благоприличен интерес и любопитството. Знаеше, че не бива да задава въпроси, но... Сигурно работата на капитан Хейдок е много опасна? Бил ли е някога в Германия, работил ли е там?

Хейдок отговаряше твърде охотно. В момента той беше отново английски моряк в стихията си — пруският офицер бе изчезнал. А Томи, който го гледаше сега с други очи, се чудеше как е могъл да се излъже. Формата на главата... очертанията на челюстта... в тях нямаше нищо английско.

Изведнъж мистър Медоуз стана. Предстоеше му решителното изпитание. Ще успее ли?

— Е, трябва да вървя. Става късно. Много се извинявам, но мога да ви уверя, че никому нито думица не ще продумам.

(„Сега или никога. Ще ме пусне ли да си отида или няма да ме пусне? Трябва да съм готов. Най-добре ще бъде право в челюстта...“)

Говорейки любезно и с въодушевление, мистър Медоуз се отдръпваше към вратата.

Беше вече във вестибюла, бе отворил външната врата...

През друга врата отдясно зърна Епълдор, който подреждаше на табла приборите за сутрешната закуска. (Тия глупаци май ще го оставят да се измъкне!)

Двамата мъже стояха в покрития вход и бърбеха — уговаряха нова партия голф за следващата събота.

Томи си мислеше тъжно: „Няма да има следваща събота за теб, момчето ми.“

От пътя долетяха гласове. Двама души се прибираха от разходка до носа. Томи и капитанът ги познаваха слабо. Томи ги поздрави. Те се спряха. Той и Хейдок размениха няколко думи с тях на портата. После Томи махна сърдечно за сбогом на домакина си и тръгна с двамата.

Бе успял да се измъкне!

Бе изиграл Хейдок, тоя глупак!

Чу как Хейдок тръгна обратно към къщата си, влезе и затвори вратата. Томи закричи весело по нанадолницето с двамата си нови приятели. Забъбриха... Времето като че ли ще се разваля. Старият Мънро пак е играл лошо. Тоя тип Ешби отказва да постъпи в отряда за местна отбрана. Казва, че нямало полза. Било загубена работа. А младият Марш, който носи щеките за голф, отказва да служи във войската по лични съображения. Не смята ли Медоуз, че въпросът трябва да бъде отнесен до комитетата? Оная нощ е имало страшно въздушно нападение над Саутхемптън, причинени са големи щети, Какво мисли Медоуз за Испания? Не кроят ли някакъв мръсен номер? Разбира се, откакто французите се сгромолясаха...

На Томи му се искаше да се разкреци. Какъв приятен, непринуден, естествен разговор! Добре, че тези двамата се бяха явили навреме.

При външната врата на „Сан Суси“ се сбогува със спътниците си и влезе.

Тръгна по алеята за коли, подсвирквайки си тихо.

Точно когато зави край тъмния ъгъл с рододендроните, нещо тежко се стовари върху главата му. Той се строполи ничком, потъвайки в мрак и забрава.

ΓΛΑΦΑ 10

I

— Три пики ли казахте, мисис Бленкънсоп?

Да, мисис Бленкънсоп бе казала три пики. Мисис Спрот се върна задъхана от телефона.

— Пак са променили датата на изпита по противовъздушна отбрана. Просто да полудееш — сподели тя и помоли обявяването на картите да започне наново.

Мис Минтън, както обикновено, бавеше играта с непрестанни повторения.

— Две спатии ли казах? Сигурна ли сте? Аз пък мислех, че играем без коз. А, да, разбира се, сега си спомням. Мисис Кейли каза купа, нали? Тъкмо се канех да кажа без коз, но се обърках, а трябва да спазваме правилата. Тогава мисис Кейли каза купа и аз реших да обявя две спатии. Трудно е според мен, когато човек има две слаби бои.

Понякога, мислеше си Тапънс, може да се спести време, ако мис Минтън просто сложи ръката си на масата и покаже всичките си карти. Тя беше абсолютно неспособна да премълчи с какво разполага.

— Значи се разбрахме — заяви мис Минтън тържествуващо. — Една купа и две спатии.

— Две пики — обяви Тапънс.

— Аз казах пас, нали? — запита мисис Спрот.

Погледнаха мисис Кейли, която се бе навела напред да чуе по-добре. Мис Минтън започна пак:

— Значи мисис Кейли обяви две купи, а аз — три кари.

— А аз три пики — каза Тапънс.

— Пас — заяви мисис Спрот.

Мисис Кейли седеше и мълчеше. Най-последно, изглежда, усети, че всички гледат нея.

— О, боже мой! — изчерви се тя. — Извинявам се. Тъкмо си мислех, че мистър Кейли може да има нужда от мен. Дано да е добре там, на терасата.

Тя изгледа всички поред.

— Ако нямате нищо против, ще прескоча да видя. Счу ми се особен шум. Може да е изтървал книгата си.

Тя се измъкна бързо през френския прозорец. Тапънс въздъхна раздражено.

— Трябва да си върже канап за китката — подхвърли тя, — та когато мъжът ѝ има нужда от нея, ще бъде достатъчно да подръпне.

— Каква предана съпруга! — възкликна мис Минтън. — Не е ли трогателно?

— Така ли мислите? — рече Тапънс, която никак не беше в настроение.

Една-две минути трите жени седяха и мълчаха.

— Но къде е Шийла тази вечер? — запита мис Минтън.

— Отиде на кино — отговори мисис Спрот.

— А мисис Переня? — заинтересува се Тапънс.

— Каза, че се прибира в стаята си да си оправи сметките — рече мис Минтън. — Горката! Толкова уморително е да се правят сметки!

— Изглежда, че не се занимава цяла вечер със сметки — обади се мисис Спрот, — защото когато говорех по телефона, влезе във вестибюла.

— Интересно къде ли е била — каза мис Минтън, която цял живот си бе задавала такива дребни въпроси. — Сигурно не е ходила на кино, защото прожекцията още не е свършила.

— Беше без шапка — уточни мисис Спрот. — И без манто. Във всеки случай беше разчорлена и съвсем запъхтяна, като че е тичала или кой знае какво. Качи се бързо по стълбата, без да каже нито дума и ме изгледа злобно — положителна съм, че ме гледаше злобно, а нищо лошо не съм ѝ направила.

Мисис Кейли се показва на прозореца.

— Представете си — обяви тя. — Мистър Кейли е обиколил сам цялата градина. Казва, че тази разходка му доставила голямо удоволствие. Такава топла нощ!

Тя зае отново мястото си.

— Я да видя... слушайте, искате ли да започнем обявяването отначало?

Тапънс потисна въздишка на протест. Когато започнаха наново, тя можа да изиграе трите си пики.

Тъкмо при сеченето за следващото раздаване влезе мисис Переня.

— Приятна ли беше разходката? — попита мис Минтън.

Мисис Переня я изгледа. Погледът ѝ беше свиреп и неприязнен.

— Аз не съм излизала — отговори тя.

— А-а... о-о... мисис Спрот, струва ми се, каза, че току-що сте се прибрали.

— Бях навън само да видя какво е времето — отвърна мисис Переня.

Тонът ѝ беше сърдит. Тя хвърли смъртоносен поглед на смирената мисис Спрот, която се изчерви и като че ли се уплаши.

— Представете си — обади се мисис Кейли, за да допринесе за разговора със своята новина. — Мистър Кейли обиколи цялата градина.

— Това е неразумно — произнесе се рязко мисис Переня.

— Нощта е толкова топла — заоправдава се мисис Кейли. — Не е сложил дори второто си шалче и не иска още да се прибира. Дано не настине.

— Има и по-доши неща от настинка — каза мисис Переня. — Всяка минута може да падне някоя бомба и да направи всички ни на парчета.

— О, боже, дано не падне.

— Така ли? Аз пък искам да падне.

С тези думи мисис Переня излезе през френския прозорец. Четирите играчки на бридж гледаха смаяно подире ѝ.

— Тази вечер тя изглежда много особена — констатира мисис Спрот.

Мис Минтън се наклони напред.

— Не ви ли се струва... — Тя се озърна. Всички сближиха глави. Тогава мис Минтън прошепна със съскащ глас: — Не ви ли се струва, че пие?

— О, боже! — възкликна мисис Кейли. — Чак сега разбирам. Така всичко става ясно. Понякога наистина се държи, много... много особено. — Какво мислите вие, мисис Бленкънсоп?

— Аз, откровено казано, не съм на такова мнение. Смятам, че нещо я тревожи. Ваш ред е, мисис Спрот.

— Боже мой, какво да кажа? — засуети се мисис Спрот, изучавайки картите си.

Никоя не пожела да я напъти, макар че мис Минтън, която се взираше с невъзмутимо любопитство в картите ѝ, можеше да ѝ даде съвет.

— Бети ли извика? — попята мисис Спрот, като вдигна глава.

— Не, не е Бети — заяви Тапънс категорично.

Тя усещаше, че ще изпищи, ако не продължат играта. Мисис Спрот гледаше картите си разсеяно, майчинското ѝ чувство явно беше нащрек. След това обяви:

— Мисля, че това е каро.

Играещите взеха една по една да си откриват картите. Мисис Кейли поведе.

— Казват, когато се колебаеш, да играеш коз — изчурулика тя и сложи на масата деветка каро.

Дебел добродушен глас произнесе:

— Значи деветка каро играете, а?

На прозореца стоеше мисис О'Рърк. Тя беше запъхтяна, очите ѝ блестяха. Гледаше лукаво и злобно. Пристъпи в стаята.

— Забавлявате се мирно и тихо с бридж, а?

— Какво е това в ръката ви? — полюбопитствува мисис Спрот.

— Чук — отговори миене О'Рърк учтиво. — Намерих го захвърлен на автомобилната алея. Сигурно някой го е оставил там.

— На такова място чук не се оставя! — произнесе се мисис Спрот с подозрение.

— Права сте — съгласи се мисис О'Рърк.

Явно в изключително добро настроение, размахвайки чука за дръжката, тя тръгна към вестибюла.

— Чакайте — каза мис Минтън. — Кое е коз? Играта продължи без прекъсване още пет минути.

След това влезе майор Блечли. Той бе ходил на кино и се залови да им разправя подробно за „Скитащия музикант“, чието действие се развиваше през царуването на Ричард I. Майорът като военен разкритикува надълго и нашироко бойните сцени с кръстоносците.

Играта не завърши, защото мисис Кейли, поглеждайки часовника си, с писък на ужас установи, че е вече много късно и се втурна навън да търси мистър Кейли. Последният, оставен без надзор, много се

забавляваше, като кашляше зловецко, трепереше театрално и повтори няколко пъти:

— Нищо ми няма, мила. Надявам се, че играта ти е доставила удоволствие. А за мен не се безпокой. Дори и да съм хванал силна настинка, какво значение има това? Нали война се води!

II

На другата сутрин, когато закусваха, Тапънс изведнъж усети особена напрегнатост в атмосферата.

Мисис Переня със силно стиснати устни процеди няколко подчертано язвителни забележки и напусна помещението, би могло да се каже, твърде демонстративно.

Майор Блечли, който мажеше препечения си хляб с дебел слой мармалад, се изкикоти басово.

— Ех, ех, май във въздуха лъха мраз! — забеляза той. — Но какво друго може да се очаква?

— Защо, случило ли се е нещо? — запита мис Минтън, като се наведе жадно па пред и жилестата ѝ шия потрепваше от сладостно предвкусане.

— Не е за разправяне пред деца — отвърна майорът кисело.

— О, майор Блечли!

— Молим, разкажете ни — настоя Тапънс.

Майорът огледа замислено аудиторията си: мис Минтън, мисис Бленкънсоп, мисис Кейли и мисис О'Рърк. Мисис Спрот и Бети бяха току-що излезли. И реши да говори.

— Става дума за Медоуз — подхвана той. — Цяла нощ пиянства някъде. Още не се е прибрал.

— Какво?! — възкликна Тапънс.

Майор Блечли я погледна злорадно. Смущението на предприемчивата вдовица му правеше удоволствие.

— Медоуз си пада малко бонвиван — изкикоти се той. — Переня се ядосва. И с право.

— О, боже! — въздъхна мис Минтън и се изчерви силно. Мисис Кейли изглеждаше потресена. Мисис О'Рърк само се изкиска.

— Мисис Переня вече ми каза — сподели тя. — Е, мъжете са си мъже.

Мис Минтън извика разпалено:

— Но може да се е случило нещо на мистър Медоуз! При това затъмнение, разбирате ли...

— Затъмнението си има и добра страна, — заяви майор Блечли. — Какво ли не става в тъмното! Често съм патрулирал с отредите за местна отбрана и мога да ви кажа, че зная от опит. Спираш коли все с жени, които „се прибират с мъжете си вкъщи“. Само че в личните им карти са вписани други имена! А след няколко часа мъжът или жената се връщат сами по друг път. Ха-ха! — Той се изкикоти, после под унищожителния поглед на мисис Бленкънсоп бързо придаде сериозен израз на лицето си.

— Човешка природа... малко смешно, нали? — каза той снизходително.

— Да, но мистър Медоуз не е такъв! — запротестира мис Минтън. — Може пък наистина да му се е случило нещо лошо. Да го е блъснала кола.

— Сигурно това ще ни разкаже той — рече майорът. — Блъснала го кола, загубил съзнание и се свестил на сутринта.

— Може да са го откарали в болница.

— Ако беше така, щяха да ни съобщят. В края на краищата нали носи личната си карта?

— О, боже — въздъхна мисис Кейли, — какво ли ще каже мистър Кейли?

Този реторичен въпрос не получи отговор. Тапънс стана с вид на оскърбено достойнство и излезе от стаята.

Когато вратата се затвори след нея, майор Блечли се изкикоти.

— Горкият старец Медоуз! — възкликна той. — Прекрасната вдовица е огорчена. А мислеше, че го е хванала на въдицата си.

— Ох, какъв сте, майор Блечли! — измуча мис Минтън.

Майор Блечли смигна.

— Помните ли Дикенс? „Пази се от вдовици, Сами“ — казва мистър Пикуик на Сам Уелър.

III

Тапънс беше малко разтревожена от това, че Томи отсъстваше, без да предизвести никого, но се опита да се успокои. Може пък да е попаднал на някаква прясна следа и да е тръгнал по нея. И двамата бяха предугадили колко трудно ще бъде да поддържат връзка помежду си при такива обстоятелства и се бяха разбрали единият да не се безпокои излишно при необяснимо отсъствие на другия. Имаха си уговорени известни мерки за такива случаи.

Според мисис Спрот мисис Переня бе излизала снощи. Категоричното ѝ опровержение само засили още повече интереса към това отсъствие като тема за догадки.

Възможно е Томи да я е проследил в тайнственото ѝ скитане и да е открил нещо, заслужаващо внимание.

Той сигурно ще се свърже с Тапънс по уговорения специален начин или скоро ще се появи сам.

Все пак Тапънс не можеше да се отърси от известно чувство на тревога. Тя реши, че в ролята ѝ на мисис Бленкънсоп ще бъде напълно естествено да прояви известно любопитство и дори безпокойство. И без да вдига повече шум, тръгна да търси мисис Переня.

Мисис Переня не беше склонна да говори надълго и нашироко на тази тема. Тя даде да се разбере, че такова поведение от страна на един от пенсионерите ѝ не може нито да се извини, нито да се замаже. Тапънс възкликна задъхано:

— О, но може да му се е случило нещастие! Уверена съм в това. Той не е такъв човек... съвсем не е лекомислен или нещо от тоя род. Трябва да го е прегазила кола или да му се е случило нещо друго.

— Вероятно скоро ще разберем по един или друг начин — отвърна мисис Переня.

Но денят мина, а нямаше следа от мистър Медоуз. Вечерта мисис Переня по настояване на пенсионерите си се съгласи крайно неохотно да съобщи на полицията.

В пансиона дойде сержант с бележник и си записа някои подробности. Така се установиха някои факти. Мистър Медоуз тръгнал

от дома на капитан Хейдок в десет и половина. Оттам вървял пеш с някой си мистър Уолтърс и някакъв си доктор Къртис до портата на „Сан Суси“, където се сбoguвал с тях и свърнал по автомобилната алея.

От този момент нататък мистър Медоуз като че бе изчезнал вдън земя.

Според Тапънс от това следваха две хипотези.

Когато е вървял по алеята, Томи може да е видял, че мисис Переня иде насреща му, мушна се в храстите и после я е проследил. Като забелязал, че се среща с някакъв непознат, след това може да е проследил непознатия, докато мисис Переня се е върнала в „Сан Суси“. В такъв случай вероятно е жив и здрав и върви по някаква следа. А при това положение добронамерените усилия на полицията да го издири може да развалят работата.

Другата хипотеза не беше толкова приятна. Тя се свеждаше до две картини: едната — мисис Переня се прибира „запъхтяна и разчорлена“, другата — която не можеше да се пренебрегне — мисис О’Рърк стои на прозореца, държи тежък чук и се усмихва.

Този чук криеше страшни възможности.

Какво ще търси чук, захвърлен навън?

Що се отнася до това, кой си е послужил с него, въпросът беше по-труден. Той много зависеше от точното време, когато мисис Переня се е прибрала в пансиона. Сигурно някъде към десет и половина, но за нещастие никоя от играещите бридж не си бе отбелязала точно часа. Мисис Переня бе заявила категорично, че е излязла само да види какво е времето. Но човек не се запъхтява само от гледане на времето. Явно й беше крайно неприятно, че мисис Спрот я е видяла. А колкото до четирите дами, можеше да бъде спокойна, защото те са били заети да играят бридж.

В колко часа е станало това?

Както се убеди Тапънс, никоя не беше наясно по този въпрос.

Ако часът съвпаднаше, очевидно подозрението бе насочено главно към мисис Переня. Но имаше и други възможности. Трима от обитателите на „Сан Суси“ се намираха навън в момента, когато Томи се е прибирал.

Първо, майор Блечли. Той е бил на кино, но е ходил сам, а и настояването му да разправи надълго и нашироко целия филм би

навело всеки подозрителен човек на мисълта, че нарочно си е подготвял алиби.

Второ, болнавият мистър Кейли, който обикалял градината. Ако мисис Кейли не беше се обезпокоила за съпруга си, никой изобщо не би узнал за тази разходка и всеки би помислил, че той си е стоял здраво увит в одеяла като мумия в своето кресло на терасата. (Ала нямаше да бъде в характера му да се излага толкова дълго на нощния въздух.)

И най-последно, самата мисис О'Рърк, размахваща чука и усмихната...

IV

— Какво има, Деб? Изглеждаш угрижена, мила.

Дебъра Бирсфърд се сепна, после се засмя и се взря право в съчувствените кестеняви очи на Тони Марсдън. Тони ѝ харесваше. Той беше умен, смятаха го за един от най-способните нови служители в шифровъчния отдел и му предричаха блестящо бъдеще.

Дебъра обичаше работата си, макар че я намираще твърде напрегната и уморителна, понеже изискваше прекомерно съсредоточаване. Но беше полезна и ѝ вдъхваше приятното чувство, че върши нещо важно. Това значеше истинска работа, а не да се мотаеш в някоя болница и да се чудиш какво да правиш.

— О, нищо ми няма — отговори тя. — Просто семейни проблеми! Нали разбираш!

— Родителите са понякога трудно поносими. Как са твоите?

— Мисля за майка си. Право да ти кажа, малко се безпокоя за нея.

— Защо? Какво се е случило?

— Знаеш ли, замина за Корнуол при една моя стара леля, ужасно досадна жена. Седемдесет и осем годишна и съвсем изкуфяла.

— Никак не ѝ е лесно на майка ти — изказа се съчувствено младият човек.

— Да, но е много благородно от страна на мама. Беше ѝ много мъчно, че никому не е нужна в тази война. Как няма да и е мъчно, като през миналата война е била медицинска сестра и е вършила още сума други работи. Но сега, е съвсем друго, не им трябва възрастни. Искат млади хора за фронта. Та, както казах, стана ѝ мъчно, затова отиде в Корнуол при леля Грейси, да се позанимава с градината, да отгледа повечко зеленчуци и тъй нататък.

— Много разумно — съгласи се Томи.

— Да, стареае се колкото може да бъде полезна. Знаеш ли, още е твърде работлива — каза Дебъра с нежност.

— Това е много похвално.

— Но не е там работата. Бях много спокойна за нея. Само преди два дни получих писмо, наглед много весело.

— Че какво лошо има тогава?

— Лошото е, че помолих Чарлз, който отиваше да се види със своите в тоя край, да се отбие и при нея. Е, отбил се. Но тя не била там.

— Не била там ли?

— Не. Изобщо не е ходила там! Явно не е ходила! Тони изглеждаше малко объркан.

— Много странно — промърмори той. — А къде е баща ти?

— Татко ли? О, той е някъде в Шотландия. В едно от ония ужасни министерства, където по цял ден завеждат документи, и то в по три екземпляра.

— Да не би майка ти да е отишла при него?

— Не може да бъде. Той е в район, където жени не се допускат.

— О... ъ-ъ... е, тогава може просто да е запрашила нанякъде.

Тони съвсем се обърка, особено като гледаше големите тревожни очи на Дебъра, вторачени умолително в него.

— Да, но защо? Много е странно. Във всичките си писма разправя за леля Грейси, за градината и какво ли не още.

— Естествено, естествено — побърза да вметне Тони. — Сигурно иска да мислиш... такава... в тия времена... Е, случва се от време на време да изчезват хора, ако ме разбираш какво искам да кажа...

Тъжният поглед на Дебъра изведнъж стана гневен.

— Ако смяташ, че мама е отишла просто да прекара уикенда с някого, много се лъжеш. Много. Мама и татко са верни един на друг — искрено верни. Предаността им е станала вече предмет на шеги в семейството. Мама никога не би...

— Разбира се, дума да не става — побърза да каже Тони. — Извинявам се! Съвсем нямах намерение...

Дебъра, успокоена, сбърчи чело.

— Но има нещо още по-странно: онзи ден ми казаха, че видели мама, представи си, в Лийхемптън. Разбира се, аз отговорих, че не може да е била тя, защото се намира в Корнуол, но сега се двоумя...

Тони, който поднасяше огънче към цигарата си, изведнъж се спря и клечката угасна.

— Лийхемптън ли? — попита той рязко.

— Да. Не мога да си представя майка си на такова място. Там просто няма какво да правиш и е пълно само с полковници в оставка и стари моми.

— Вярно, мястото не ми се вижда твърде подходящо — рече Тони.

Той запали цигарата си и запита небрежно:

— Какво е правила майка ти през миналата война? Дебъра отговори машинално:

— Била е за малко медицинска сестра и е шофирала на някакъв генерал, военна кола, разбира се, не автобус. Най-обикновени неща.

— Аха, аз пък мислех, че е била като теб — в разузнаването.

— Ами, мама няма глава за такава работа. Но мисля, че тя и татко са се занимавали с някаква детективска дейност. С тайни документи и големи шпиони — нещо от тоя род. Разбира се, те, милите, преувеличават много всичко, като че ли е било страшно важно. Откровено казано, ние не ги насърчаваме да говорят много за това защото, нали знаеш как е в семейство, където ти повтарят все една и съща история!

— Е, така е — каза Тони Марсдън весело. — Напълно съм съгласен с теб.

На другия ден, когато се прибра в квартирата си, на Дебъра ѝ направи впечатление, че нещо в стаята ѝ е ненормално.

Минаха няколко минути, докато разбере какво е. Тогава натисна звънеца и попита ядосано хазайката си какво е станало с голямата фотография, която стои винаги върху скрина.

Мисис Роули се обиди.

— Не знам — отговори тя възмутена. — Не съм я пипвала. Може Глейдис...

Но Глейдис също отрече да е бутала фотографията, Може да е бил човекът от газоснабдяването, подхвърли тя обнадеждаващо.

Ала на Дебъра ѝ беше трудно да повярва, че служител от газоснабдяването ще хареса и ще задигне портрета на една възрастна жена.

Според нея много по-вероятно изглеждаше Глейдис да е счупила рамката на фотографията и набързо да е скрила всякакви следи от престъплението си в кофата за смет.

Дебъра не искаше да прави скандал. Е, някога ще накара майка си да ѝ прати друга снимка.

Но същевременно си мислеше с растящо раздразнение:

„Какво ли крои милата старица? Би могла поне да ми каже. Разбира се, много глупаво е да се допусне, както смята Тони, че е заминала с някого, но все пак много странно...“

ΓΛΑΦΑ 11

I

Сега беше ред на Тапънс да разговаря с риболовеца в края на кея. Въпреки всичко тя се надяваше мистър Грант да я успокои с нещо. Но надеждите ѝ скоро рухнаха. Той заяви категорично, че няма никакви новини от Томи.

Стараейки се гласът ѝ да звучи уверено и деловито, тя каза:

— Има ли причина да се предполага, че нещо му се е случило?

— Абсолютно никаква. Но да предположим, че все пак му се е случило.

— Какво казвате?

— Казвам: да предположим. Как бихте постъпили тогава?

— О, разбирам! Аз... ще продължавам, естествено.

— Така и очаквах. Има време да се плаче след битката. А сега сме в нейния разгар. И не разполагаме с много време. Едно сведение, което ни донесохте, се оказа вярно. Дочули сте да се споменава за „четвърти“. Четвърти значи четвърти идущия месец. Това е датата, определена за голямото нападение срещу нашата страна.

— Сигурни ли сте?

— Напълно. Враговете ни са методични хора. Всичките им планове се изготвят и изпълняват грижливо. Де да можехме да кажем същото за себе си. Планирането не е силната ни страна. Да, четвърти е Денят. Всички тези бомбардировки са камуфлаж. Всъщност така извършват разузнаване: опипват отбраната ни, проверяват как реагираме на въздушни нападения. На четвърти започва истинската работа.

— Но щом това ви е известно...

— Знаем, че Денят е определен. Знаем, или по-скоро мислим, че знаем приблизително къде ще бъде нанесен ударът, макар че може и да грешим. Подготвени сме до максимум. Но се повтаря старата история с обсадата на Троя. И троянците като нас са знаели какви сили има отвън. А ние искаме да знаем силите отвътре. Хората в Дървения кон! Защото те могат да предадат ключовете на крепостта. Десетина души на високи постове, в командването, на жизненоважни пунктове,

издавайки противоречиви заповеди, са способни да хвърлят страната в бъркотия, каквато е нужна за успеха на германския план. Ние трябва да бъдем осведомени навреме за тези вътрешни сили.

Тапънс каза отчаяно:

— А аз се чувствам толкова безпомощна, толкова неопитна.

— О, не се безпокойте за това. За нас работят способни хора, хора с необходимия опит и талант. Но когато има предателство отвътре, не знаем кому да вярваме. Вие с Бирсфърд сте от „нередовните сили“. Никой не ви познава. Затова имате шанс да успеете, затова и успяхте до известна степен.

— Нима няма начин да възложите на някого от хората си да следи мисис Переня? Трябва да има между тях такива, на които да можете да се доверите напълно!

— О, това е вече направено. Проучваме сведенията, че „мисис Переня членува в Ирландската републиканска армия и е с антибритански настроения“, което впрочем е вярно. Но не можем да намерим доказателство за нищо друго. Липсват важните факти, които ни трябват. Затова продължавайте, мисис Бирсфърд. Продължавайте и правете каквото е възможно.

— Четвърти — повтори Тапънс. — А дотогава остава само една седмица, нали?

— Точно една седмица. Тапънс стисна юмруци.

— Ние трябва да успеем! Казвам ние, защото съм убедена, че Томи е попаднал на нещо, затова не се прибира. Върви по някаква следа. Да можех и аз да се добера до нещичко. Дали, ако...

Тя обмисляше навъсено нов план за действие.

II

— Разбираш ли, Албърт, това е добра възможност.

— Разбирам ви напълно, мадам. Но, откровено казано, тази идея не ми харесва твърде.

— Аз пък мисля, че има шанс да успее.

— Да, мадам, само че така ще се изложите на опасност, а именно това не ми харесва. И съм сигурен, че господарят също няма да го хареса.

— Опитвахме вече всички обикновени средства. Тоест направихме каквото можахме под прикритие. Струва ми се, че сега е единственият ни шанс да действваме открито.

— Съзнавате ли, мадам, че по този начин може да се лишите от едно предимство?

— Албърт, днес ти говориш досущ като Би Би Си — каза Тапънс малко раздразнено.

Албърт като че ли леко се смути и реши да говори по-естествено.

— Възможно е, защото снощи слушах много интересна беседа за рибарниците — обясни той.

— Сега нямаме време да мислим за рибарниците — каза Тапънс.

— Искам да зная къде е капитан Бирсфърд.

— И аз искам същото — заяви Тапънс с болка.

— Не е естествено да изчезне така, без да каже нито думица. Досега поне трябваше да ви се обади. Затова...

— Какво, Албърт?

— Имам предвид, че ако той вече се е разкрил, вие не би за да правите същото.

Албърт помълча, за да подреди мислите си, после продължи:

— Според мен те са разкрили спатиите му, но е възможно да не знаят нищо за вас, затова трябва да продължавате да се прикривате.

— Не мога да реша какво да правя — въздъхна Тапънс.

— Как смятахте да постъпите, мадам?

Тапънс промърмори замислено:

— Смятах да загубя някое написано от мен писмо, да вдигна скандал, да се престоря на много разтревожена. След това вероятно Биътрис ще го намери във вестибюла и ще го сложи там на масата. Тогава заинтересованата личност ще надзърне в него.

— А какво ще има в писмото?

— Ами, горе-долу, че съм успяла да открия коя е въпросната личност и че утре ще направя подробен доклад. Тогава, разбираш ли, Албърт, Н или М ще трябва да действат открито, за да се опитат да ме премахнат.

— Да, и може да успеят.

— Няма да успеят, ако бъда нащрек. Сигурно ще се наложи да ме примамят някъде, на някакво усамотено място. Именно тогава ти ще влезеш в ролята си. Защото те не подозират, че съществуваши.

— Аз ще ги проследя и ще ги хвана на местопрестъплението, както се казва, така ли?

Тапънс кимна.

— Точно така. Но трябва да го обмисля внимателно. Ще се срещнем утре.

III

Тапънс тъкмо излизаше от местната библиотека, стискайки под мишница препоръчаната ѝ „хубава книга“, когато я стресна нечий глас:

— Мисис Бирсфърд.

Тя се обърна рязко и видя висок, тъмнокос млад мъж с приятна, но малко смутена усмивка. Той каза:

— Изглежда не ме помните?

Тапънс знаеше тази изтъркана фраза. И можеше да предвиди с точност какви ще бъдат следващите думи.

— Аз... ъ-ъ... дойдох един ден у вас с Дебъра.

Аха, от приятелите на Дебъра е! А те бяха толкова много, че Тапънс трудно ги различаваше един от друг! Едни тъмнокоси като този млад човек, други руси, от време на време някой риж, но всички като че ли излезли от един калъп — учтиви, възпитани, с малко дълга за вкуса на Тапънс коса. (Подхвърлеше ли се намек за това, Дебъра отговаряше: „Ох, мамо, не бъди толкова старомодна! Аз не мога да търпя къса коса.“)

Досадно е да те срещне и да те познае някой от младите приятели на Дебъра тъкмо сега. Обаче сигурна щеше да успее бързо да се отърве от него.

— Аз съм Антъни Марсдън — обясни младежът.

Тапънс измънка престорено:

— О, спомням си — и се ръкува.

— Страшно се радвам, че ви намерих, мисис Бирсфърд — продължи Тони Марсдън. — Знаете ли, аз съм колега на Дебъра, а междувреме се случи нещо много странно.

— Така ли? — учуди се Тапънс. — А какво именно?

— Знаете ли, Дебъра разбрала, че не сте в Корнуол, както мислела и в такъв случай положението ви става малко деликатно, нали?

— Вярно, дявол да го вземе! — каза Тапънс загрижено. — Но как е узнала?

Тони Марсдън ѝ обясни. След това добави малко стеснително.

— Разбира се, Дебъра няма представа какво правите всъщност тук.

Той помълча дискретно, после продължи:

— Мисля, че е необходимо да знае. Аз работя горе-долу по същата линия. Смятат ме за нов служител в шифровъчния отдел. А всъщност имам нареждане да демонстрирам малко фашистки възгледи — да се възхищавам от нацистката система, да подхвърлям, че не би било лошо да сключим ползотворен съюз с Хитлер и други подобни, за да видя как ще реагират събеседниците ми. Знаете ли, има голяма гнилота и искаме да разберем кой се крие зад нея.

„Гнилота навред“ — помисли си Тапънс.

— Но щом Дебъра ми разказа за вас — продължи младежът, — реших да дойда веднага и да ви предупредя, за да можете да скалъпите някакво правдоподобно обяснение. Знаете ли, случайно научих какво вършите и че то е от жизненоважно значение. Ще бъде фатално, ако се разбере коя сте. Според мен най-добре е да заявите, че сте дошла при капитан Бирсфърд в Шотландия или някъде другаде. Можете да обясните, че са ви разрешили да работите там с него.

— Вярно, мога — произнесе Тапънс замислено.

Тони Марсдън каза загрижено:

— Сигурно си мислите, че ви се меся?

— Не, не, напротив, много съм ви признателна.

Тони подхвърли малко ни в клин, ни в ръкав:

— Аз съм... такава... знаете ли... влюбен в Дебъра.

Тапънс го стрелна с насмешлив поглед.

Колко далечен ѝ се струваше този свят на вежливи младежи, които като че ли ни най-малко не се обезсърчаваха от грубостта на Деб! Този млад човек, мислеше си Тапънс, е много привлекателен представител на това поколение.

Тя се отърси, както се изразяваше, от „мирновременните мисли“ и насочи вниманието си към сегашното положение.

След минута-две изрече бавно:

— Моят мъж не е в Шотландия.

— Така ли?

— Не, той е тук с мен. Поне беше! А сега е изчезнал!

— Хм, лошо... А може и да не е чак толкова лошо. По някаква работа ли беше? Тапънс кимна.

— Мисля, че да. Затова изчезването му ми се струва много лош знак. Но се надявам рано или късно да се свърже с мен по свой начин. — Тя се усмихна слабо.

— Не се съмнявам, че си разбирате от работата — каза Тони с леко смущение. — Но все пак трябва да внимавате.

Тапънс кимна.

— Сецям се какво искате да кажете. Красивите героини в книгите винаги лесно попадат в клопка. Но Томи и аз си имаме свои похвати. Имам си парола — Пени Плейн.

— Не искам да се месея, но не мога ли да помогна по някакъв начин?

— Можете — отговори Тапънс замислено. — Смятам, че можете.

ΓΛΑΦΑ 12

I

След безкрайно дълги минути на безсъзнание Томи започна да усеща някаква огнена топка, плаваща в пространството. В сърцевината на огнената топка имаше ядро от болка, светът се стесняваше, огнената топка се люлееше все по-бавно и по-бавно... и изведнъж разбра, че ядрото ѝ беше собствената му глава, която се цепеше от болка.

Постепенно започна да усеща и други неща — изтръпнали от студ крайници, глад, неспособност да движи устните си.

Все по-бавно и по-бавно се люлееше огнената топка... Сега тя беше главата на Томас Бирсфърд и лежеше на здрава почва. Много здрава почва. Всъщност на нещо, което твърде много приличаше на камък.

Да, той лежеше на корави камъни и усещаше болки, беше неспособен да се движи, изпитваше силен глад, студ и неудобство.

Макар че леглата на мисис Переня не бяха особено меки, това не можеше да бъде...

О, разбира се — Хейдок! Радиопредавателят! Слугата немец! Връщането му в „Сан Суси“.

Някой, промъкнал се зад него, го бе ударил. Това именно беше причината за болките в главата.

А си мислеше, че се е измъкнал благополучно. Значи Хейдок все пак не беше толкова глупав?

Хейдок ли? Но Хейдок се бе прибрал в „Контрабандистка почивка“ и затворил вратата. Как е успял да се спусне от хълма и да причака Томи в градината на „Сан Суси“?

Това не можеше да стане, без Томи да го забележи.

Тогава слугата? Дали не го е пратил да го изпревари, да му направи засада? Но не, когато Томи минаваше през вестибюла, бе видял Епълдор през леко откренатата врата на кухнята. А може да му се е сторило, че го е видял? Сигурно е било така.

Но, както и да е, всичко това нямаше значение. Важното беше да разбере къде се намира сега.

Очите му, свикнали с тъмнината, различиха малък правоъгълник слаба светлина. Прозорец или малка решетка. Въздухът беше влажен и застоял. Изглежда, лежеше в изба. Ръцете и краката му бяха вързани, а устата му — запушена с нещо и увита с превръзка.

„Този път май няма отърване“ — помисли си Томи.

Опита се внимателно да раздвижи крайниците или тялото си, но не успя.

В същия момент чу тихо изскърцване и зад него се отвори някаква врата. Влезе човек със свещ. Сложи свещта на земята. Томи позна Епълдор. Той изчезна пак, но после се върна с табла, на която имаше кана с вода, чаша, хляб и сирене.

Като се наведе, най-напред Епълдор провери въжетата, с които бяха вързани ръцете и краката на пленника. След това опипа превръзката на устата.

— Ще ви я махна, за да можете да ядете и пиете — каза той със спокоен, монотонен глас. — Обаче и при най-слабия звук веднага ще ви я сложа отново.

Томи се опита да кимне с глава, но се оказа невъзможно и вместо това отвори и затвори очи няколко пъти.

Получил по този начин някакво съгласие, Епълдор внимателно развърза превръзката на устата му.

Вече със свободна уста Томи няколко минути раздвижва челюстта си. Епълдор поднесе до устните му чашата с вода. Отначало Томи гълташе трудно, но после — по-лесно. Водата го ободри.

— Така съм по-добре — промърмори той със запъване. — Вече не съм млад като едно време. А сега да похапна, Фриц... или може би си Франц?

Човекът отвърна спокойно:

— Тук се казвам Епълдор.

Той подаваше филия хляб със сирене. Томи я ухапа лакомо.

След като прекара яденето с вода, запита:

— А каква е следващата точка от програмата?

В отговор Епълдор взе превръзката.

Томи побърза да каже:

— Искам да се видя с капитан Хейдок.

Епълдор поклати глава. Сръчно му запуши пак устата и излезе.

Томи остана сам да размишлява в тъмното. Събуди го от неспокойна дрямка изскърцването на вратата, която се отвори отново. Този път влязоха заедно. Хейдок и Епълдор. Отпушиха устата му и разхлабиха въжетата, с които бяха вързани ръцете му, за да може да седне и да разкърши ръце.

Хейдок държеше автоматичен пистолет. Не съвсем уверен в резултата, Томи започна да играе своята роля.

— Слушайте, Хейдок — възмути се той, — какво значи това? Нападате ме, отвличате ме...

Капитанът поклати бавно глава.

— Не си хавете думите — каза той. — Няма смисъл.

— Смятате, че като сте служител от нашето разузнаване, та можете...

Другият пак поклати глава.

— Не, не, Медоуз. Вие не се хванахте за тази история. Излишно е да продължавате да се преструвате.

Но Томи не се даваше. Мъчеше се да се убеди, другият не е толкова уверен. Ако продължаваше да играе ролята си...

— За какъв се мислите, дявол да го вземе? — запита той. — Колкото и голяма власт да имате, нямате право да се държите така. Аз съм напълно способен да държа езика си и да не издавам вашите важни тайни!

— Вие играете ролята си отлично — отвърна другия студено, — но мога да ви кажа, че ми е все едно дали сте служител на английското разузнаване или обикновен любител, който се бърка където не му е работата.

— Що за нахалство...

— Стига, Медоуз.

— Но нали ви казвам...

Хейдок издаде напред свирепото си лице.

— Млъкнете, дяволите да ви вземат. По-рано може би щеше да бъде интересно да разберем кой сте и кой ви е пратил. Но сега това вече няма значение. Както знаете, времето не чака. А вие не сте имали възможност да съобщите никому какво сте открили.

— Полицията ще започне да ме дири, щом се съобщи за изчезването ми.

Изведнъж Хейдок оголи лъскавите си зъби.

— Полицията идва тук тази вечер. Добри момчета. И двамата са ми приятели. Разпитаха ме подробно за мистър Медоуз. Много са обезпокоени от изчезването му. Интересуваха се как изглеждаше тая вечер, какво говорил. И през ум не им минаваше, че човекът, за когото ставаше дума, е практически под краката им. Както виждате, никой не се съмнява, че сте напуснали тази къща жив и здрав. Нито за миг не би им хрумвало да ви търсят тук.

— Не може да ме държите тук вечно — каза Томи разпалено.

Придобивайки отново най-изискани английски маниери, Хейдок отговори:

— Това няма да бъде необходимо, скъпи ми приятелю. Само до утре вечер. В заливчето ми ще пристигне лодка и възнамеряваме да ви пратим на пътешествие за укрепване на здравето, макар че впрочем не вярвам да ви заварят жив, дори и да се намирате на борда, когато пристигнат на местоназначението си.

— Чудно ми е защо не ме ликвидирахте веднага.

— Защото времето е много горещо, скъпи ми приятелю. А пък в момента морските ни съобщения са прекъснати и ако продължава така... е, труп на такова място лесно би издал присъствието си.

— Разбирам — рече Томи.

Не можеше да има никакво съмнение. Всичко му беше напълно ясно. Ще го държат жив до пристигането на лодката. След това ще го убият или ще го упоят и ще хвърлят трупа му в морето. Когато намерят трупа му, по нищо няма да личи, че той има нещо общо с „Контрабандистка почивка“.

— Просто наминах — продължи Хейдок най-непринудено — да ви запитам какво можем да направим за вас... след това?

Томи помисли, преди да отговори:

— Благодаря, но няма да ви искам да пращате кичур от косата ми или нещо друго на малката женица в Сент Джонс Ууд. Ще ѝ липсвам до края на месеца, но предполагам, че скоро ще ми намери заместник.

На всяка цена, мислеше той, трябва да създам впечатление, че действам сам. Докато не падне никакво подозрение върху Тапънс, все още имаше възможност да спечелят играта, макар че той едва ли щеше да бъде жив, за да я играе.

— Както обичате — каза Хейдок. — Във всеки случай, ако желаете да пратите някакво съобщение на... приятелката си... ще се

постараем да ѝ бъде предадено.

Значи той все пак искаше да получи известни сведения за този тайнствен мистър Медоуз. Много добре, тогава Томи ще го държи в неведение.

Той поклати глава и отвърна:

— Няма нужда.

— Добре. — С привидно пълно безразличие Хейдок даде знак на Епълдор. Той върза отново ръцете, краката и устата му. След това двамата излязоха, като заключиха вратата подире си.

Предоставен на размишленията си, Томи никак не беше весел. Не само го очакваше скорошна смърт, но нямаше начин да остави след себе си ни най-малко указание за това, което бе открил.

Физически той беше напълно безпомощен. Чувстваше мозъка си странно бездееен. Дали да се възползва от предложението на Хейдок да изпрати съобщение? съзнанието му беше по-бистро... Но не можеше да измисли нищо полезно.

Разбира се, оставаше Тапънс. Но какво можеше да направи Тапънс? Както бе изтъкнал Хейдок преди малко, никой нямаше да допусне, че той има нещо общо с изчезването на Томи. Томи бе напуснал „Контрабандистка почивка“ жив и здрав. Показанията на двама безпристрастни свидетели щяха да потвърдят това. Който и да заподозреше Тапънс, Хейдок не би бил между тях. А моме изобщо и нищо да не подозира. Може да си мислят, че той просто е тръгнал по някаква следа.

Дявол да го вземе, защо не бе проявил по-голяма предпазливост...

В избата имаше слаба светлина. Тя проникваше през решетката, която се намираще високо в един ъгъл. Ако успееше да освободи устата си, можеше да извика за помощ. Възможно е някой да го чуе, макар че вероятността беше малка.

Половин час той се мъчи да разхлаби въжетата, с които беше вързан и да разкъса със зъби превръзката на устата си. Обаче всичко остана напразно. Хората, които му бяха сложили тия неща, си разбираха от работата.

Прецени, че е късно следобед. Тъй като не се чуваше никакъв шум отгоре, предположи, че Хейдок е излязъл.

Гоя негодник сигурно играе голф и гадае в клубната постройка какво може да се е случило на Медоуз.

„Оня ден вечеряхме заедно... Тогава изглеждаше на пълно нормален. И изведнъж изчезва като дим.“

Томи кипеше от яд. Ах, тия сърдечни английски обноски! Нима всички са толкова слепи да не забележат тази обла пруска глава! Дори самият той не бе я забелязал. Ето на какво е способен елин добър актьор!

А той беше тук и се бе провалил! Позорно се бе провалил! Вързан като пиле и никой не може да се сети къде е.

Ах, защо Тапънс не притежаваше дарбата ясновидство! В такъв случай тя би могла да се сети. Понякога проявяваше необикновена прозорливост...

Но какво е това?

Томи наостри уши и се послуша в някакъв далечен шум.

Е, просто някой си тананикаше някаква мелодия.

А той стоеше тук, неспособен да издаде нито звук, за да привлече вниманието му.

Тананикането се приближаваше. Ужасно фалшив глас.

Но мелодията, макар и обезобразена, се разпознаваше. Тя датираше от предишната война и сега отново бе станала модна.

*Ако беше ти единствена на тоя свят,
а аз — единствен, само с теб...*

Колко често си я бе тананикал през 1917 година!

Но дявол да го вземе тоя! Защо не я пее както трябва?

Изведнъж Томи се вцепени, напрегна се цялото му тяло. Тези особени грешки му бяха странно познати. Само един човек винаги бъркаше на това място и по такъв начин!

„Боже мой, та това е Албърт!“ — помисли си Томи.

Албърт обикаляше около „Контрабандистка почивка“. Албърт беше съвсем наблизко, а Томи стоеше тук, вързан, неспособен да помръдне нито ръка, нито крак, неспособен да издаде нито звук!

Момент. Нима беше напълно безсилен?

Имаше един звук, който той можеше да издаде — наистина не така лесно с вързана уста, както с отворена, но все пак можеше.

Томи започна отчаяно да хърка. Затвори очи, готов да се престори на дълбоко заспал, ако Епълдор слезе в избата, и хъркаше ли, хъркаше.

Късо хъркане, късо хъркане, късо хъркане — пауза — дълго хъркане, дълго хъркане, дълго хъркане — пауза — късо хъркане, късо хъркане, късо хъркане...

II

Когато Тапънс си тръгна, Албърт остана дълбоко смутен.

Колкото по остаряваше, толкова по-бавно работеше мозъкът му, но все още умееше да разсъждава трезво. Положението изобщо му се струваше много лошо. Преди всичко войната вървеше зле. „Ах, тези германци!“ — мислеше си Албърт тъжно, но почти без озлобление. Викат: „Хайл, Хитлер“, с протегнатата ръка, маршируват, без да прегъват крака, прегазват света, бомбардират, косят с картечници, изобщо гадна напаст! Трябва да бъдат спрени, няма две мнения затова — ала като че ли никой досега не бе успял да ги спре.

А пък тая мисис Бирсфърд, толкова симпатична жена, е затънала до гуша в една каша и продължава да си търси белята, та и нея се налага да възпира! Това му се струваше невъзможно. Трябва да се справят с „петата колона“, а тя е мръсна пасмина. На всичко отгоре в нея има и истински англичани! Какъв позор!

А господарят, който единствен можеше да възпре господарката от неблагоприятно поведение, господарят бе изчезнал.

Това никак не се харесваше на Албърт. Изглежда „тия германци“ имат пръст в тази работа.

Да, лошо. Май трудно ще му бъде.

Албърт нямаше вкус към дълбоки размишления. Но както повечето англичани беше упорит и не мирясваше докато така или иначе не избистреше мислите си. След като реши, че трябва на всяка цена да намери господаря ря, Албърт като вярно куче се залови да го дири.

Нямаше определен план, а действаше досущ по същия начин, както постъпваше обикновено, когато търсеше чантата на жена си или очилата си, ако някой от тези важни предмети се загубеше. С други думи, отиваше на мястото, където за последен път бе видял липсващите предмети и започваше диренията си оттам.

В случая последният известен факт за Томи беше, че е вечерял с капитан Хейдок в „Контрабандистка почивка“, а след това се е върнал

пеш в „Сан Суси“ и за сетен път е бил видян, когато е минавал през портата.

Ето защо, ръководейки се от тези сведения, Албърт се изкачи по хълма, спря се пред вратата на „Сан Суси“ и няколко минути я съзерцава с надежда тя да му разкрие нещо. Но тъй като не му дойде никакво просветление, въздъхна и се заизкачва бавно по склона към „Контрабандистка почивка“.

Тази седмица Албърт също бе ходил на кино и интригата на „Скитащият певец“ му бе направила голямо впечатление. Колко романтично! Неволно му се натрапваше мисълта, че самият той се намира в подобно положение. И като героя на екрана, верния Блондел, играй от Гари Купър, търсеше затворения си господар. И той като Блондел някога се бе сражавал рамо до рамо с господаря си. Сега господарят му бе станал жертва на вероломство и нямаше кой друг да го търси и да го върне в любящите обятия на кралицата на Беренгария освен верния му Блондел.

Албърт с въздишка си припомни нежната мелодия на „Rihard ô mon Roi“^[1], която преданият трубадур пееше с такова чувство под всяка кула.

Жалко, че самият той не умееше да запамети мелодия.

Беше му нужно много време, за да научи някоя мелодия.

Албърт закръгли устни, за да се опита да подсвирква.

Напоследък започваха да се пеят пак старите песни. „Ако беше ти единствена на тоя свят, а аз — единствен, само с теб...“

Албърт се спря да огледа прясно боядисаната бяла порта на „Контрабандистка почивка“. Да, точно тук бе идвал господарят на вечеря.

Изкачи се още малко по склона и излезе на дюните.

Тук нямаше нищо. Нищо освен трева и няколко овце.

Пътната врата на „Контрабандистка почивка“ се отвори и излезе една кола. Някакъв едър човек в панталон голф и с щеки за играта голф я подкара надолу по хълма.

„Това може да бъде само капитан Хейдок“ — заключи Албърт.

Той се върна обратно и се загледа в „Контрабандистка почивка“. Спретната къщурка. Хубава градина. Красива гледка.

Наблюдаваше я с умиление. „Такива чудни думи аз ще ти мълвя“, тананикаше си той.

От една странична врата на къщата излезе човек с мотика в ръка и изчезна през една малка вратичка.

Това мигновено събуди любопитството на Албърт, който отглеждаше латинки и малко салата в градинката зад къщата си.

Той се промъкна по-близо до „Контрабандистка почивка“ и мина през отворената порта. Да, спретната къщурка.

Заобиколи поляка къщата. Някъде долу, на нещо като площадка, до която се стигаше по стъпала, имаше малка зеленчукова градина. Там работеше човекът, който бе излязъл от къщата.

Албърт то наблюдава с интерес няколко минути. После се обърна и загледа къщата.

Спретната къщурка, помисли си той за трети път Точно за каквато би мечтал един морски офицер в оставка. Тук именно бе вечерял господарят оня ден.

Няколко пъти Албърт обиколи бавно къщата. Взираше се в нея така, както бе гледал портата на „Сан Суси“ — с надежда, сякаш, я молеше да му каже нещо.

И вървешком си тананикаше тихо — съвременен Блондел, търсец своя господар.

„Толкоз хубави неща ще правим — тананикаше си Албърт. — Такива чудни думи аз ще ти мълвя...“ Дали не бъркаше? Той вече бе изпял този куплет.

Чудна работа, май капитанът отглежда свине? До ушите му стигна продължително изгрухтяване. Чудно... като че ли иде изпод земята. Странно място за свинарник.

Не, не може да са свине: Сякаш някой спи. Изглежда си подремва в избата.

Такъв ден наляга на сън, но тъкмо на такова ли пък място! Бръмчейки като пчела, Албърт се приближи още повече.

Ето откъде иде шумът — от оная малка решетка. Грух, грух, грух — хъ-ъ-ър, хъ-ъ-ър, х-ъ-ър — грух, грух, грух. Интересно хъркане — напомняше му за нещо...

„Аха! — възкликна Албърт. — Сетих се: това е О. Точка, точка, точка, тире, тире, тире, точка, точка, точка.“

Огледа се бързо.

После коленичи и като зачука тихо по желязната решетка на избеното прозорче, започна да предава съобщение.

---

[1] Ричард, о кралю мой (фр.) — Бел. прев. ↑

ΓΛΑΦΑ 13

I

Макар че Тапънс си легна с оптимистично настроение, тя почувства остра реакция в ония ранни утринни часове, когато човек се събужда най-отпаднал духом.

Но като слезе на закуска и видя в чинията си писмо, адресирано със старателно изопачен почерк, духът ѝ се повдигна отново.

Това писмо не беше от Дъглас, Реймънд, Сирил или другите фиктивни личности, от които редовно получаваше кореспонденция. Тази сутрин между пощата ѝ имаше цветна картичка с мечето Бонзо и думите: „Извинявам се, че не писах по-рано. Всичко върви добре. Моди.“

Тапънс я бутна настрана и отвори писмото. То гласеше:

Скъпа Патриша,

Боя се, че днес леля Грейс е по-зле отвсякога. Докторите не казват категорично, че угасва, но се страхувам, че няма голяма надежда. Ако искаш да я видиш преди края, ще трябва да дойдеш още днес. Ако хванеш влака в 10:20 часа за Яроу, един приятел ще те посрещне с колата си.

Очаквам с нетърпение да те видя пак, мила, въпреки печалния случай.

Винаги твоя,
Пенильпи Плейн.

Тапънс с мъка скри радостта си. Милата Пени Плейн!

С известно усилие направи печална физиономия и като въздъхна дълбоко, сложи писмото на масата.

Тапънс сподели съдържанието на писмото с двете си сътрапезнички — мисис О'Рърк и мис Минтън, които я изслушаха със съчувствие, а след това се впусна да описва надълго и нашироко личността на леля Грейси, несломимия ѝ дух, невъзмутимостта ѝ пред

всякакви въздушни нападения и опасности и най-после рухването ѝ от болестта. Мис Минтън полюбопитства точно какви са страданията на леля Грейси и ги сравни с болестите на братовчедка си Сълина. Тапънс, колебаейки се между воднянка и диабет, малко се пообърка, но като компромис се спря на усложнения от бъбреците. Мисис О'Рърк прояви жив интерес дали Тапънс ще има материална изгода от смъртта на старата дама и научи, че милият Сирил е любимият праплеменник и същевременно кръщелник на старицата.

След закуска Тапънс телефонира на шивачката си да отмени пробата на един дамски костюм, определена за следобед, а после потърси мисис Переня, за да я осведоми, че може да отсъства от пансиона една-две нощи.

Мисис Переня се изказа с обичайните шаблонни думи. Тази сутрин тя изглеждаше уморена и лицето и беше угрижено, измъчено.

— Още няма никаква вест от мистър Медоуз — каза тя. — Наистина много странно, нали?

— Сигурно ту се е случила злополука — въздъхна мисис Бленкънсоп. — Аз още отначало казах това.

— Но, мисис Бленкънсоп, отдавна щяха да ни съобщят, ако беше злополука.

— А какво е според вас? — попита Тапънс. Мисис Переня поклати глава.

— Откровено казано, де зная какво да мисля. Съгласна съм напълно, че не може да е тръгнал по своя воля. Досега щеше да се обади някак.

— Нищо не го оправдава — заяви мисис Бленкънсоп разпалено. — Този ужасен майор Блечли е виновен за всичко. Не, щом не е злополука, тогава трябва да е загубване на паметта. Според мен такива случаи се срещат много по-често, отколкото се предполага, особено такива напрегнати времена, в каквито живеем сега.

Мисис Переня кимна, сви устни със скептичен вид и стрелна с очи Тапънс.

— Имайте предвид, мисис Бленкънсоп — каза тя, — че не знаем много за мистър Медоуз.

— Какво искате да кажете? — попита Тапънс рязко.

— О, моля ви, не се нахвърляйте така върху мен. Самата аз ни най-малко не вярвам в това...

— Какво не вярвате?

— Слухът, който се разпространява.

— Какъв слух? Аз не съм чула нищо.

— Така и предполагам, че няма да ви кажат. Не зная точно кой е пуснал този слух. Струва ми се, че мистър Кейли пръв подхвърли намек. Много недоверчив човек е той, ако ме разбирате.

Тапънс едва сдържаше нетърпението си.

— Моля ви, кажете ми за какво става дума.

— Е, то е само предположение, разбирате ли: че мистър Медоуз може да е вражески агент, член на тая страшна „пета колона“.

Тапънс вложи в думите на потресената мисис Бленкънсоп колкото може повече възмущение:

— Никога не съм чувала такава глупост!

— Да, глупава е. Лично аз го смятам за несериозно. Но не може да се отрече: много често са виждали мистър Медоуз с оня млад германец и изглежда, че го е разпитвал подробно за химическият процес във фабриката. Затова хората са си помислили, че сигурно двамата работят заедно.

— А вие, мисис Переня, не се съмнявате ни най-малко в Карл, така ли? — запита Тапънс.

И забеляза как лицето на събеседницата ѝ трепна за миг.

— Ще ми се да вярвам.

— Горката Шийла! — промърмори Тапънс.

Очите на мисис Переня блеснаха.

— Горкото дете, сърцето ми се къса. А защо да е тъй? Защо не си избере някой друг?

Тапънс поклати глава:

— В живота не става така, както желаем.

— Права сте. — Мисис Переня говореше с дрезгав, горчив глас. — Животът разкъсва човека. Само мъки и огорчения. Всичко е прах и пепел. Отвратена съм от жестокостта, от несправедливостта на тоя свят. Искане ми се да го смажа, да го унищожа и да започнем всичко наново, по-близо до земята и избавени от тия правила, от тиранията на един народ над друг. Искане ми се...

Прекъсна я покашляне. Дебело, гърлено покашляне. На прага стоеше мисис О'Рърк, запълнила с мощното си туловище цялата врата.

— Преча ли ви? — попита тя.

Сякаш гъба обърса написаното на плоча: всякаква следа от гняв изчезна от лицето на мисис Переня, остана само добродушно загриженото лице на собственица на пансион, чиито пансионери ѝ причиняват главоболия.

— Ни най-малко, мисис О'Рърк — отвърна тя. — Тъкмо говорехме какво е станало с мистър Медоуз. Учудвам се, че полицията не може да намери никаква следа от него.

— Ах, тази полиция! — възкликна мисис О'Рърк с тон на дълбоко презрение. — Каква ли полза има от нея? За нищо не я бива! Само знае да глобява и да се заяжда с клетите старици, които не са извадили разрешително за кучето си.

— Какво мислите вие, мисис О'Рърк? — попита Тапънс.

— Чухте ли какво се разправя?

— Да, че бил фашист и вражески агент — отвърна Тапънс хладно.

— А може да е вярно — произнесе мисис О'Рърк замислено. — У тоя човек има нещо, което ме заинтригува още отначало. Знаете ли, оттогава все го следя — тя се усмихна на Тапънс; като всички усмивки на мисис О'Рърк и в тази имаше нещо страшно, което напомняше за човекоядка. — Не ми прилича на такъв, който се е пенсионира и се чуди какво да прави. Ако питате мен, бих казала, че е дошъл тук с някаква цел.

— И според вас, когато полицията го подушила, той изчезнал, а? — запита Тапънс.

— Възможно е — отговори мисис О'Рърк. — Какво е вашето мнение, мисис Переня?

— Не знам — въздъхна мисис Переня. — Много неприятна работа. Дава повод за толкова приказки!

— Ами приказките не вредят никому. Вижте ги на терасата — колко са щастливи, сплетничат, гадаят. Както карат, накрая ще излезе, че този тих, безобиден човечец се е готвел да вдигне всички ни от леглата с бомби.

— Вие все още не сте ни казали какво мислите — забеляза Тапънс.

По лицето на мисис О'Рърк се разля отново същата свирепа усмивка.

— Аз мисля, че този човек си е на спокойничко някъде, съвсем на спокойничко...

„Ако знаеше къде е, щеше да каже... — рече си Тапънс. — Но той не е там, където тя си мисли!“

После се качи в стаята си да се приготви. От спалнята на семейство Кейли изскочи Бети Спрот с дяволита, злорадна усмивка на лицето си, като че бе извършила някаква пакост.

— Какво си направила пак, палавнице? — запита Тапънс.

Бети затананика:

— Гъске, гъске миличка... Тапънс запя:

— Накъде така с гъсока? Горе! — Вдигна Бети високо над главата си. — Долу! — Сложи я на пода...

В този момент се появи мисис Спрот и отведе Бети да я облече за разходка.

— Клий? — попита Бети с надежда. — Клий?

— Сега не е време за игра на криеница — срязва я мисис Спрот.

Тапънс влезе в стаята си и си сложи шапката (неприятно ѝ беше да носи шапка — Тапънс Бирсфърд никога не носеше, — но Патриша Бленкънсоп не може да не носи, смяташе Тапънс).

Забеляза, че някой бе разместил шапките в шкафа. Дали някой е претърсвал стаята ѝ? Е, нека си тършуват. Няма да намерят нищо, което да хвърли съмнение върху добродетелната мисис Бленкънсоп.

Сложи писмото на Пенिल्пи Плейн артистично на тоалетната масичка, спусна се по стълбата и излезе от пансиона.

Беше десет часът, когато мина през пътната врата. Имаше много време. Погледна небето и стъпи в една тъмна локва до стълба на вратата, но, изглежда, не забеляза това и продължи нататък.

Сърцето ѝ биеше лудо. Успех... успех... непременно ще успеят.

II

Селцето Яроу се намираше далеч от железопътната линия.

Пред малката гара чакаше кола. На кормилото стоеше красив млад мъж. Когато забеляза Тапънс, той докосна каскета си, но този жест ѝ се стори неестествен.

Тапънс ритна недоверчиво една от задните гуми.

— Не е ли малко спаднала?

— Няма да ходим далеч, госпожо. Тя кимна и се качи.

Тръгнаха не към селото, а по посока на дюните. След като се изкачиха лъкатушно по един хълм, поеха по страничен път, който се спущаше стръмно в дълбок дол. От сянката на малка горичка излезе някакъв силует и се изпречи пред тях.

Колата спря, Тапънс слезе и тръгна към Антъни Марсдън.

— Бирсфърд е добре — каза той бързо. — Вчера го открихме. Затворен е — другите са го хванали и имат основателни причини да го задържат още дванайсет часа. Работата е там, че очакват да пристигне малка лодка на определено място — а ние трябва непременно да я хванем. Затова Бирсфърд се спотайва. Не искаме да издадем играта до последната минута.

Той я погледна неспокойно.

— Разбирате ли?

— О, да! — Тапънс наблюдаваше някаква интересна безредна купчина от платно, полускрита от дърветата.

— Той няма никак да пострада — продължи младежът убедително.

— Не се съмнявам, че Томи няма да пострада — каза Тапънс нетърпеливо. — Не е нужно да ми говорите като на двегодишно дете. И двамата бяхме готови на известни рискове. Какво е онова там?

— Ами... — младият човек се поколеба. — Знаете ли, имам нареждане да ви направя едно предложение. Но... но, откровено казано, това не ми е приятно. Разбирате ли...

Тапънс го измери със студен поглед.

— Защо не ви е приятно?

— Хм... дявол да го вземе... защото сте майка на Дебъра. И си мисля... какво ще каже Дебъра, ако... ако...

— Ако пострадам ли? — попита Тапънс. — Аз на ваше място не бих й говорила за това. Който е казал, че не бива да се дават обяснения, е напълно прав.

И като му се усмихна ласкаво, продължи:

— Милото ми момче, зная точно какво си мислите. Че вие с Дебъра и изобщо младите можете да се излагате на рискове, ала старите трябва да се пазят. Това е голяма глупост, защото ако някой ще бъде ликвидиран, по-добре да е стар, на който вече му е минало времето. Затова престанете да ме смятате за свещен предмет — майка на Дебъра — и ми кажете откровено каква опасна и неприятна работа ми предстои.

— Знаете ли — произнесе младежът с възхищение, — вие сте чудесна, просто чудесна.

— Оставете комплиментите — рече Тапънс. — Аз самата много се възхищавам от себе си, така че няма нужда да ми пеете хвалебствени химни. Та каква точно е работата?

Тони посочи купчината измачкан плат.

Това — каза той — са останки от парашут.

— Аха — промърмори Тапънс и очите й светнаха.

— Беше просто един изолиран парашутист — продължи Марсдън. — За щастие тукашните доброволци за местна отбрана са много будни хора. Забелязали спущането и заловили парашутистката.

— Парашутистката ли?

— Да, парашутистката! Жена, преоблечена като медицинска сестра.

— Жалко, че не е била монахиня — каза Тапънс. — Чувала съм да разправят толкова интересни неща за монахини, които плащат билетите си в автобусите с космати мускулести ръце.

— Само че тя не беше нито монахиня, нито преоблечен мъж, а жена със среден ръст, на средна възраст, с тъмна коса и нежно телосложение.

— Значи — заключи Тапънс — жена, която не се различава много от мен?

— Точно така — потвърди Тони.

— Е, и? — залита Тапънс.

Марсдън произнесе бавно:

— Останалото е ваша работа.

Тапънс каза с усмивка:

— Не ще и дума. Къде трябва да отида и какво да правя?

— Вие сте чудна жена, мисис Бирсфърд. Възхищавам се на смелостта ви.

— Къде трябва да отида и какво да правя? — повтори Тапънс нетърпеливо.

— За жалост указанията са много оскъдни. В джоба на жената имаше листче със следните думи на немски! „Вървете в Ледърбароу, право на изток от каменния кръст. Сент Азалфс Роуд 14. Доктор Биниън.“

Тапънс погледна нагоре. На близкия връх имаше каменен кръст.

— Именно той е — каза Тони. — Разбира се, пътепоказателите са махнати. Но Ледърбароу е голямо селище и като се върви право на изток от кръста, не може да не се попадне на него.

— Колко е дотам?

— Най-малко пет мили. Тапънс направи лека гримаса.

— Здравословна предобедна разходка — забеляза тя. Дано доктор Биниън да ми предложи обяд, когато пристигна там.

— Знаете ли немски, мисис Бирсфърд?

— Колкото да се оправя в хотел. Ще държа твърдо да говоря английски — ще кажа, че такова нареждане имам.

— Много е рисковано — предупреди Марсдън.

— Ни най-малко. Кой би предположил, че е станала размяна на хората? Освен ако всички на километри наоколо не са узнали, че се е спуснала парашутистка.

— Двамата доброволци от местната отбрана, които съобщиха за това, са задържани в полицията. Иначе ще вземат да се хвалят на приятелите си за своя подвиг!

— Но някой друг може да е видял случилото се или да е чул за него.

Тони се усмихна.

— Уважаема мисис Бирсфърд, не минава ден да не се разправя, че са били забелязани един, двама, трима, четирима, дори сто парашутисти!

— Вярно, така е — съгласи се Тапънс. — Е, водете ме.

— Екипировката е тук. И една полицайка, която е специалистка по гримиране. Елате с мен.

В горичката се гушеше запусната колиба. На вратата ѝ стоеше една будна на вид жена на средна възраст.

Тя огледа Тапънс и кимна одобрително.

Тапънс влезе в колибата, седна на един преобърнат сандък и се предостави на нейните вещи грижи. Накрая гримьорката се отдръпна, кимна одобрително и каза:

— Ето, смятам, че свършихме добра работа. Какво мислите вие, сър?

— Наистина много добра — заяви Тони.

Тапънс протегна ръка и взе огледалото, което другата жена държеше. Огледа внимателно лицето си и не можа да сдържи вика на изненада.

Веждите бяха придобили съвсем друга форма, която променяше напълно изражението ѝ. Малки ивици пластир, скрити под букли, дръпнати върху ушите, опъваха кожата на лицето и променяха очертанията му. С малко восък формата на носа беше изменена така, че придаваше на Тапънс необикновено заострен профил. Изкусно поставен грим бе прибавил няколко години към възрастта ѝ чрез дълбоки бръчки, спускащи се от двете страни на устата. Изобщо цялото лице имаше добродушен, малко глуповат вид.

— Много умело изпипано — заяви Тапънс възхитена и докосна предпазливо носа си.

— Трябва да внимавате — предупреди я другата жена и извади две тънки ивици каучук. — Мислите ли, че ще можете да търпите тези в устата си?

— Ще трябва да ги търпя — отвърна Тапънс унило. Пъхна ги и раздвижи внимателно челюстите си.

— Всъщност не са чак толкова неудобни — призна тя.

Тогава Тони излезе тактично от колибата, Тапънс свали дрехите си и облече униформата на медицинска сестра. Тя ѝ стоеше горе-долу добре, макар че малко ѝ стягаше в раменете. Тъмносинята шапчица постави последния щрих на новата ѝ личност. Обаче отказа да си сложи големите обувки с четвъртити носове.

— Щом ще трябва да вървя пеш пет мили — заяви Тапънс решително, — предпочитам моите обувки.

И двете се съгласиха, че така е по-разумно — особено поради това, че Тапънс носеше груби тъмносини обувки, които подхождаха на униформата.

Тя разгледа с интерес съдържанието на тъмносинята ръчна чанта: пудра, две лири стерлинги и шест пенса в английски пари, носна кърпичка и лична карта на името Фрида Елтън, Манчестър Роуд 4, Шефийлд; нямаше само червило.

Тапънс прибави своята пудра и червилото си и стана, готова за път.

Тони Марсдън извърна глава и каза дрезгаво:

— Чувствам се подлец, че ви оставям да вършите сама тази работа.

— Зная добре как се чувствате.

— Но, нали разбирате, тук се касае за нещо много важно: да узнаем точно къде и как ще започне нападението.

Тапънс го потупа по ръката.

— Не се безпокойте, момчето ми. Ако щете ми вярвайте, но ми е много забавно.

— Вие сте просто чудесна! — повтори Тони Марсдън.

III

Малко изморена, Тапънс се спря пред „Сент Азалфс Роуд“ 14 и по табелката разбра, че доктор Биниън не е обикновен лекар, а зъболекар.

С крайчеца на окото си забеляза Тони Марсдън. Той седеше на кормилото на елегантна на вид кола пред някаква къща малко по-нататък по улицата.

Бяха сметнали за необходимо Тапънс да стигне пеш до Ледърбароу, точно както гласяха инструкциите, тъй като можеха да я забележат, ако дойдеше с кола.

И наистина два неприятелски самолета прелетяха над дюните и кръжаха на малка височина, преди да се отдалечат. Те сигурно бяха забелязали самотната фигура на медицинската сестра, вървяща през полето.

Тони, придружен от полицайката специалистка, бе подкарал в обратна посока и след като направи голям обход, стигна до Ледърбароу и зае позиция на „Сент Азалфс Роуд“. Всичко беше вече готово.

— Вратите на арената се отварят — промърмори си Тапънс. — Влиза християнка и тръгва към лъвовете. О, боже, кой смее да каже, че животът ми не е интересен!

Тя прекоси пътя и позвъни, мислейки си какви точно може да са чувствата на Дебъра към тоя младеж. Вратата и отвори възстара жена с тъпо селяшко лице — се английско лице.

— Доктор Биниън? — попита Тапънс.

Жената я огледа бавно от главата до петите.

— Предполагам, че вие сте сестра Елтън.

— Да.

— Тогава влезте в кабинета на доктора.

Жената се дръпна, вратата се затвори зад Тапънс И тя се озова в тесен вестибюл, покрит с линолеум.

Прислужницата я поведе по стълбата и отвори една врата на първия етаж.

— Моля, почакайте. Докторът ще дойде при вас. И излезе, затваряйки вратата подире си. Най-обикновен зъболекарски кабинет с малко стари и износени мебели и принадлежности.

Тапънс погледна зъболекарския стол и се усмихна при мисълта, че този път той не криеше обичайните ужаси. Вярно, че и сега не беше напълно спокойна, както става обикновено, когато се влиза при зъболекар, но по съвсем други причини.

След малко вратата ще се отвори и ще влезе „доктор Биниън“. Кой ли ще бъде тоя доктор Биниън? Непознат? Или някой, когото вече бе виждала? Ако беше човекът, когото очакваше да види...

Вратата се отвори.

Човекът, който влезе, съвсем не се оказа този, когото Тапънс бе очаквала да види! Тя никога не бе предполагала, че ще има работа с него.

Беше капитан Хейдок.

ΓΛΑΦΑ 14

I

В главата на Тапънс рукна поток от най-невероятни догадки за ролята, която капитан Хейдок бе играл в изчезването на Томи, ала тя ги отхвърли решително. Сега трябваше да запази пълно самообладание.

Ще я познае ли капитанът или няма да я познае? Това беше важен въпрос.

Предварително се бе подготвила да се преструва, че не го познава и да не проявява никакво учудване и сега беше почти сигурна, че не показва неуместни за положението чувства.

Изправи се и застана в почтителна поза, както подобава на обикновена немкиня пред мъж.

— Значи пристигнахте — каза капитанът.

Той говореше на английски и нищо в държането му не бе се изменило.

— Да — отвърна Тапънс и добави, сякаш представяше акредитивните си писма: — Сестра Елтън.

Хейдок се усмихна като на някаква шега.

— Сестра Елтън, а! Чудесно!

Огледа я одобрително и рече учтиво:

— Изглеждате напълно безупречна.

Тапънс наведе глава, но не каза нищо. Предоставяше инициативата на него.

— Предполагам, че знаете каква е задачата ви? — продължи Хейдок. — Седнете, моля.

Тапънс седна покорно.

— Трябва да получа от вас подробни инструкции — отговори тя.

— Много правилно — каза Хейдок. В гласа му звучеше лека насмешка. — Знаете ли деня? — запита той.

— Четвърти!

Хейдок като че се изненада. Дълбоки бръчки набраздиха челото му.

— Значи, това ви е известно? — промърмори той.

Настъпи пауза.

— Ще ми кажете ли, моля, какво трябва да правя? — проговори Тапънс.

— Всяко нещо с времето си, скъпа — отвърна Хейдок.

Той помълча минута и после запита:

— Сигурно сте чували за „Сан Суси“?

— Не — отговори Тапънс.

— Не сте ли чували?

— Не — отсече Тапънс.

„Я да те видя как ще се справиш сега“ — помисли си тя.

Върху лицето на капитана беше изписана странна усмивка.

— Значи не сте чували за „Сан Суси“? — повтори той. — Това ме учудва много, защото, знаете ли, бях с впечатление, че вие живеете там от един месец.

Настъпи мъртва тишина.

— Какво ще отговорите на това, мисис Бленкънсоп? — произнесе капитанът.

— Не ви разбирам, доктор Биниън. Аз слязох с парашут тази сутрин.

Хейдок пак се усмихна — явно неприятна усмивка.

— Няколко метра платно, напъхано в някой храст, създава чудесна илюзия — каза той. — Аз не съм доктор Биниън, уважаема госпожо. Доктор Биниън е официално моят зъболекар — той има добрината от време на време да ми предоставя кабинета си.

— Така ли? — учуди се Тапънс.

— Така е, мисис Бленкънсоп! Или може би предпочитате да ви наричам с истинското ви име — Бирсфърд?

Отново настъпи мъчителна тишина. Тапънс въздъхна дълбоко. Хейдок поклати глава.

— Както виждате, планът ви пропадна. „Вие влязохте в гостната ми“, казал паякът на мухата.

Нещо изщрака леко и в ръката му блесна синя стомана. Гласът му придоби зловеща нотка:

— Съветвам ви да не шумите и да не се опитвате да вдигате квартала в тревога! Преди да можете да извикате, ще бъдете мъртва. И дори да успеете да нададете писък, никой няма да му обърне внимание. Всеизвестно е, че пациентите на зъболекарите често викат.

Тапънс отвърна спокойно:

— Виждам, че всичко сте обмислили. Но минавало ли ви е през ума, че аз имам приятели, които знаят къде съм?

— Аха! Продължавате да разчитате на синеокия момък, по-право черноокия! Младия Антъни Марсдън. Съжалявам, мисис Бирсфърд, но младият Антъни е един от най-пламенните ни сподвижници в тази страна. Както казах преди малко, няколко метра платно създават чудесен ефект. Вие се хванахте много лесно на хитростта ни с парашута.

— Не виждам смисъла на цялата тази комедия!

— Не виждате ли? Разберете; ние не искаме вашите приятели да ви намерят толкова лесно. Ако все пак уловят дирята ви, тя ще ги заведе в Яроу, при човека с колата. Фактът, че някаква медицинска сестра, която по физиономия коренно се различава от вас, е пристигнала в Ледърбароу между един и два часа, едва ли ще бъде свързан с вашето изчезване.

— Много хитро изпипано — рече Тапънс.

— Трябва да призная, че се възхищавам от хладнокръвието ви — заяви Хейдок. — Искрено се възхищавам. Съжалявам, че ще си служа с принуда, но е много важно да разберем точно какво сте открили, в „Сан Суси“.

Тапънс не отговори. Хейдок произнесе спокойно:

— Съветвам ви да разкажете всичко. Иначе столът и инструментите на зъболекаря крият известни... възможности.

Тапънс му хвърли презрителен поглед.

Хейдок се облегна на стола си и произнесе бавно:

— Да... трябва да призная, че не ви липсва твърдост. Това често се среща у жени като вас. Но какво ще кажете за другата страна на медала?

— Не ви разбирам.

— Става дума за Томас Бирсфърд, вашия съпруг, който живее напоследък в „Сан Суси“ под името мистър Медоуз и който в момента е много ловко овързан в избата на моята къща.

— Не ви вярвам — каза Тапънс рязко.

— Заради писмото на Пени Плейн ли? Не можете ли да разберете, че това беше просто една хитрост от страна на младия Антъни? Вие много сте го улеснили, като сте му издали паролата си.

Гласът на Тапънс затрепери:

— Значи Томи... значи Томи...

— Томи — каза капитан Хейдок — продължава да е на полагаемото се място, напълно в моята власт. Всичко зависи от вас. Ако отговаряте задоволително на въпросите ми, има известен шанс за него. Ако ли не, тогава ще влезе в сила първоначалният план. Ще го зашеметят удар в главата, ще то изведат в открито море и ще го хвърлят във водата.

Тапънс мълча една-две минути. Най-после, запита:

— Какво искате да знаете?

— Искам да зная за кого работите, как се свързвате с този човек или с тези хора, какво сте докладвали досега и какво точно ви е известно.

Тапънс повдигна рамене.

— Мога да ви кажа каквито лъжи ми дойдат наум — изтъкна тя.

— Не, защото аз ще проверя казаното от вас. — Той придърпа стола си малко по-наблизо. Сега в държането му се долавяше известна мекота. — Уважаема госпожо, разбирам точно какво чувствате, но повярвайте в искреността ми, когато заявявам, че се възхищавам много от вас и от вашия съпруг. И двамата притежавате смелост и твърдост. Именно от хора като вас ще се нуждае новата държава — държавата, която ще създадем а тази страна, когато рухне сегашното ви идиотско правителство. Ние искаме да направим някои от враговете си приятели. Поне тия, които заслужават това. Ако се наложи да дам нареждане за ликвидиране на съпруга ви, ще го дам. Това е мой дълг, но, откровено казано, ще ми бъде много неприятно да го сторя! Той е прекрасен човек — спокоен и умен. Позволете ми да ви изтъкна нещо, което, изглежда малко хора в тази страна разбират. Нашият фюрер не възнамерява да завладява страната ви така, както си мислите. Целта му е да създаде нова Англия — Англия силна сама по себе си и управлявана не от германци, а от англичани. И то най-добрите англичани — англичани с мозъци, възпитание и храброст. Прекрасен нов свят, както е казал Шекспир.

Той се наведе напред.

— Ние искаме да премахнем безредието и инертността. Подкупничеството и корупцията. Користолюбието и алчността. А в тази нова държава ви трябва хора като вас и вашия мъж — смели и находчиви, която са ни били врагове, но ще станат наши приятели. Ще

се учудите, ако ви кажа колко много хора във вашата страна, а и в други, споделят нашите възгледи и вярват в нашите цели. Всички ние с общи устия ще създадем нова Европа — Европа на мира и напредъка. Постарайте се да разберете нашия идеал, защото, уверявам ви, именно този идеал...

Гласът му звучеше убедително, обаятелно. Наведен напред, той беше олицетворение на честен английски моряк.

Тапънс го гледаше и търсеше в главата си подходящи думи. Можа да изрови само нещо детинско и недодялано:

— Гъске, гъске миличка! — изтананика Тапънс...

II

Ефектът беше толкова магически, че просто я смая.

Хейдок скочи на крака, с поморавяло от гняв лице и за миг всяка прилика с добродушен английски моряк изчезна. Тапънс виждаше това, което Томи бе видял преди нея — разярен прусак.

Той я псуваше разюздано на немски. После, обръщайки на английски, закрещя:

— Жалка глупачка! Не разбирате ли, че с този отговор вие се осъждате безвъзвратно? Сега е свършено с вас — с вас и драгоценния ви съпруг.

Той извика високо:

— Ана!

В стаята влезе жената, която бе пунала Тапънс. Хейдок пхна пистолета си в ръката ѝ.

— Не я изпускай от очи. Стреляй, ако стане нужда. И изхвъркна от стаята.

Тапънс гледаше умолително Ана, която стоеше пред нея с безстрастно лице.

— Наистина ли ще ме застреляте? — попита Тапънс.

Ана отговори спокойно:

— Излишно е да се опитвате да ме надхитрите. През миналата война убиха сина ми, Ото. Тогава аз бях на тридесет и осем години. Сега съм на шейсет и две, но не съм забравила.

Тапънс гледаше широкото, безстрастно лице. То ѝ напомняше за полякинята, Ванда Полонска. Същата ужасяваща свирепост и решителност. Майчинство... неумолимо! Сигурно същото чувство изпитваха и много спокойни на вид жени из цяла Англия. Не може да се спори с „женска“ — с майка, лишена от рожбата си.

Някъде дълбоко в душата на Тапънс нещо се пробуди, някакъв натрапчив спомен, нещо, което знаеше още отначало, но не бе успяло досега да изплува ясно в съзнанието ѝ. Соломон! Тук имаше нещо свързано със Соломон...

Вратата се отвори. В стаята влезе отново капитан Хейдок.

Побеснял от яд, той изрева:

— Къде е? Къде сте я скрили?

Тапънс го гледаше смаяна. Не можеше да разбере смисъла на думите му.

Тя не бе взела нищо и не бе скрила нищо. Хейдок се обърна към Ана:

— Излез.

Жената му върна пистолета и напусна бързо стаята. Хейдок се тръшна на едно кресло и явно полагаше големи усилия да се овладее.

— Трябва да разберете, че не можете да се измъкнете така — заговори той. — Вие сте в ръцете ми! А аз имам средства да накарам хората да говорят, неприятни средства. Накрая ще се принудите да ми кажете истината. И тъй, какво направихте с нея?

Тапънс бързо схвана, че поне тук имаше възможност да се пазари. Само че трябваше да разбере какво според Хейдок задържа у себе си.

Тя запитва предпазливо:

— Отде знаете, че е у мен?

— От това, което казахте, глупачка такава! Тя не е у вас. Знаем, понеже сте се преоблекли изцяло.

— Ами ако съм я пратила по пощата на някого? — подхвърли Тапънс.

— Не говорете глупости. Всичко, което сте пратили по пощата от вчера насам, е проверено. Не сте я пратили. Не, само едно нещо бихте могли да направите. Скрили сте я в „Сан Суси“, преди да излезете тази сутрин. Давам ви само три минути да ми кажете къде е това скривалище.

Той сложи часовника си на масата.

— Три минути, мисис Томас Бирсфърд.

Часовникът на камината тиктакаше.

Тапънс седеше скована, с непроницаемо, безстрастно лице.

То не издаваше с нищо мислите, които бушуваха в главата ѝ.

Под блясъка на някаква замайваща светлина тя видя всичко — виждаше цялата работа с ослепителна яснота и най-последно разбираше кой е центърът и двигателят на цялата организация.

Стресна я гласът на Хейдок:

— Още десет секунди!

Тя го гледаше като насън, виждаше как ръката с пистолета се вдига, чуваше го да брои:

— Едно, две, три, четири, пет...

Бе стигнал до осем, когато екна гърмеж и той се строполи ничком на креслото си с изражение на смайване върху широкото си червендалесто лице. Толкова бе погълнат в наблюдаване на жертвата си, че не бе усетил как вратата зад гърба му се откряна бавно.

За миг Тапънс скочи на крака. Промъкна се между униформените полицаи в антрето и сграбчи една облечена в туид ръка.

— Мистър Грант!

— Да, да, мила моя, всичко е наред. Вие бяхте чудесна!

Тапънс не обръщаше внимание на тези уверения.

— Бързо! Няма време за губене. Имате ли тук кола?

— Да. — Той я гледаше учудено.

— Бърза ли е? Трябва да отидем в „Сан Суси“ веднага. Трябва да бъдем там, преди да успеят да се обадят по телефона тук и да разберат, че никой не отговаря.

След две минути бяха вече в колата, която се запровира през уличките на Ледърбароу. Когато излязоха в открито поле, стрелката на скоростомера отскочи.

Мистър Грант не задаваше въпроси. Седеше си спокойно, докато Тапънс следеше с трепет скоростта. Шофьорът, получил съответните нареждания, караше с максимална скорост, каквато можеше да развие колата.

Тапънс проговори само веднъж:

— Как е Томи?

— Жив и здрав. Освободихме го преди половин час.

Тя кимна.

Най-после приближиха Лийхемптън. Профучаха през града и залъкатушиха нагоре по хълма.

Тапънс скочи от автомобила и се втурна с мистър Грант по автомобилната алея. Както винаги вратата на вестибюла беше отворена. Никой не се виждаше. Тапънс затича пъргаво по стълбата.

Тичешком само надзърна в стаята си и забеляза безредието: отворените чекмеджета, разхвърляното легло. Кимна, продължи по коридора и влезе в стаята, заемана от мистър и мисис Кейли.

Стаята беше пуста. Тя имаше спокоен вид и миришеше леко на лекарства.

Тапънс притича до леглото и дръпна завивките.

Те паднаха на земята. Тапънс пъхна ръка под дюшека. Обърна се тържествуващо към мистър Грант с орфана детска картинна книжка в ръка.

— Ето я. Всичко е тук!

— Но, дявол да го вземе...

Обърнаха се. На прага стоеше мисис Спрот и ги гледаше втренчено.

— А сега — произнесе Тапънс, — позволете ми да ви представя М! Да. Мисис Спрот! Трябваше отдавна да се сетя.

Атмосферата се поразведри, когато след малко на вратата застана мисис Кейли.

— О, боже мой! — възкликна мисис Кейли, гледайки с ужас разхвърляното легло на своя съпруг. — Какво ли ще каже мистър Кейли?

ГЛАВА 15

— Трябваше да се сетя още отначало — каза Тапънс.

Тя оправяше разклатените си нерви със солидна порция старо бренди и се усмихваше ту на Томи, ту на мистър Грант, ту на Албърт, който седеше пред халба бира, ухилен до уши.

— Разкажи ни всичко, Тапънс — замоли Томи.

— Най-напред ти — възрази Тапънс.

— Нямам кой знае какво за разказване — рече Томи. — Разкрих тайната на радиопредавателя по чиста случайност. Надявах се да измамя Хейдок, но той излезе по-хитър от мен.

Тапънс кимна и вметна:

— Той се обадил веднага по телефона на мисис Спрот. А тя притичала до алеята и те причакала там с чука. Отсъства от масата за бридж не повече от три минути. Аз забелязах, че е малко задъхана, но не се усъмних в нищо.

— След това — продължи Томи — заслугата принадлежи изцяло на Албърт. Той дойде и взе да души наоколо като вярно куче. Аз пък захърках с все сила по морзовата азбука и той разбрал сигнала ми. Отишъл да съобщи на мистър Грант и двамата се върнаха късно през нощта. Пак захърках! Така се разбрахме да не мърдам, докато не пипнат подкреплението, което ще дойде по море.

Мистър Грант допълни разказа:

— Когато Хейдок замина тази сутрин, нашите хора завзеха „Контрабандиста почивка“. А тази вечер сложихме ръка и на лодката.

— А сега, Тапънс — подкани Томи, — да чуем теб.

— Е, най-напред трябва да кажа, че отначало докрай се държах като кръгла глупачка! Подозирах всички тук, само не и мисис Спрот! Вярно, по едно време имах ужасното чувство, че съм застрашена, че съм в опасност — това беше след като подслушвах оня телефонен разговор, в който стана дума за датата четвърти. Тогава там имаше трима души — аз смятах, че опасенията ми се дължат на мисис Переня

или на мисис О'Рърк. Показа се, че греша, че в действителност опасната личност е невзрачната мисис Спрот.

Както знае Томи, продължих да се лутам чак до изчезването му. Тъкмо подготвих с Албърт план за действие и изведнъж, като гръм от ясно небе, се появи Антъни Марсдън. Отначало той ми направи добро впечатление — помислих, че е от ония младежи, които обикновено се влачат подир Деб. Но две неща ме накараха да се замисля. Първо, колкото повече разговарях с него, толкова повече се убеждавах, че не съм го виждала преди и че той никога не е идвал у нас. Второ, макар че изглеждаше напълно осведомен за работата ми в Лийхемптън, той смяташе, че Томи е в Шотландия. Тук имаше нещо съмнително. Ако изобщо знаеше нещо за някого, то трябваше да бъде за Томи, защото аз работех тук повече или по-малко неофициално. Това ми се стори много странно.

Мистър Грант ми беше казал, че хора на „петата колона“ има навсякъде — дори на най-неочаквани места. Тъй че защо някой от тях да не работи в службата на Дебъра? Не бях напълно убедена, но все пак подозирах това и му устроих клопка. Казах му, че двамата с Томи сме си измислили таен начин за поддържане на връзка. Разбира се, такъв начин имаше — пощенска картичка с образа на мечето Бонзо, ала за Антъни съчиних историята с Пени Плейн.

И, както очаквах, той се хвана за нея! Тази сутрин получих писмо, с което той напълно се издаде.

Бяхме се уговорили предварително как да действаме. Аз трябваше просто да се обадя на шивачката си и да отменя пробата. По този начин давах да се разбере, че рибата е клъвнала.

— Точно така — обади се Албърт. — А аз само това чаках. Дойдох с хлебарска кола и разляхме пред вратата цяла локва, която миришеше на анасон.

— И тогава — подзе отново Тапънс — аз излязох и стъпих в разлятото. Разбира се, след това беше лесно за хлебарската кола да ме проследи до гарата и някой от колата да се промъкне зад гърба ми и да чуе, че си вземам билет за Яроу. Трудното щеше да бъде по-късно.

— Кучетата налучкаха безпогрешно следата — каза мистър Грант. — Уловиха я на гарата в Яроу, а после — по дирята, оставена от гумата, която сте ритнали. Тя ни доведе до горичката, след това — до каменния кръст, а накрая — до мястото, където сте прекосили дюнните.

Врагът, който тръгнал след вас, не е подозирал, че можем лесно да ви проследим.

— Все пак — забеляза Албърт — доста се уплаших, като разбрах, че сте в оная къща, а не знаех какво става. Вмъкнахме се през един заден прозорец и сгасчихме чужденката, когато слизаше по стълбата. Точно навреме пристигнахме.

— Уверена бях, че ще дойдете — заяви Тапънс. — Затова се стараех да протакам колкото мога повече. Тъкмо си давах вид, че ще му разкажа всичко, и забелязах, че вратата се отваря. Но най-интересното е, че изведнъж всичко ми стана ясно и разбрах колко глупава съм била.

— Как се сети? — попита Томи.

— Гъске, гъске миличка — издекламира Тапънс бързо. — Когато казах тия думи на капитан Хейдок, той пребледня като смъртник. И не защото бяха глупави и обидни, а защото имаха някакъв смисъл за него и аз веднага разбрах това. И после изражението на оная жена — Ана, ми напомни за изражението на полякинята, а след това, естествено, се сетих за Соломон и всичко ми стана ясно.

Томи въздъхна нетърпеливо.

— Тапънс, ако продължаваш да повтаряш това, лично ще те застрелям. Какво ти е станало ясно? И защо намесваш Соломон в тая работа, дявол да го вземе?

— Спомняш ли си за двете жени, които дошли при Соломон с някакво дете и всяка от тях заявявала, че то е нейно, ала Соломон рекъл: „Добре, тогава разсечете го на две.“ И лъжливата майка казала: „Съгласна съм“. Ала истинската майка извикала: „Не, дайте го на другата“. Разбираш ли, не можела да оставят да убият детето й. Е, оная вечер, когато мисис Спрот застреля другата жена, всички казахте какво чудо било това и колко лесно можела да застреля детето. Разбира се, още тогава трябваше да прозрем истината! Ако детето беше нейно, тя нямаше за нищо на света да го излага на риск с този изстрел. Следователно Бети не беше нейно дете. И затова трябваше непременно да застреля другата жена.

— Защо?

— Защото, не ще и дума, другата жена е била истинската майка на детето. — Гласът на Тапънс трепереше леко.

— Горката... горката преследвана нещастница. Дошла в Англия като бежанка без никакви средства и на драго сърце се съгласила мисис Спрот да осинови детето ѝ.

— Но защо мисис Спрот е искала да осинови детето?

— За камуфлаж! Хитър психологически камуфлаж. Човек не може да си представи, че една шпионка ще замеси детето си в своята дейност. Главно по тази причина нито за миг не се усъмних в мисис Спрот. Просто заради детето. Но истинската майка на Бети страшно копнеела за рожбата си, узнала адреса на мисис Спрот и дошла тук. Въртяла се наоколо и чакала сгоден случай. Най-после успяла и избягала с детето.

Мисис Спрот, разбира се, изпаднала в паника. В никой случай не искала да се намесва полицията. Затова е написала онова писмо и се е престорила, че го е намерила в спалнята си, а после повика капитан Хейдок на помощ. След това, когато настигнахме нещастницата, за да не рискува, я застреля... Преструваше се, че не знае да си служи с огнестрелно оръжие, а всъщност умее да стреля отлично! Да, уби оная нещастница и затова сега не я жаля. Тя е лоша до мозъка на костите.

Тапънс помълча, после продължи:

— Имаше и нещо друго, което трябваше да ме подсети: приликата между Ванда Полонска и Бети. През цялото време жената ми напомняше именно за Бети. И после, глупавата игра на детето с връзките на обувките ми. По-вероятно беше да е видяла това от мнимата си майка, отколкото от Карл фон Дайним! Ала щом мисис Спрот забелязала какво прави детето; нагласила в стаята на Карл такива улики, които непременно да намерим и като капак на всичко натопила връзка за обувки в симпатично мастило.

— Радвам се, че Карл не е замесен — каза Томи. — Той ми беше симпатичен.

— Нали не е пострадал? — попита Тапънс загрижено, озадачена от употребеното минало време.

Мистър Грант поклати глава.

— Нищо му няма — отговори той. — Впрочем тук имам една малка изненада за вас.

— Много се радвам за Шийла! — възкликна Тапънс със светнало лице. — Не ще и дума, много идиотски постъпихме като се усъмнихме в мисис Переня.

— Тя е замесена донякъде в дейността на Ирландската републиканска армия, но в нищо друго не можем да я упрекнем — заяви мистър Грант.

— Аз подозирах малко мисис О'Рърк и понякога и семейство Кейли...

— Аз пък подозирах Блечли — обади се ТОМИ.

— А в същото време — рече Тапънс — мислехме майката на Бети за невзрачна личност.

— Едва ли може да се нарече невзрачна — каза мистър Грант. — Тя е много опасна жена и опитна артистка. А за съжаление е англичанка по рождение.

— Тогава — рече Тапънс — не заслужава да я съжалявам, нито да и се възхищавам, щом не е работила за страната си. — Тя погледна мистър Грант със съживено любопитство. — Намерихте ли каквото търсехте?

Мистър Грант кимна.

— Всичко беше в оная оръфана колекция от детски книжки в по два екземпляра.

— Ония, дето Бети им викаше „лоши“! — възкликна Тапънс.

— Наистина бяха лоши — произнесе мистър Грант студено. — „Малкият Джек Хорнър“ съдържаха пълни подробности за разположението на морските ни сили. „Джони Развей-Прах“ — за въздушните ни сили. В „Човечето с пистолетчето“ бяха надлежно изложени различни военни въпроси.

— „Гъске, гъске миличка“? — попита Тапънс.

— Когато я обработихме със съответвия реактив — отговори мистър Грант, — на книгата се появи, написан със симпатично мастило, пълен списък на всички видни личности, които са обещали да подпомогнат нахлуването в нашата страна. Между тях имаше двама полицейски началници, един вицемаршал от въздушните сили, двама генерали, директор на оръжеен завод, един министър, много цивилни полицаи, командири на доброволчески дружини за местна отбрана и различна по-дребна риба от армията и флотата, а също и няколко служители от нашето разузнаване.

Томи и Тапънс гледаха изумени.

— Невероятно! — възкликна Томи. Грант поклати глава.

— Вие нямате представа за силата на германската пропаганда. Тя използва стремежа, жаждата на човека за власт. Тези хора са били готови да предадат родината си не за пари, а от мегаломанска гордост — какво са способни да направят самите те за страната си. Навсякъде е бивало така. Това е култът към Луцифер — Луцифер, Сина на Зорницата. Гордост и желание за лична прослава!

И добави:

— Естествено проектираното нашествие е имало всички шансове да успее, щом са налице такива хора, които да издават противоречиви заповеди и да създават бъркотия.

— А сега? — попита Тапънс.

Мистър Грант се усмихна.

— А сега — отговори той — нека заповядат! Ние сме готови!

ГЛАВА 16

— Мила — каза Дебъра, — знаеш ли какви страшни неща си мислех за теб?

— Така ла? — учуди се Тапънс. — Кога именно?

Тя гледаше с нежност тъмнокосата глава на дъщеря си.

— Когато ти духна към Шотландия, при татко, а аз смятах, че си при леля Грейси. Насмалко щях да повярвам, че въртиш любов с някого.

— Ох, Деб, как можеш да си помислиш такова нещо?

— Аз се шегувам, разбира се. Това не би подходило на възрастта ви. И, разбира се, нали зная, че ти и татко сте много привързани един към друг. Всъщност този идиот Тони Марсдън ми втълпи тази мисъл в главата. Знаеш ли, мамо — смятам, че мога да ти го кажа, — впоследствие се установи, че той спада към „петата колона“. Говореше много особени неща: че положението нямало да се промени, дори напротив — щяло да се подобри, ако побежда Хитлер.

— А ти... ъ-ъ... харесваше ли го?

— Тони ли? Ами, не. Винаги ме е отегчавал. Извинявай, трябва да изтанцувам това.

И се понесе в обятията на един русокос младеж, комуто се усмихваше мило. Няколко минути Тапънс следи с очи въртящата се двойка, а после погледът ѝ се отмести към един висок младеж в авиаторска униформа, който танцуваше с някаква стройна русокоса девойка.

— Знаеш ли, Томи — каза Тапънс, — според мен децата ни са много симпатични.

— Ето я Шийла — рече Томи.

Той стана да посрещне Шийла Переня, която идеше към масата им.

Тя беше облечена в смарагдовозелена вечерна рокля, която подчертаваше мургавата ѝ хубост. Но тази вечер Шийла беше мрачна красавица, която поздрави домакина и домакинята малко кисело.

— Ето, дойдох, както обещах — заговори тя. — Но не мога да разбера защо ме поканихте.

— Защото те обичаме — отговори Томи с усмивка.

— Така ли? — каза Шийла. — Чудно ми е все пак. Аз се държах ужасно невъзпитано с вас.

Тя помълча и промърмори:

— Но съм ви признателна.

— Трябва да ви намерим добър кавалер за танците — каза Тапънс.

— Не искам да танцувам. Аз мразя танците. Дойдох само да се видя с вас.

— Кавалерът, когото поканихме, ще ти се хареса — рече Тапънс с усмивка.

— Аз... — подхвана Шийла, но се спря, защото видя, че Карл фон Дайним прекосява дансинга.

Шийла го гледаше като зашеметена. Промълви:

— Вие ли сте?

— Да, аз самият — отговори Карл.

Тази вечер Карл фон Дайним изглеждаше малко променен. Шийла го гледаше смутена. Гъста руменина обля бузите ѝ.

Тя произнесе малко задъхано:

— Знаех, че ще ви оправдаят, но мислех, че ще ви държат в лагер за интернирани.

Карл поклати глава.

— Няма никаква причина да ме интернират. И продължи:

— Трябва да ми простите, Шийла, че ви заблуждавах. Знаете ли, аз съвсем не съм Карл фон Дайним. Приех това име по лични причини.

Той погледна въпросително Тапънс.

— Продължавайте — подкани го тя. — Разкажете ѝ.

— Карл фон Дайним беше мой приятел. Запознах се с него в Англия преди няколко години. Подновихме връзката си в Германия малко преди войната. Тогава изпълнявах там специална задача за нашата страна.

— В разузнаването ли служехте? — попита Шийла.

— Да. Когато бях в Германия, започнаха да се случват странни неща. Веднъж-дваж едва се спасих. Плановете ми бяха известни там, където не трябваше да ги знаят. Усетих, че има нещо нередно и че

„гнилотата“, ще си послужи с техния израз, бе проникнала дори в службата, за която работех. Някои от колегите ми ме бяха предали. Между Карл и мен съществуваше известна външна прилика (баба ми беше немкиня), затова подхождах за работа в Германия. Карл не беше нацист. Интересуваше се само от работата си — работа, с която и самият аз се занимавах: химически изследвания. Малко преди да избухне войната той реши да избяга в Англия. Братята му бяха пратени в концентрационни лагери. Смяташе, че ще срещне големи трудности при бягството си, но като по чудо всички тези трудности бяха отстранени. Когато ми спомена за това, малко се усъмних. Защо властите улесняваха изселването на фон Дайним от Германия, когато братята му и други негови близки бяха в концентрационни лагери, а самият той се намираще под подозрение заради антинацистките си убеждения? Изглежда, искаха да бъде в Англия по някаква причина. А моето положение ставаше все по-опасно. С Карл живеехме в една и съща къща и един ден за голямо мое огорчение го намерих мъртъв в леглото му. Той бе изпаднал в депресия и сложил край на живота си, оставяйки писмо, което прочетох и прибрах.

Тогава реших да направя смяна. Искях да се измъкна от Германия и да разбера защо са насърчавали Карл да стори същото. Облякох трупа му в моите дрехи и го сложих на леглото си. Лицето му беше обезобразено от изстрела в главата. Знаех, че хазайката ми е полусляпа.

С документите на Карл фон Дайним се прехвърлих в Англия и отидох на препоръчания, му адрес. Адресът беше „Сан Суси“.

Докато бях там, играех ролята на Карл фон Дайним, без нито за минута да отслабя вниманието си. Установих, че е уредено настаняването ми на работа в тамошните химически заводи. Отначало помислих, че така нацистите искат да ме принудят да работя за тях. По-късно разбрах, че ролята, отредена на клетия ми приятел, е била съвсем друга: да бъде изкупителна жертва.

Когато ме арестуваха по фалшиви улики, не казах нищо. Искях да забавя колкото може повече разкриването на истинската ми самоличност. Искях да видя какво ще стане.

Едва преди няколко дни един от нашите хора ме разпозна и истината излезе наяве. Шийла рече укорително:

— Трябваше да ми кажете.

— Ако така съм ви огорчил, извинявам се — отвърна той кротко. Очите му бяха впити в нейните. Тя го гледаше гневно и надменно, но изведнъж гневът ѝ се стопи.

— Сигурно не сте могли да постъпите другояче — каза тя.

— Мила...

Изведнъж той се овладя.

— Елате да танцуваме.

Двамата се отдалечиха заедно. Тапънс въздъхна.

— Какво има? — попита Томи.

— Дано Шийла да продължава да го обича сега, когато не е вече германски изгнаник, срещу когото са настървени всички.

— Изглежда, че наистина го обича.

— Да, но ирландците са страшно опаки хора. А Шийла е бунтарка по рождение.

— А защо Карл претърси стаята ти? Това ужасно ни подведе.

Томи се засмя.

— Вероятно, защото е мислел, че у мисис Бленкънсоп има нещо фалшиво. Всъщност, докато ние сме подозирали него, той е подозирал нас.

— Хей, вие двамата — подвикна Дерик Бирсфърд, когато минаваше с дамата си край масата на своите родители, — защо не дойдете да танцувате?

Той им се усмихна насърчително.

— Бог да ги благослови, толкова са внимателни към нас — каза Тапънс.

След малко близнаците Дерик и Дебъра — той с дамата си, тя с кавалера си — се върнаха и седнаха при старите.

Дерик се обърна към баща си:

— Радвам се, че успя да получиш работа. Но май не е твърде интересна, а?

— Нищо особено — отговори Томи.

— Няма значение, нали все пак вършим нещо. А това е важното.

— И аз се радвам, че разрешиха на мама да отиде да работи с него — обади се Дебъра. — Тя изглеждаше толкова щастлива. Нали работата не беше много скучна, мамо?

— Никак не ми се видя скучна — отговори Тапънс.

— Чудесно! — каза Дебъра и добави: — Когато свърши войната, ще мога да ви разкажа нещичко и за моята работа. Страшно интересна е, но много поверителна.

— Колко е забавно! — възкликна Тапънс.

— Така е! Разбира се, не е така забавно, както да летиш...

Тя погледна със завист Дерик и добави:

— Той е препоръчан за...

— Млъкни, Деб! — прекъсна я Дерик бързо.

— Хей, Дерик — обади се Томи, — какво става с теб?

— Ами нищо особено, правим някакви опити. Не знам защо избрах именно мен — измънка младият летец зачервен. Изглеждаше така смутен, като че са го обвинили в най-смъртен грях.

Той стана, русото момиче също стана.

— Не бива да пропускаме нито един танц. Това е последната вечер от отпуската ми.

— Хайде, Чарлз — подкани Дебъра.

Двете двойки се понесоха отново по дансинга. Тапънс се молеше мислено:

„О, пази ги, боже! Дано нищо да не им се случи.“ Тя вдигна глава и срещна погледа на Томи.

— Какво ще правим с онова дете? — проговори той.

— Бети ли? О, Томи, радвам се, че и ти си мислил по този въпрос! Струваше ми се, че само аз като майка... Но сериозно ли говориш?

— Дали да я осиновим? Че защо не? Тя толкова е изстрадала, пък и ще ни бъде забавно да отгледаме още едно дете.

— О, Томи!

Тя протегна ръка и стисна неговата. Двамата се спогледаха.

— Винаги имаме едни и същи желания — каза Тапънс щастлива.

Минавайки край Дерик на дансинга, Дебъра му прошепна:

— Я ги виж ония двамата как се държат за ръцете! Много са мили, нали? Трябва да правим всичко възможно, за да не им е толкова скучно в тази война...

Издание:

Агата Кристи. Произшествие в „Сан Суси“

Роман

Списание „Антени“, София, 1990

Преводач Борис Миндов

Редактор Илиана Дончева

Художник Юли Минчев

Технически редактор Димитър Цветков

Коректор Александра Девенска

Формат 84×108/32. Печатни коли 11

Дадена за набор на 10. V. 1990 г.

ДП „Димитър Благоев“ — София

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.